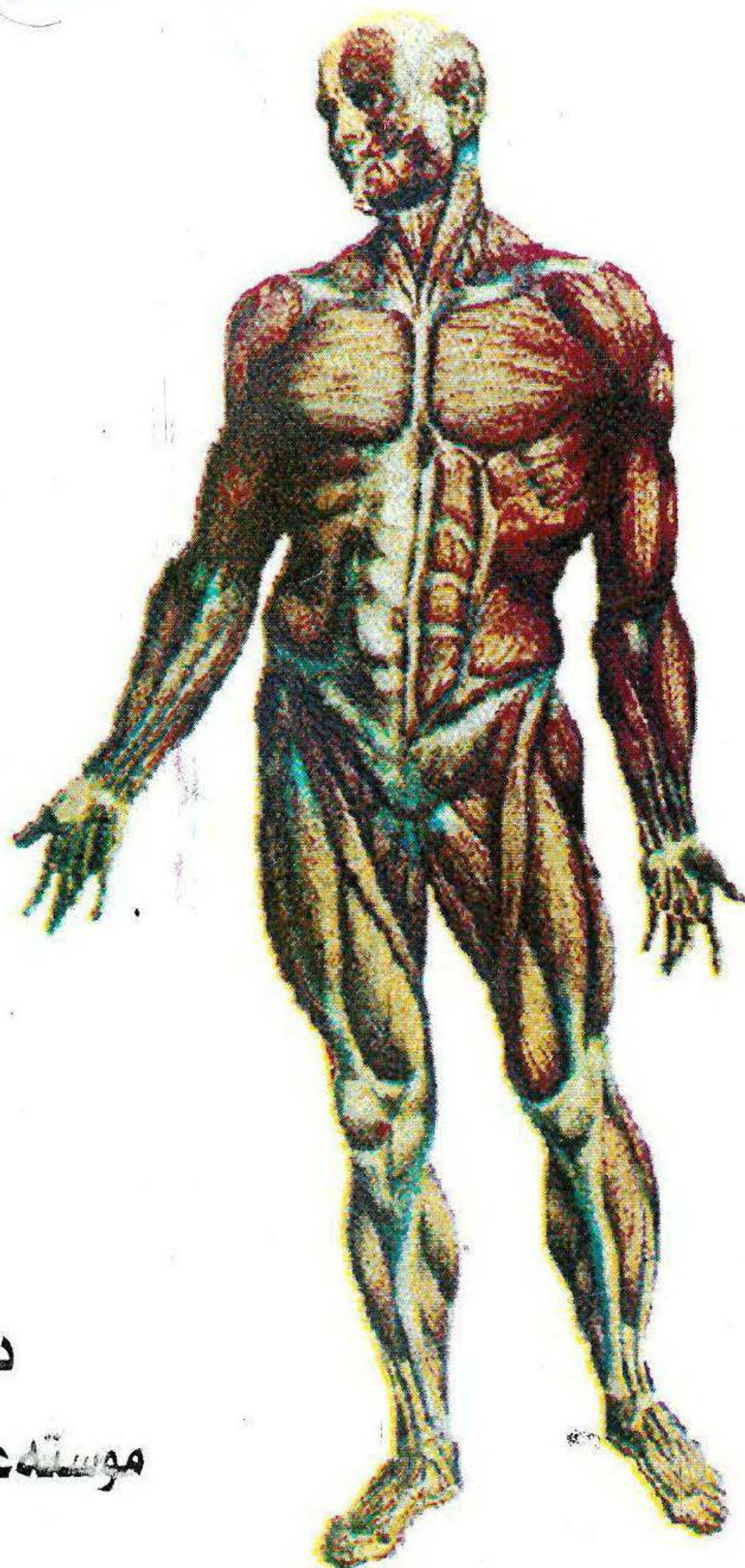

ئەنئەنىسى تويىكارى لەشى مەۋەت

كوردى - ئىنگىلىزى

دانانى

مۇستەئەين لەيلانى

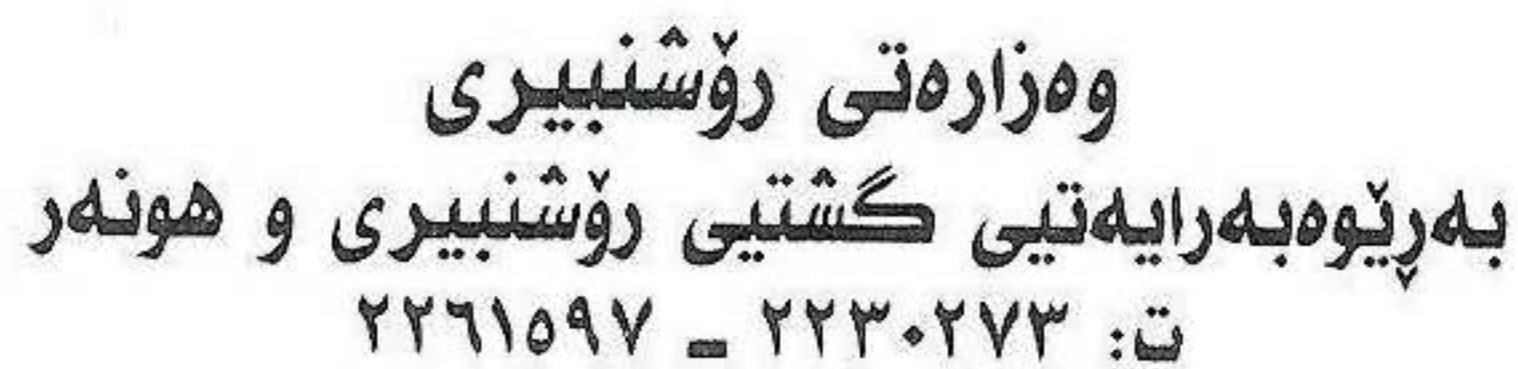

ئەتەسى تويىكارى لەشى مەۋە
ATLAS OF THE
HUMAN ANATOMY

ئىنگىلىزى - كىرمانجى - سۆرانى

دانانى
مۇستەئىن لەيلانى

بە ھەۋلى چالاى خراۋەتە سەر تۆر chalakmuhamad@gmail.com

- زنجیره‌ی کتیب : ۱۷۵

- چاپ : یہ کہم

- هونه رکاری بهرگ: ئاسۆ خالدا

هونه رکاری ناوه روک : جه لیل محهمه د

- سہریہ رشتی چاپ : محمد مدد سہ عید

- چاپ : به رتبه رایه تیی چاپخانه ی روشنبیری / هه ولیتر

- تیراژ : ۱۰۰۰ دانه

- نرخ : ۷۵۰ دینار

پیشگی

زانست بواریکی زۆر فراوانه و هه‌موو لایه‌نی جوړاوجوړی ژیاڼی گرتوته‌وه و هه‌موو کاتیک له پیشکه‌وتندایه به تایبه‌تی له نیوه‌ی سده‌ی رابردودا پیشکه‌وتنیک زۆری به خۆیه‌وه بینیه‌وه. گه‌شه‌کردنی زمان پوښکی مه‌زنی هیه و کللی ئه‌و پیشکه‌وتنه‌یه و هه‌روه‌ها زمان هۆیه‌کی گرنکه بۆ ناسینی نه‌ته‌وه. به‌لام مه‌رجی پیشکه‌وتن ئازادی و سه‌ر به‌خۆیی یه. به‌داخه‌وه نه‌ته‌وه‌که‌مان تائیس‌تاش ژیر ده‌سته‌ ماوه‌ته‌وه و ئه‌وه‌ش کاریگه‌رییه‌کی وه‌های کردوته سه‌ر که‌لتوو‌رو زمانه شرینه‌که‌مان که ده‌رفه‌تیک و ه‌های بۆ نه‌رخ‌ساوه و چاوی به گه‌شه‌کردن نه‌که‌وتوو. ئه‌م راستییه‌ش کاتی بۆ مروّقی کورد ده‌رده‌که‌وی که تیکه‌لی هه‌ر جوړه زانستیک ده‌بیت تووشی گیروگرفت و که‌موو کوری زمانی زکماکی ده‌بیت که ئه‌وه‌ش کاریگه‌رییه‌کی زۆر ده‌کاته سه‌ر تیکه‌یشتن له‌و بواره‌دا، چونکه مروّقی کورد به زمانی دایکی خۆی وشه‌ی هاوتای نیه بۆ ئه‌و وشه بیگانانه. خۆم تووشی ئه‌و کیشیه‌یه بووم له چهند بواریکدا به هۆی کاره‌که‌مه‌وه وهک وه‌رگیریک بۆ نموونه له بواری زانستی توپکاری چونکه تا ئیستا فه‌ره‌ه‌نگیک توپکاری فراوانم به‌ر چاوه نه‌که‌وتوو. بۆیه من له لای خۆمه‌وه بریاری ئه‌وه‌مدا که بواریک هه‌لبژیرم و کووششی به‌ره‌و پیش بردنی تیدا بکه‌م. ئه‌و بواره‌ش بواری زانستی پزیشکی بوو، به‌لام له‌به‌رئ‌وه‌ی ئه‌و بواره‌ش زۆر لایانی ترو چنده‌ها لق و پوپی تری لیده‌بیت‌ه‌وه بۆیه بریارمدا ته‌نها کار له بواری توپکاری (ئه‌نه‌تۆمی anatomy) بکه‌م. جا هیوادارم هه‌لبژاردنه‌که‌م سوود به‌خش بیت. هه‌ولێ ئه‌وه‌م داوه که به زانستیانه کاره‌که‌م ئه‌نجام بده‌م له سه‌ر ئه‌م فه‌ره‌ه‌نگه تا له زۆربه‌ی ئاسته‌کانی خویندن، خویندکاران سوودی لی وه‌ربگرن وهک پله‌ی ناوه‌ندی و ئاماده‌یی و زانکو و دانیشگای پزیشکیدا. هیوادارم به‌م فه‌ره‌ه‌نگه‌م به‌ردیکم له بناغه‌ی کووشکی زمانی کوردی دانابی و به‌شیک کی که‌می له‌و که‌لینه گه‌وره‌یه‌ی که‌موو کوری زمانه شرینه‌که‌مان پرکردبیت‌ه‌وه و هه‌روه‌ها بیت‌ه سه‌رچاوه‌یه‌کی به‌نرخ و رووناک بۆ فه‌ره‌ه‌نگیک فراوانترو باشتتر. ئه‌م فه‌ره‌ه‌نگه به زمانی سویدی ئاماده‌یه بۆ چاپ کردن و به زمانی ئه‌لمانیش ئیستا له وه‌رگیراندایه.

موس‌ته‌عین له‌یلانی
یۆنشوپینگ - سوید

۲۰۰۰

ئەتەلەسى تۈيەكلىرى لەشى مەۋەف
ATLAS OF THEQ
HUMAN ANATOMY

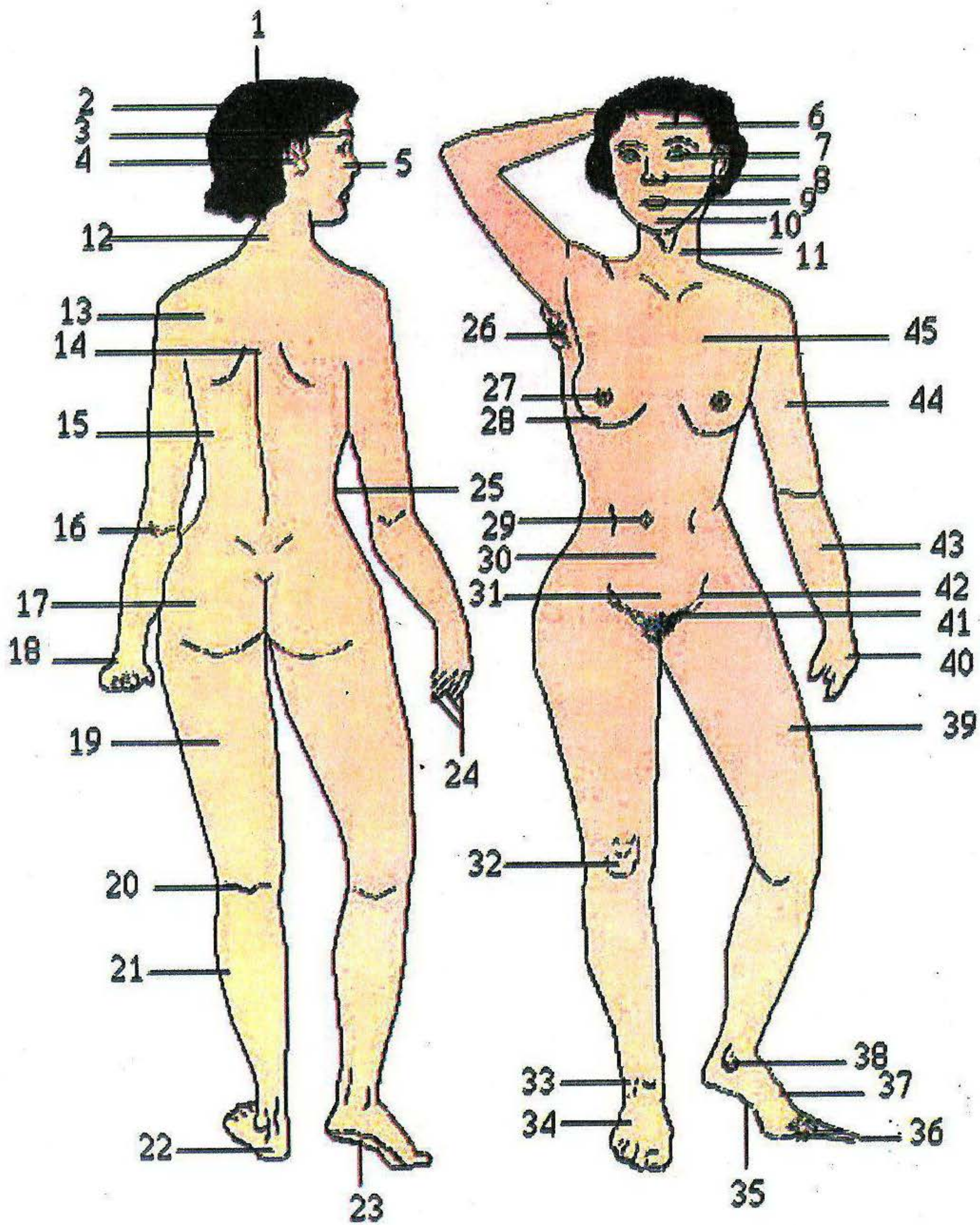

THE HUMAN BODY PERAÇÊN LAŞÊ MIROV YÊN DERVE

له‌شی مرقف

1- vertex , crown of head, top of the head	1- tasa serî, toqeser tepi- ka serî, kuluvank, tepa serî	۱- ته‌وقه‌سه‌ر ، ته‌پله‌سه‌ر
2- hair	2- por, qij, pirç	۲- موو ، پرچ ، قز ، پۆر
3- eyebrow	3- birî, birh, brû	۳- برۆ ، ئه‌برۆ
4- ear	4- guh	۴- گوێ
5- cheek	5- dêm, lam, gona	۵- گۆنا ، کولم ، روومه‌ت
6- forehead	6- enî, navçav	۶- ناوچه‌وان ، ته‌وێل ، توێل
7- eye	7- çav, çaw, çeşim	۷- چاو ، چاف ، چه‌شم
8- nose	8- difin, kepû, bêvil, lût, poz	۸- لووت ، كه‌پوو
9- mouth	9- dev, dem, zar	۹- ده‌م ، ده‌ف ، زار
10- chin	10- çene, erzîng	۱۰- چه‌ناکه ، چه‌نه ، ئه‌رزینگ
11- neck	11- stû, esto	۱۱- مل ، ئه‌ستۆ ، گهردن
12- nape	12- zîper, çema stû	۱۲- پشت مل ، زیپه‌ر ، گیه‌په‌ره
13- shoulder	13- paşmil, pî	۱۳- ده‌فه‌ی شان ، شان
14- upper part of the back	14- navmil, navqolinc navpî, navşan	۱۴- ناو شان
15- back	15- pişt	۱۵- پشت
16- elbow	16- enîşk	۱۶- ئه‌نیشک ، قورناسک
17- buttocks, seat	17- gurmik, simt, kumax	۱۷- پاشه‌ل ، لاقوون ، سمت
18- wrist	18- bazinê dest, qevdika dest	۱۸- مه‌چه‌ک ، بازنده‌ی ده‌ست جومه‌گه‌ی نیتوان باسک و ده‌ست
19- thigh	19- ran, hêt	۱۹- ران
20- hamstring	20- binçok, binjinû	۲۰- بن چۆک ، پشتی ئه‌ژنۆ
21- calf	21- paq	۲۱- پووژ ، نه‌رمایی قاچ ، به‌له‌ک
22- heel	22- panî, pajine	۲۲- پاژنه ، پاشپانی
23- sole	23- jêr pê	۲۳- ژیره‌یی ، بنی پی
24- finger	24- tiliyên dest, engost, pêçî dest	۲۴- په‌نجه‌ی ده‌ست ، ئه‌نگوست قامک

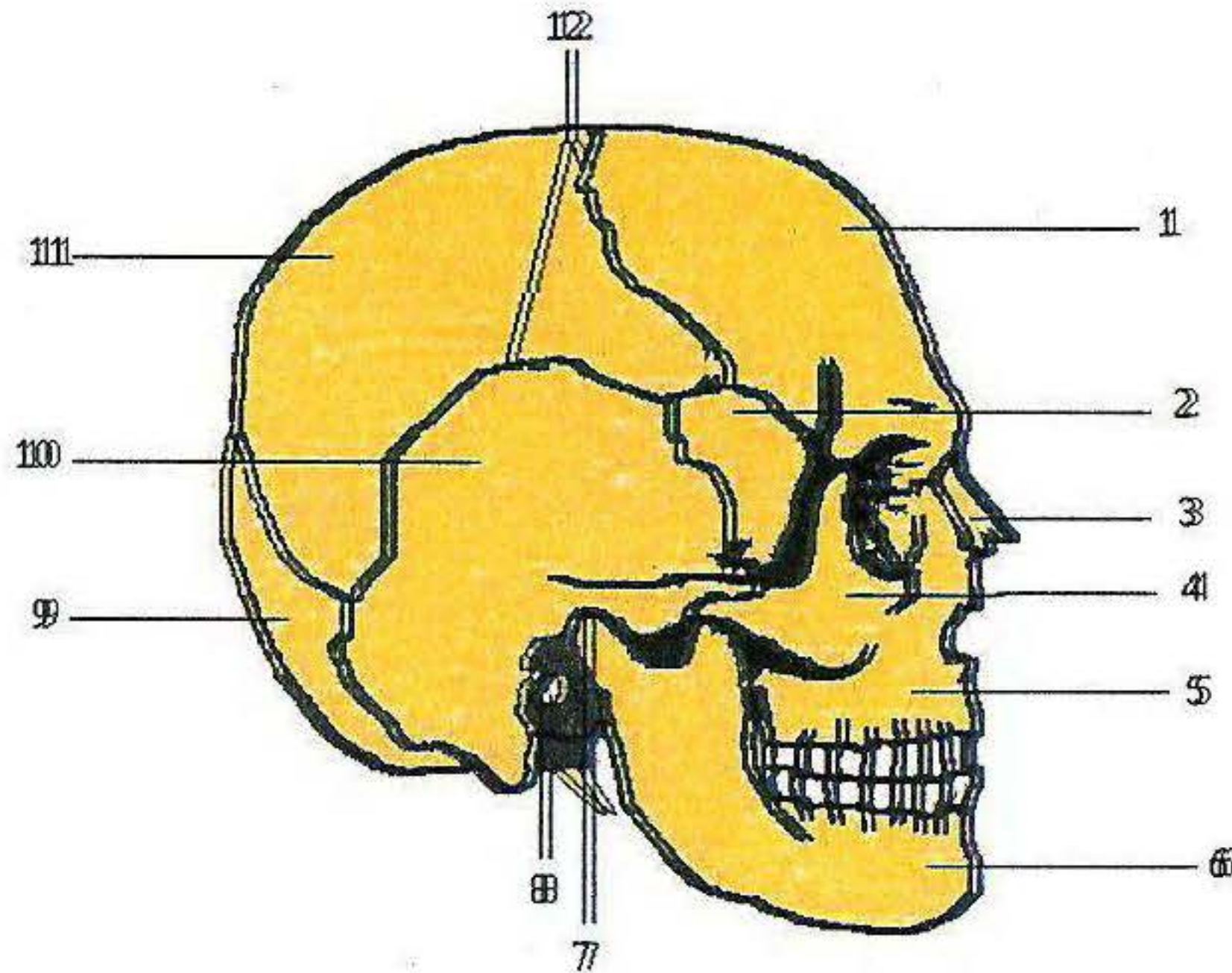
25- waist	25- navteng, nawqed, kemer	۲۵- که مەر ، ناوقەد
26- armpit	26- binçeng, binkefş	۲۶- بن بال ، بن باخەل ، بن ھەنگل
27- nipple	27- gupika memkê, ser-memik	۲۷- سەرگۆی مەمک ، گۆی مەمک
28- breast	28- memik, çiçik	۲۸- مەمک ، چیچک
29- navel	29- qavik, nawik,	۲۹- ناوک ، ناڤک
30- belly	30- til, zik	۳۰- سک ، زگ
31- pubic region	31- binzik, zikê piçûk	۳۱- ناوچەى بەر ، بەر موسڵدان
32- knee	32- çok, ejno, jinû	۳۲- چۆک ، ئەژنۆ ، زرانى
33- ankle joint	33- zenda pê, bazenda pê	۳۳- جومگەى نىوان لاق و پى ، زەندا پى ، بازندا پى ، قولى پى ، قاپە رەقە ، جوومگەى گۆزىنگ
34- instep	34- pişt pê	۳۴- بان پى ، رووى پى ، پشتى پى
35- sole of the foot	35- kefa pê, hevêsa pê	۳۵- کەوانەى پى ، چالايى پى
36- toe	36- pêçî pê	۳۶- پەنچەکانى پى ، ئەنگوستى پى
37- foot	37- pê, qac	۳۷- پى ، پا ، قاچ
38- ankle	38- gûzik, gozeng	۳۸- قاپى پى ، گۆزەک ، گۆزەنگ
39- thigh	39- ran, hêt	۳۹- ران
40- hand	40- dest	۴۰- دەست
41- pubic hair	41- rûv, berzik	۴۱- مووى بەر ، تووکەبەر
42- groin	42- berran, binran	۴۲- بن ران ، نىوانى ران و سک ، تەرۆک
43- forearm	43- bask, zend	۴۳- باسک
44- upper arm	44- pîl, bazû	۴۴- بازوو ، قۆل ، بال
45- chest	45- sîng	۴۵- سنگ ، سنگ و مەمک

SKULL

KILOX

کەلە سەر

1- frontal bone

2- sphenoid bone

3- nasal bone

4- cheek bone

5- upper jaw bone

6- lower jaw bone

7- mandibular joint

8- external auditory
meatus

9- occipital bone

10- temporal bone

11- parietal bone

12- sutures

1- hestiyê eniyê, textikê
eniyê

2- hestiyê cênîkê

3- hestiyê difnê, poz, lût

4- hestiyê hinarikê

5- hestiyê çena jorîn,
lama jorî

6- hestiyê çena jêrîn,
lama jêrî

7- karêj

8- kerrika guh

9- hestiyê patikê

10- hestiyê beleguhê

11- hestiyê tatî, tasa serî

12- girçika nevbizwên

١- ئێسکی تهویل ، ناوچه‌وانه
ئێسک ئێسکی ئەنیه

٢- ئێسکی بیژنگی ، ستوونکا دهنی

٣- ئێسکی لووت ، ئێسکی که‌پوو

٤- ئێسکی کولم ، روومه‌ته ئێسک

٥- ئێسکی شه‌ویلگه‌ی سه‌ره‌وه

٦- ئێسکی شه‌ویلگه‌ی خواره‌وه

٧- جومگه‌، کاجیره‌ ، کاگیره‌ ،

کاژیر جمگه‌ی شه‌ویلگه‌ی خواره‌وه

٨- کونه‌ گوێی ده‌ره‌وه

٩- ئێسکی دوا‌یی (پشت سه‌ر)

١٠- ئێسکی لاجانگ

١١- ئێسکی دیواری ، ئێسکی

تاتی، ئێسکی لاسه‌ر

١٢- جمگه‌ نه‌بزیوه‌کان، درزه‌کانی

که‌له‌ی سه‌ر

SKELETON

- 1- skull
- 2- cervical vertebrae
- 3- clavicle
- 4- shoulder joint
- 5- humerus
- 6- thoracic vertebrae
- 7- elbow joint
- 8- lumbar vertebrae
- 9- hip bone
- 10- coccyx bone
- 11- carpal bones
- 12- femur
- 13- kneecap
- 14- heel bone
- 15- tarsal bones
- 16- splint bone
- 17- shin bone
- 18- knee joint
- 19- pubic bone
- 20- hip joint
- 21- sacrum
- 22- falseribs
- 23- shoulder blade
- 24- breast bone
- 25- rib
- 26- xiphoid process
- 27- radius
- 28- ulna
- 29- phalanges
- 30- metatarsal bones

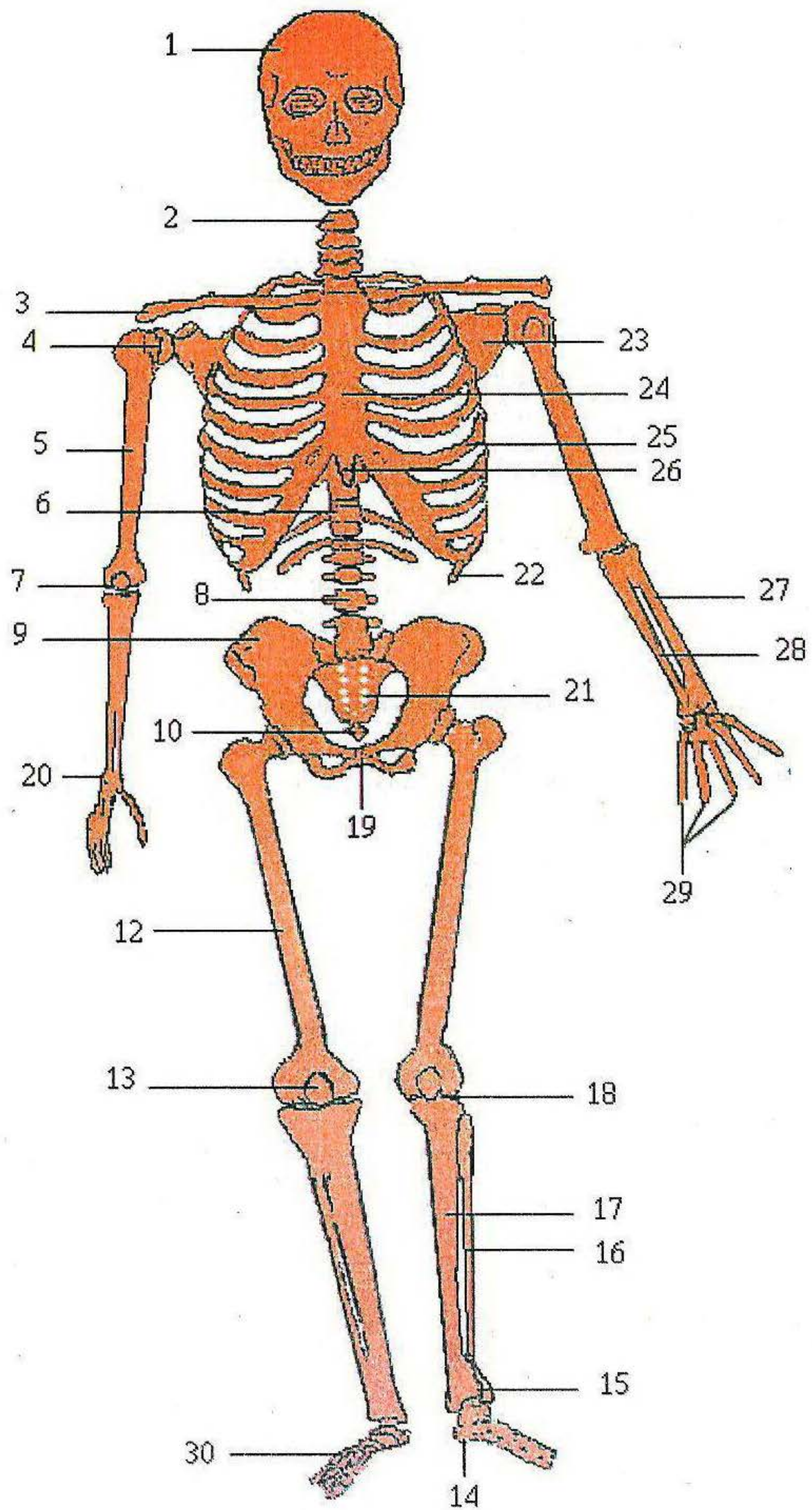
QERQÛDE, SKELET

- 1- kilox
- 2- movikên stû
- 3- pirika mil
- 4- girçika milî
- 5- hestiyê milî, lûla bazû
- 6- movikên piştê
- 7- girçika enîşkê
- 8- movikên mazmazkê, movikên keleke
- 9- hestiyê qorikê, hestiyê kemaxê
- 10- kilêjî, hestiyê boçikê
- 11- hestiyên bazinê dest
- 12- hestiyê ran
- 13- kab, kotka çokê keşka çokê, serçok, serjinû
- 14- hestiyê paniyê
- 15- hestiyên bazinê pê
- 16- lûlaqa zirav
- 17- lûlaqa stûr, gîtik,
- 18- girçika çokê
- 19- hestiyê rûv
- 20- girçika ran
- 21- hestiyên kortîxê
- 22- parsûyên kurt, zire-parsû
- 23- bêrok, pîl, şepîlk, kelkelok
- 24- depê sîng
- 25- parsû
- 26- nûka depê sîngê
- 27- lulezenda stûr
- 28- lulezenda zirav
- 29- hestiyên tiliyan
- 30- hestiyên şeyê pê

ئیسکە پیکەر

- ۱- کەلەسە سەر ، کلۆخ ، کەلە
- ۲- بربرەیی مل
- ۳- ئیسکی چەلەمە ، چاکلە ، خەمازە
- ۴- جمگەیی شان
- ۵- ئیسکی بەوش ، ئیسکی بازوو
- ۶- بربرەیی سنگ
- ۷- جمگەیی ئانیشک
- ۸- بربرەیی کەلەکە
- ۹- کلۆت ، ئیسکی کەمەر ، ئیسکی نیک
- ۱۰- ئیسکی کلینچکە ، کلینچە
- ۱۱- ئیسکەکانی مەچەک
- ۱۲- ئیسکی ران
- ۱۳- کلاووی ئەژنۆ ، کاسەیی ئەژنۆ
- ۱۴- ئیسکی پاژنە
- ۱۵- بازەندەیی پێ ، ئیسکەکانی پێ
- ۱۶- تەلەزمە ، لوولاقی زراف
- ۱۷- قامیشە ، لوولاقی ئەستور
- ۱۸- جمگەیی ئەژنۆ
- ۱۹- ئیسکی بەرموسلەدان
- ۲۰- جمگەیی کەمەر ، جمگەیی سمت ، جمگەیی نیک
- ۲۱- سێ بەندە ، کۆرتیخ
- ۲۲- پەراسوو بەرەلکان ، زەرە
- پەراسوو ، کۆرتە پەراسوو
- ۲۳- دەفەیی شان ، پەرەیی شان
- ۲۴- ئیسکی کۆلەیی سنگ
- ۲۵- پەراسوو
- ۲۶- نووکی کۆلەیی سنگ
- ۲۷- زەندی ئەستور
- ۲۸- کەوەرە ، زەندی زراف
- ۲۹- ئیسکەکانی پەنجەیی دەست
- ۳۰- ئیسکەکانی شانەیی پێ

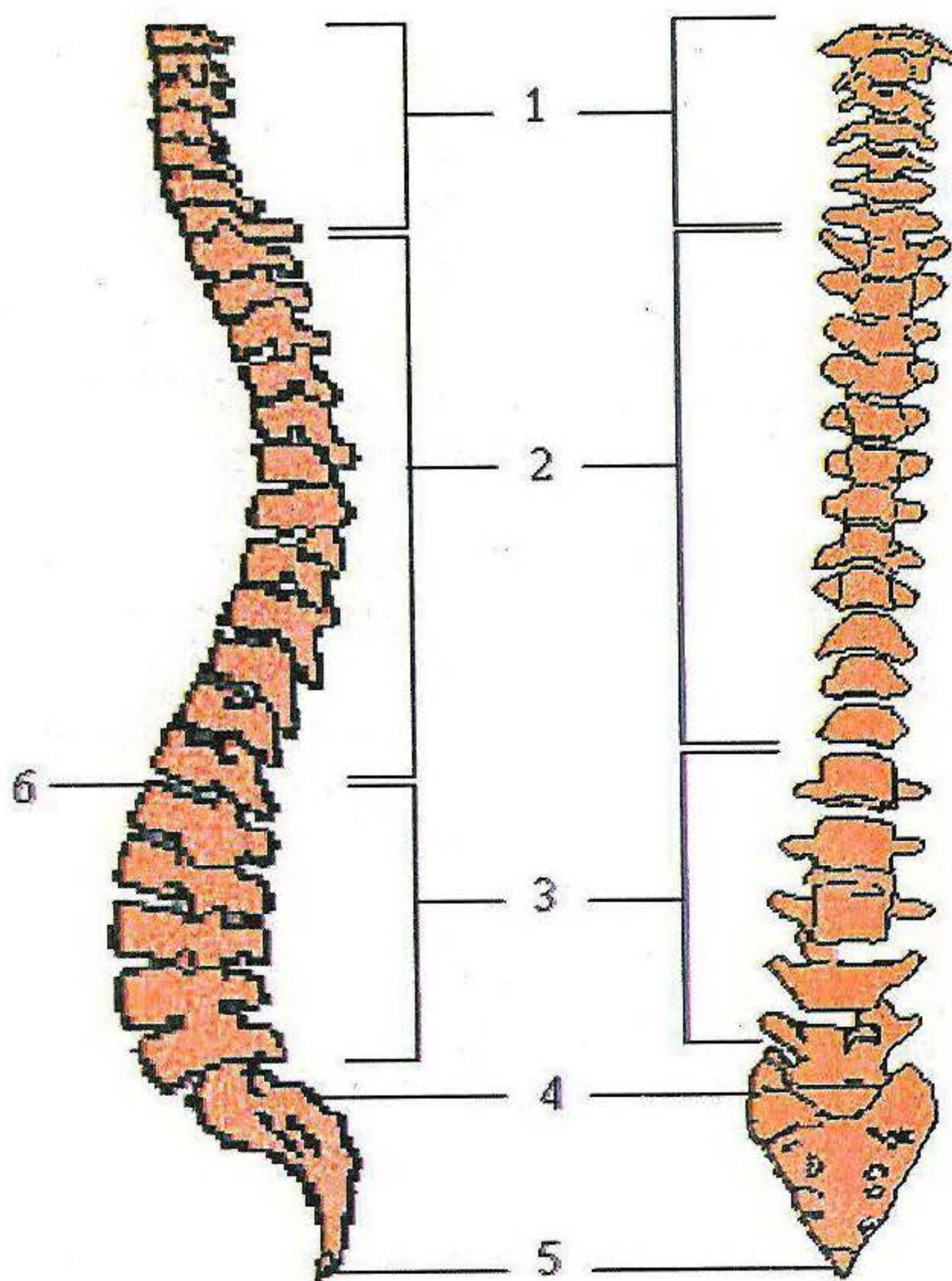

VERTEBRAL COLUMN

STÛNKA PIŞTÊ

بربره‌کانی پشت

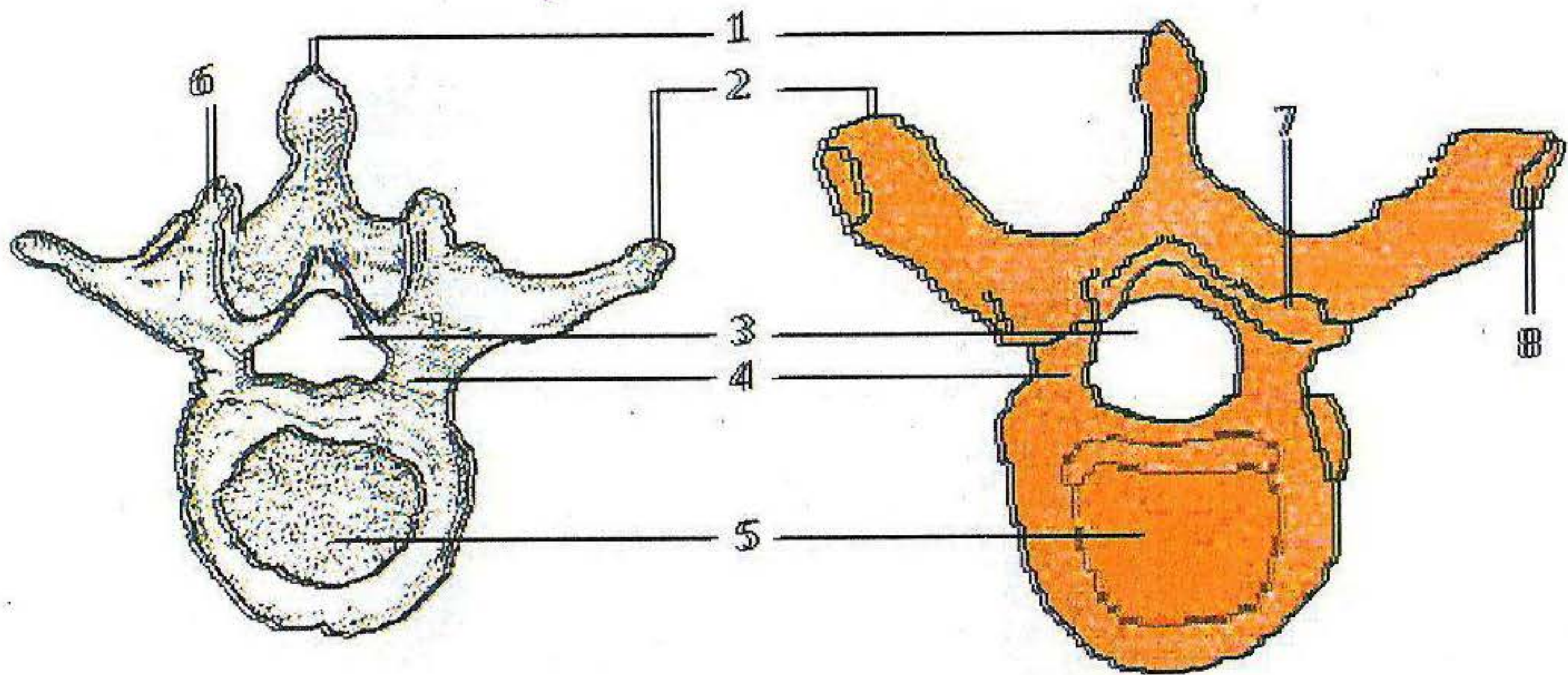

- 1- cervical vertebrae
- 2- thoracic vertebrae
- 3- lumbar vertebrae
- 4- sacrum bone
- 5- coccyx bone
- 6- intervertebral disc

- 1- movikên stû
- 2- movikên sîngê
- 3- movikên mazmazkê
- 4- hestiyê kortîxê
- 5- kilêjî, hestiyê boçikê
- 6- kerînoka nav movikan

- ١- بربره‌کانی مل
- ٢- بربره‌کانی سنگ
- ٣- بربره‌کانی که‌له‌که
- ٤- سی به‌نده ، کۆرتیخ
- ٥- کلێنچکه ، کلێژی
- ٦- کرکراگهی نیوان بربره‌کان

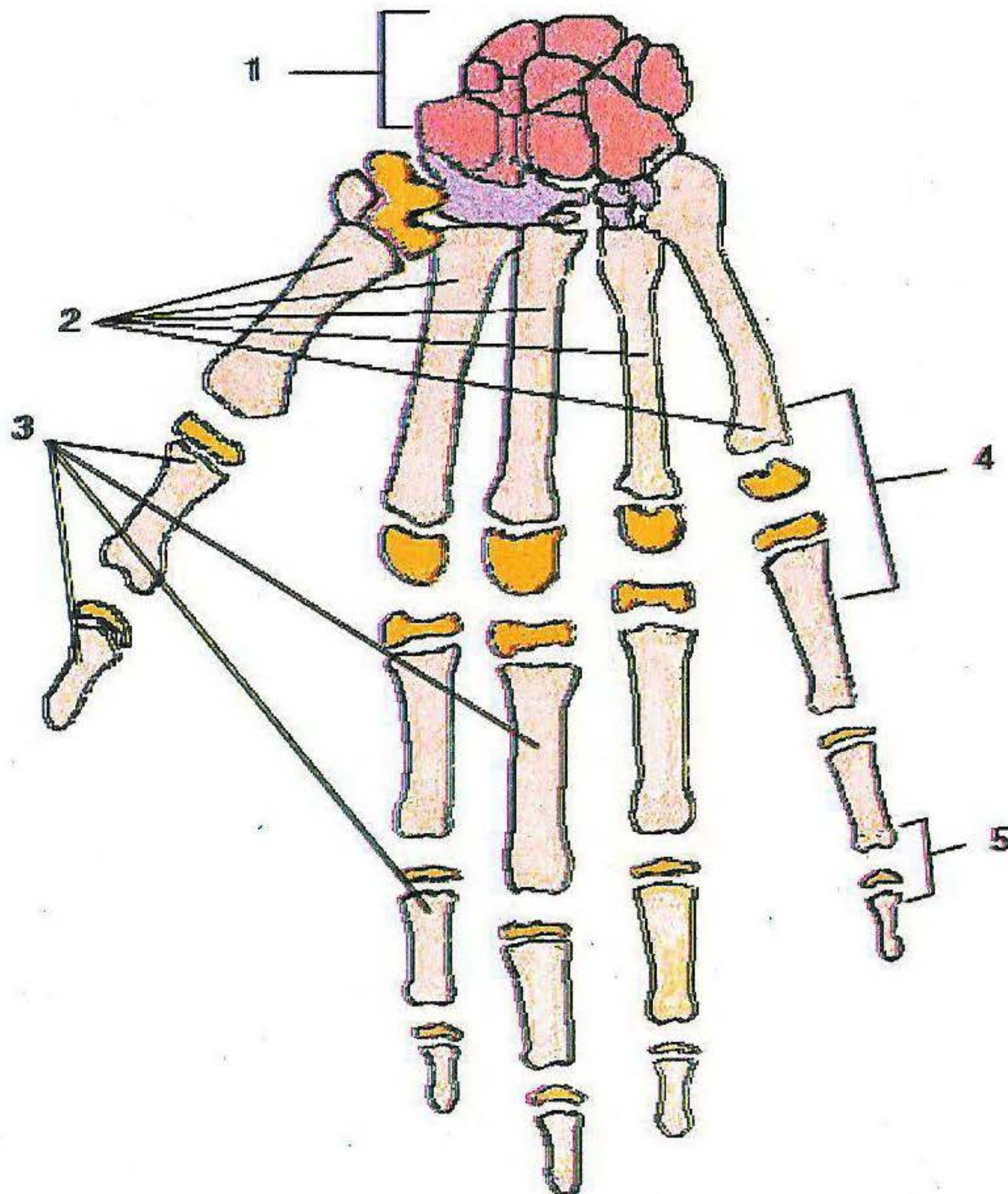

- 1- spinous process
- 2- transverse process
- 3- vertebral foramen
- 4- vertebral arch
- 5- vertebral body
- 6- superior articular process
- 7- mammillary process
- 8- facet for tubercle of rib

- 1- dirkenûk
- 2- panenûk
- 3- valahiya movikê
- 4- kevana movikê
- 5- laşê movikê
- 6- cûmgandine nûkî serewe
- 7- cûmgandine nûk
- 8- rûyî cûmgey parsû

- ١- دړکه نووک
- ٢- پانه نووک
- ٣- دړکه بۆشایی ، بۆ شایی بره
- ٤- که وانه ی بره
- ٥- تهنی بره ، لهشی بره
- ٦- جومگاندنه نووکی سه ره وه
- ٧- جومگاندنه نووک
- ٨- قوړتی جوومگه ی په راسو

- 1- carpal bones
- 2- metacarpal bones
- 3- phalanges
- 4- metacarpophalangeal joint
- 5- inter phalangeal joint

- 1- hestiyên bazinê dest
- 2- hestiyên şeyê dest
- 3- hêstyên tiliyan
- 4- girçika navbeyna şeyê dest û hestiyê tiliyan
- 5- girçika tiliyan

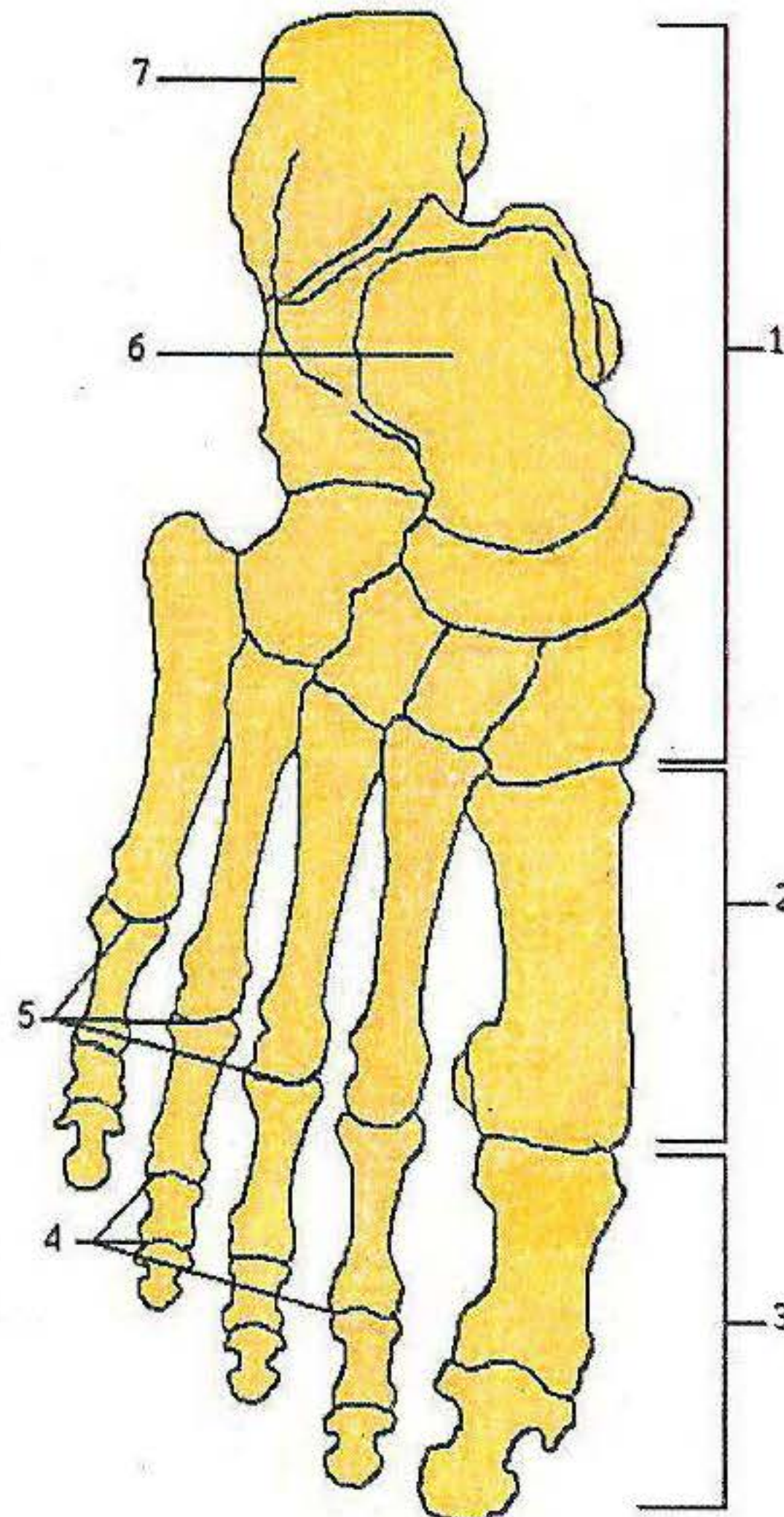
- ۱- ئیسکه‌کانی مه‌چه‌ک
- ۲- ئیسکه‌کانی شانە‌ی ده‌ست
- ۳- ئیسکه‌کانی په‌نجه‌کان
- ۴- جوورمگه‌ی نێوان شانە‌ی ده‌ست و ئیسکه‌کانی په‌نجه‌کان
- ۵- جمگه‌ی په‌نجه

FOOT BONES

HÊSTKÊ PÊ

ئیسکه کانی پی

1- tarsal bones

2- metatarsal bones

3- phalanges of foot

4- interphalangeal joint of toe

5- metatarsophalangeal joint

6- trochlea of talus

7- calcaneum, heel bone

1- hestiyên bazîne pê

2- hestiyên şeyê pê

3- hestiyên pêçiyân pê

4- girçika pêçiya pê

5- girçika nabeyna şeyê pê û hestiyên pêçiyân pê

6- serê hestiyê bazîne pê

7- hestiyê paniyê

۱- ئیسکه کانی قوله پی

۲- ئیسکه کانی شانە پی

۳- پله پەنچە کانی پی ،

ئیسکه کانی پەنچە پی

۴- جمگە کانی پەنچە پی

۵- جمگە کانی ناوەندی

شانە و پەنچە کانی پی

۶- سەرە ئیسکی قوله پی که

دەچیتە ناو جمگە پی قوله پی وه

۷- ئیسکی پاژنه

HIP JOINT

- 1- hip bone
- 2- ilio-femoral lig
- 3- head of femur
- 4- neck of femur
- 5- femur
- 6- acetabular fossa
- 7- joint cartilage
- 8- lig of head of femur

GIRIÇKA RAN

- 1- hestiyê kemaxê
- 2- besterê derve
- 3- serê hestiya ran
- 4- stûwê hestiyê ran
- 5- hestiyê ran
- 6- tûrê girçika hestiyê kemaxê
- 7- birînoka girçikê
- 8- besterê hundur

جمگه‌ی سمت

- ۱- ئیسکی کلۆت، ئیسکی نیک
- ۲- به‌ستهری سه‌رووی جمگه
- ۳- سه‌ری ئیسکی پان
- ۴- ملی ئیسکی پان
- ۵- ئیسکی پان
- ۶- قورتی جوومگه‌ی
- له ئیسکی نیک
- ۷- کرکراگه‌ی جمگه
- ۸- به‌ستهر خوارووی جمگه

KNEE JOINT

- 1- quardriceps femoris muscle
- 2- femur bone
- 3- tibia bone
- 4- deep infrapatellar Bursa
- 5- joint capsule
- 6- cartilage joint
- 7- patella
- 8- ligamentum patellae

GIRÇIKA ÇOK

- 1- masûlkên ran
- 2- hestiyê ran
- 3- lûlaqa stûr
- 4- besterên serçokê
- 5- tûrê girçikê
- 6- birînoka girçikê
- 7- serçok
- 8- besterên serçokê

جمگه‌ی نه‌ژنۆ

- ۱- ماسوولکه‌ی پیشه‌وه‌ی پان، ماسوولکه‌ی چوار سه‌ر
- ۲- ئیسکی پان
- ۳- ئیسکی قامیشه
- ۴- به‌ستهری (ژی) کلاوه‌ی نه‌ژنۆ (کاسه‌ی نه‌ژنۆ)
- ۵- تووره‌گه‌ی جمگه
- ۶- کرکراگه
- ۷- کاسه‌ی نه‌ژنۆ
- ۸- به‌ستهر (ژی) کاسه‌ی نه‌ژنۆ (کلاوه‌ی)

SHOULDER JOINT

- 1- shoulder blade
- 2- joint capsule
- 3- head of humerus
- 4- humerus bone

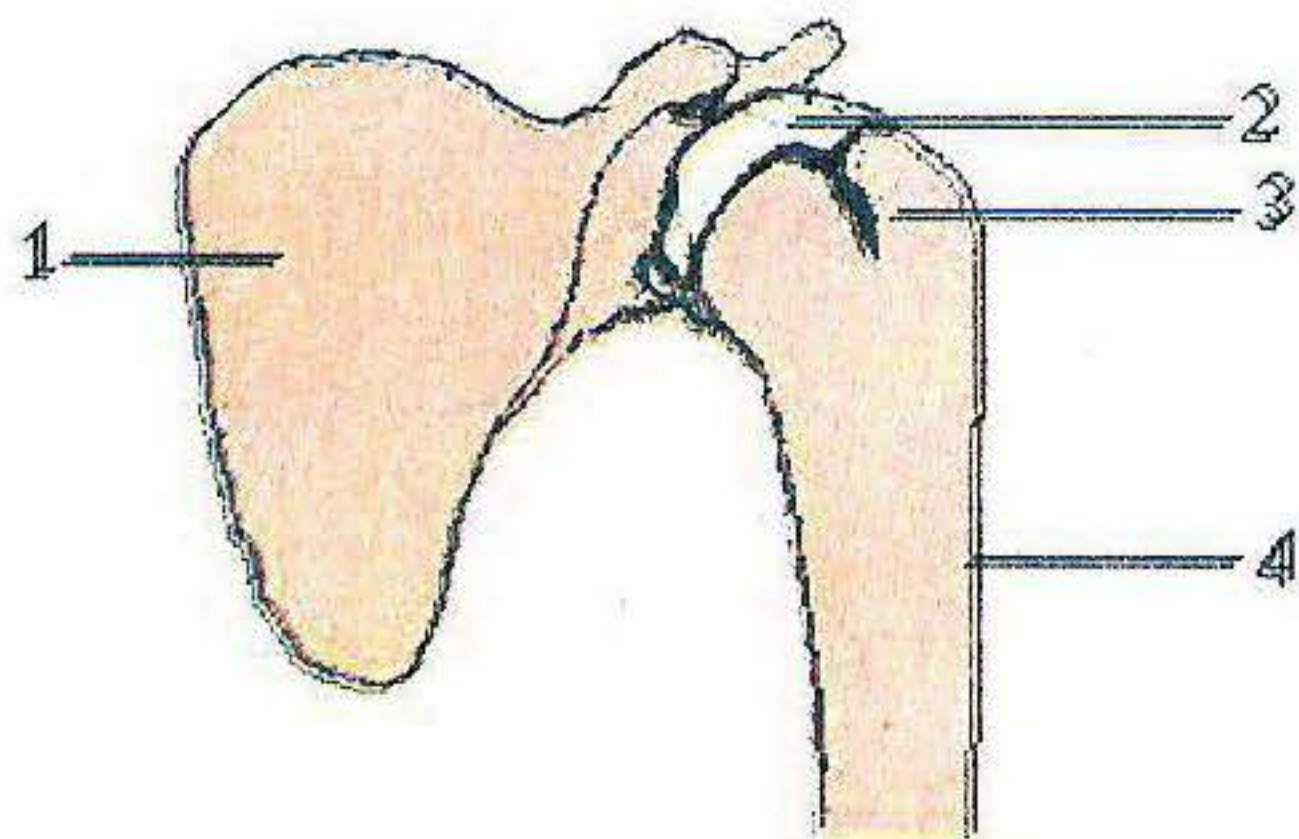
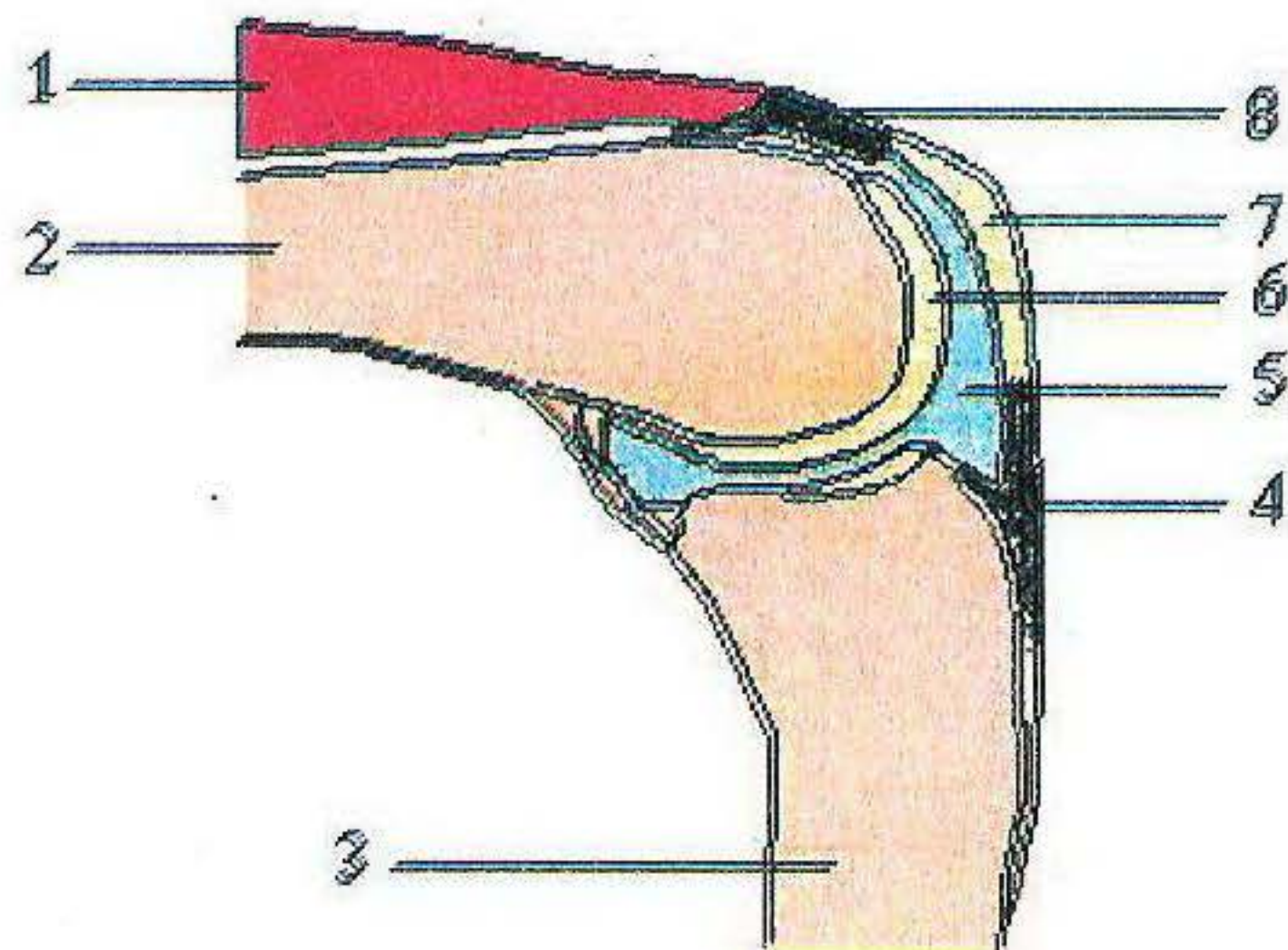
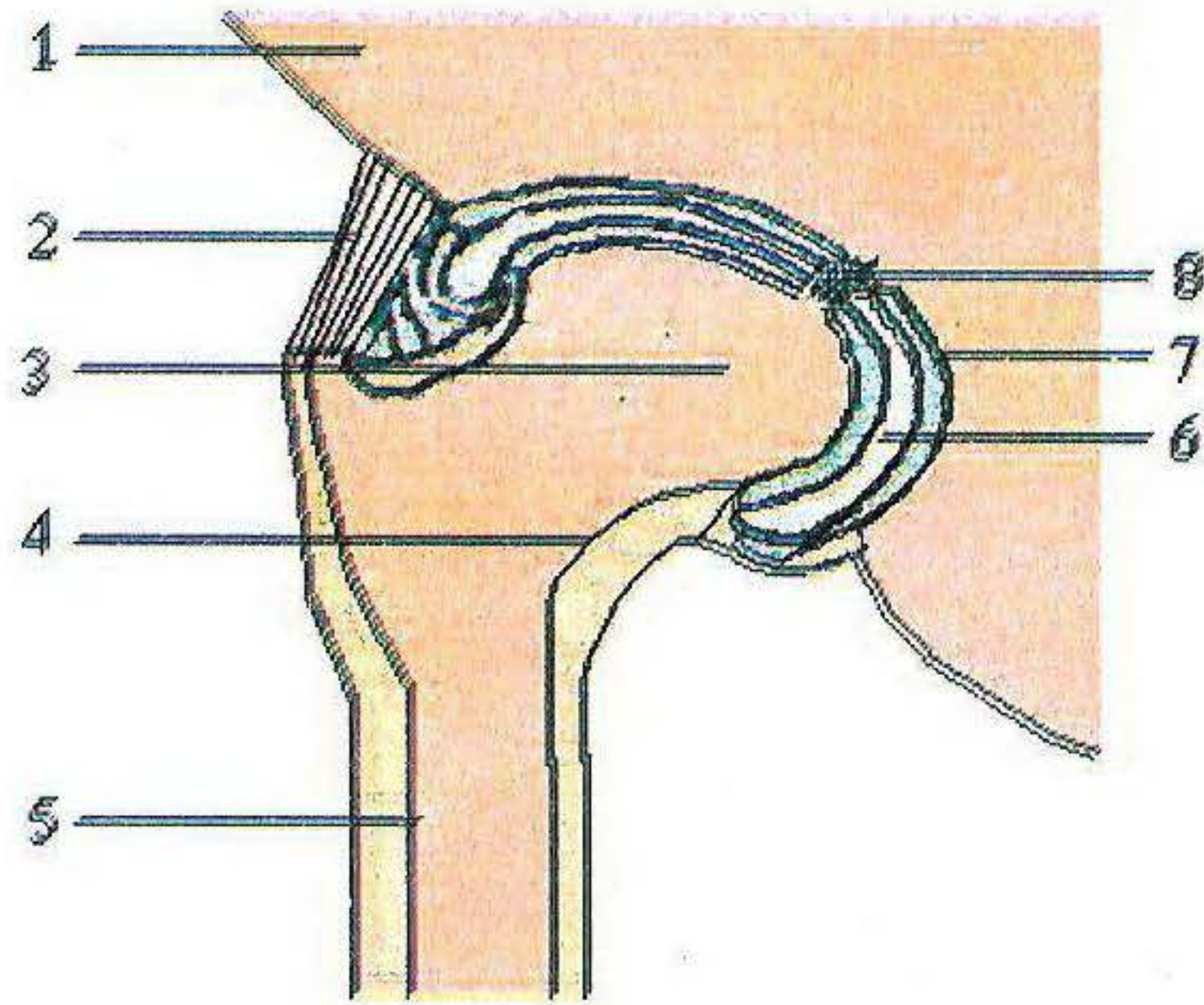
GIRÇIKA MIL

- 1- mil, bêrok
- 2- tûrê girçikê
- 3- serê lûla bazû
- 4- hestiyê lûlabazû

جمگه‌ی شان

- ۱- ده‌فه‌ی شان، په‌ره‌ی شان
- ۲- قه‌پیلیکی جوومگه، که‌پسولی جوومگه
- ۳- سه‌ری ئیسکی بازو
- ۴- ئیسکی بازو

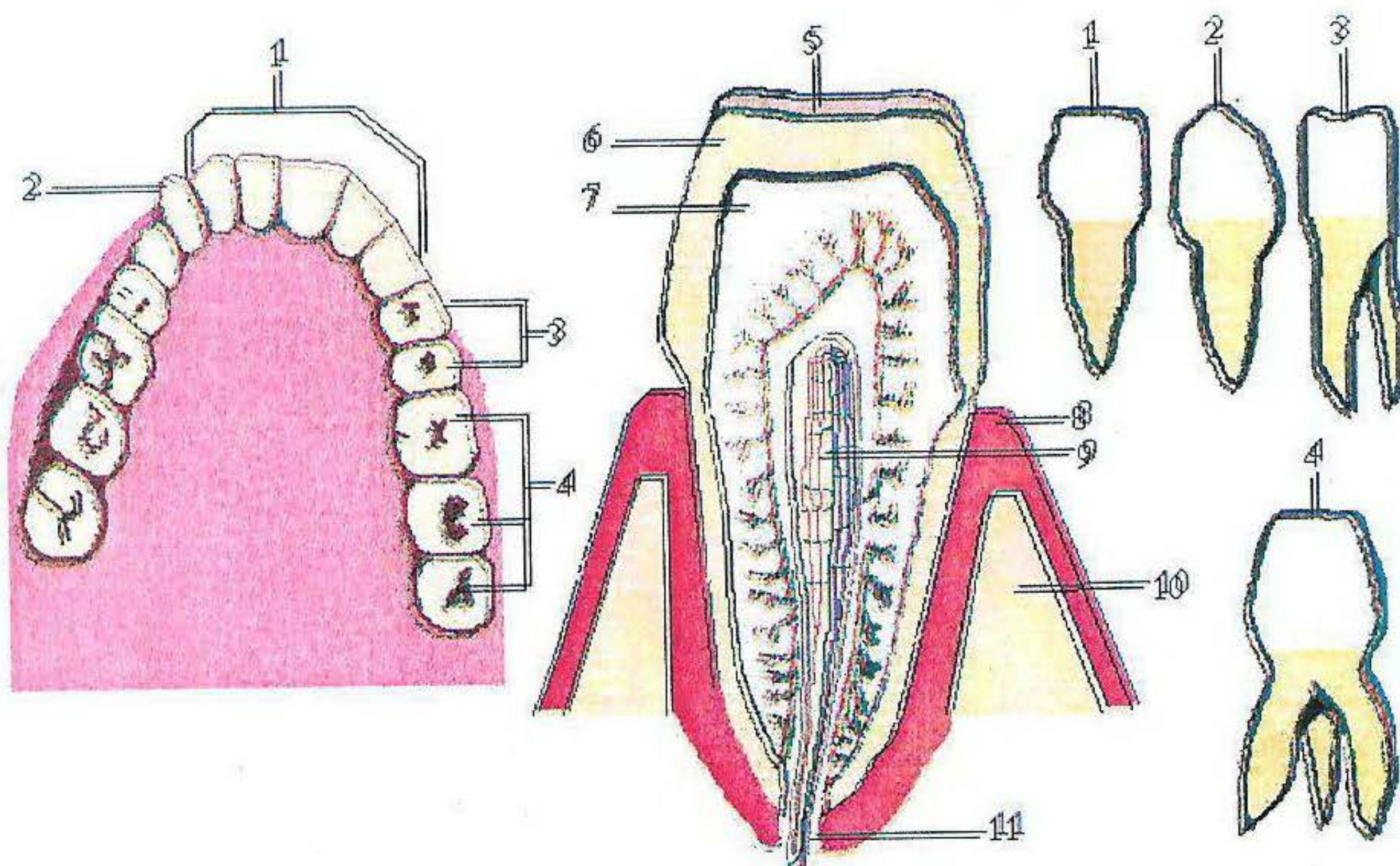

TEETH

DIRAN, DIDAN

ددان

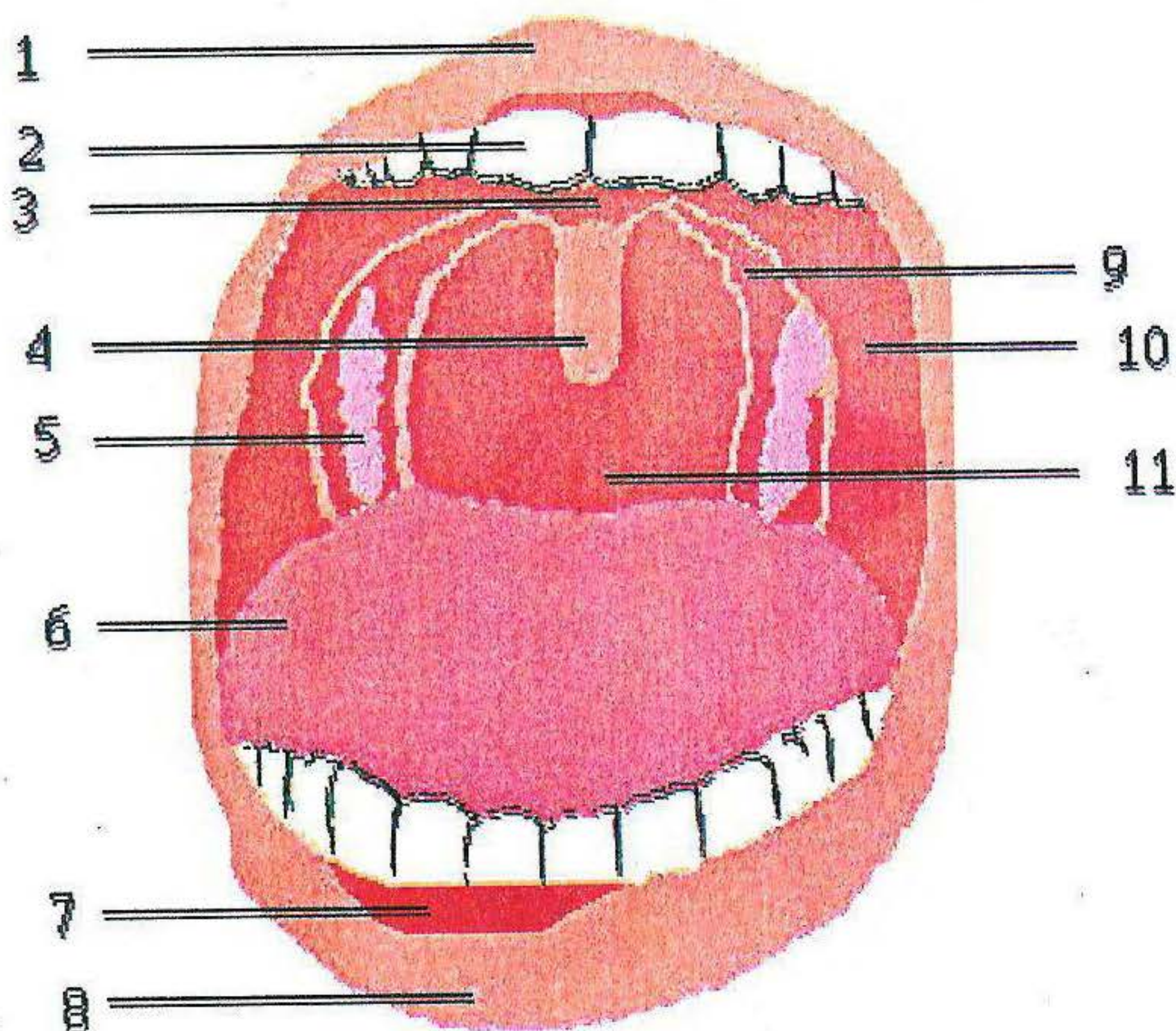

- 1- incisor teeth
- 2- canine teeth
- 3- front molar
- 4- molars
- 5- enamel
- 6- crown
- 7- dentine
- 8- gum
- 9- dental pulp
- 10- mandible bone
- 11- root of the teeth

- 1- diranên pêşîn, beşîk
- 2- diranên tûj, qîl
- 3- kursiyên pêşî
- 4- kursiyên paşî
- 5- sedefa diran
- 6- taca diran
- 7- aca diran
- 8- pidî
- 9- pûka diran
- 10- hestiyê lamayê
- 11- reha diran

- ۱- برهه ، ددانه کانی پیشه وه
- ۲- کهلبه
- ۳- پیشه خری ، کاکيله پیشه وه
- ۴- پاشه خری ، کاکيله دواوه
- ۵- مینای ددان ، رووکار ، سه دهف
- ۶- تاجه ی ددان
- ۷- کرۆک ، ئیسکی ددان
- ۸- پووک ، بیخی ددان، پدوو
- ۹- کاکل ، کاکله ی ددان
- ۱۰- ئیسکی شه ویلگه
- ۱۱- رهگی ددان

1- upper lip
2- teeth (incisors)
3- palate
4- uvula
5- tonsils
6- tongue
7- gum
8- lower lip
9- soft palate

1- lêva jorîn
2- diranên pêşîn
3- panka dev, melaşû
4- zimanok, zimanê biçûk
5- gelale, behîvok, alû
6- ziman
7- pidî, pûk
8- lêva jêrîn
9- nermika panîka dev

10- hard palate

10- kama dev, panîka dev

11- pharynx

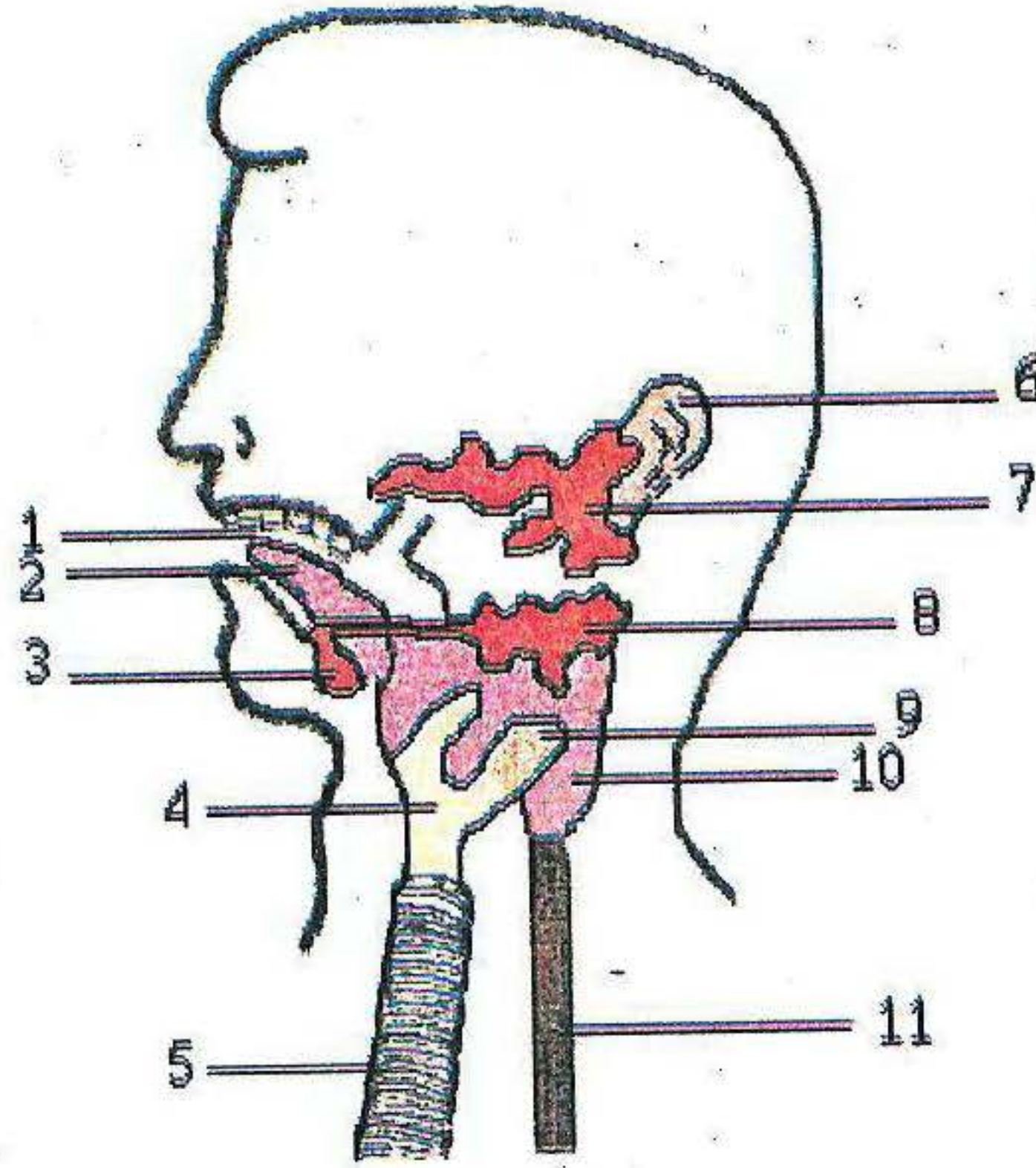
11- hefik

۱- لیوی سهرو
۲- ددان ، دگان ، دان
۳- رەقەیی مەلەشوو ، پانکا دەقی
۴- زمانە بچکۆلە ، گەلا لووچ
۵- ئالوو ، مرازه ، گلاله
۶- زمان
۷- بیخی ددان ، پووک
۸- لیوی خواروو ، لچ
۹- پاشه کهوانهیی مەلەشوو ،
بالکئی پاشی
۱۰- پیشه کهوانهیی مەلەشووی ،
بالکئی پیشی
۱۱- گهروو ، نهوس ، ههشک

SALIVARY GLANDS GLAND LÎKÊ
TOŞPIYA LÎKÊ

لیکړښنه کان (گلاند)

1- mouth cavity

2- tongue

3- sublingual salivary gland

4- larynx

5- trachea

6- ear

7- parotid salivary gland

8- submaxillary salivary gland

9- epiglottis

10- pharynx

11- oesophagus

1- valahiya dev

2- ziman

3- toşpiya bin ziman

4- gewrî

5- zengilor

6- guh

7- toşpiya binguh

8- toşpiya bin lama

9- dilkê gerûyê

10- hefik

11- sorsorik, soriçk

۱- بوشایی دهم

۲- زمان

۳- لیک پښینی ژیر زمان

۴- فورگ (فورقوراگهی دهنگ، بهربین)

۵- بوی هی هوا، تلفه کرکراگهی-

یه کان

۶- گوئی

۷- لیک پښینی (گلاند) بن گوئی

۸- لیک پښینی (گلاند) ژیر شه ویلگه

۹- زمانه بچکوله

۱۰- گهرو

۱۱- سورینچک

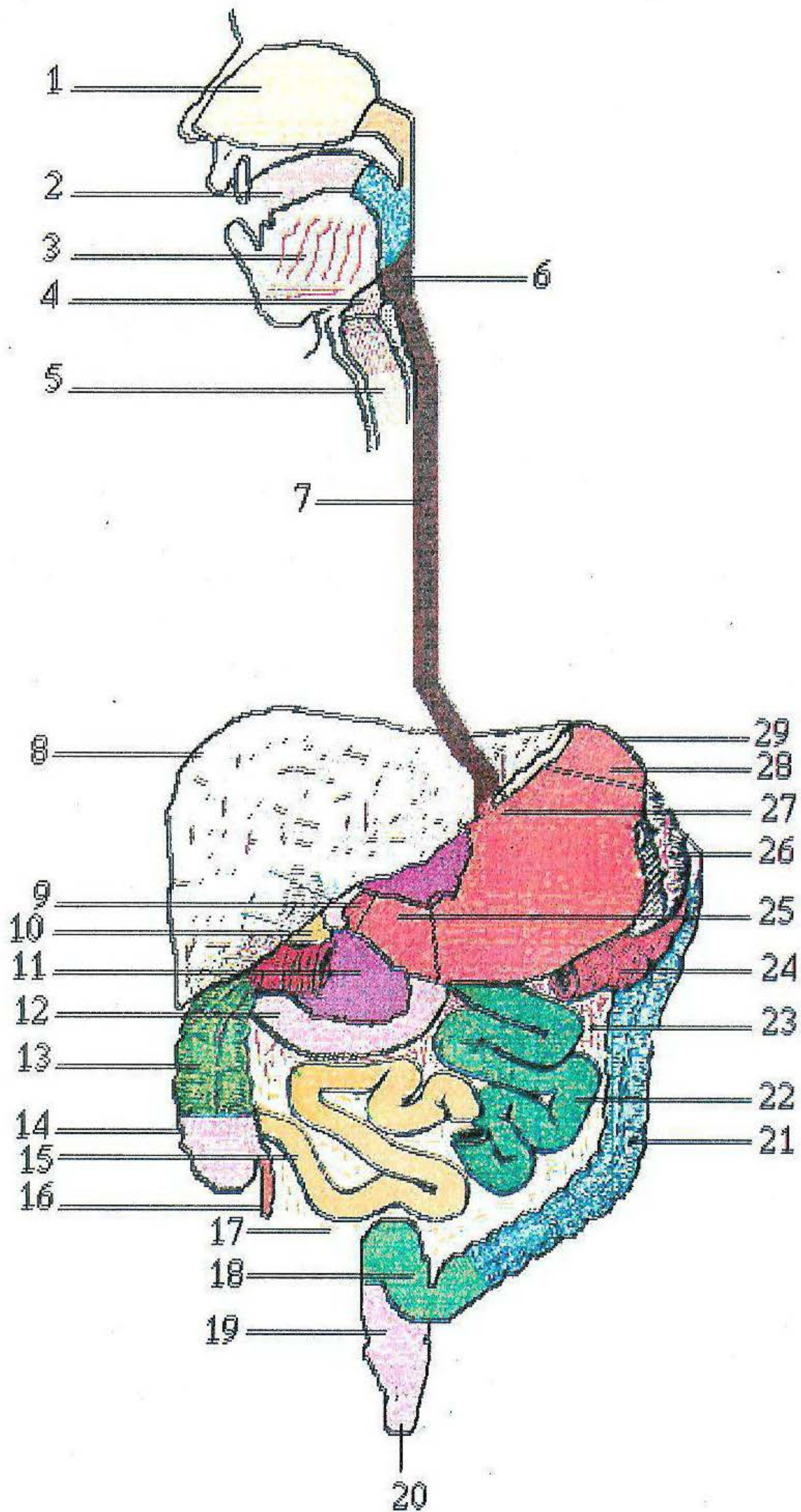
DIGESTION SYS- TEM

DEZGAHÊ HIN- DURÎN

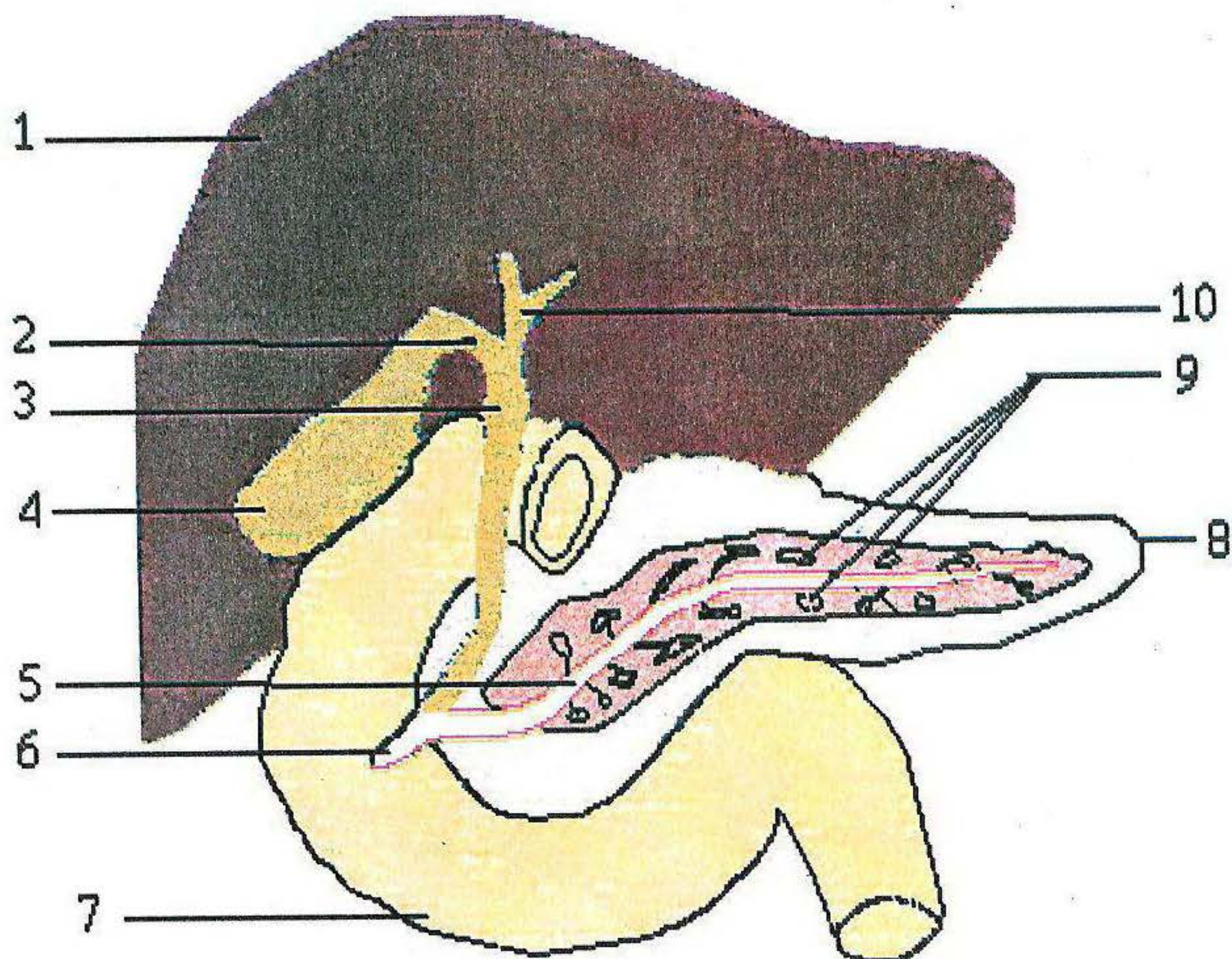
کۆئەندامی هەرس

1- nasal cavity	1- valahiya difn, poz	۱- کۆنە لووت
2- mouth cavity	2- valahiya dev	۲- بۆشایی دەم
3- tongue	3- ziman	۳- زمان
4- larynx	4- gewrî	۴- قورگ
5- tarchea	5- zengilor	۵- بۆری هەوا
6- pharynx	6- hefik	۶- گەروو ، ئەوس ، قورگ
7- oesophagus	7- sorsorik, sorşik	۷- سوورینچک
8- liver , hepar	8- kezeb reş, mêlak	۸- جگەر ، جەرگ
9- pylorus	9- bindevka made, aşik	۹- دەرچە (دەرگەوانە) گەدە
10- gall bladder	10- kîsikê zirav	۱۰- توورەکە زراو ، کیسە زراو
11- pancreas	11- şêlav, pankreas	۱۱- پەنکریاس
12- duodenum	12- donzdetilîk	۱۲- ریکۆلە دوانزەگرێ (باریکە)
13- ascending colon	13- zeblota helkêşayî	۱۳- بەشە بەرزە ریکۆلە ئەستوورە
14- cecum, caecum	14- rûviya kor	۱۴- سەرەتای ریکۆلە ئەستوورە
15- ileum	15- rûviya zirav, berik	۱۵- لووسە ریکۆلە (باریکە)
16- vermiform appendix	16- rûviya zêde	۱۶- ریکۆلە کوێرە
17- omentum	17- bez	۱۷- بەز ، چەوری ، پیو
18- sigmoid colon	18- zeblota badayî	۱۸- ریکۆلە ئەستوورە باداو
19- rectum	19- tirtirok, rûviya dawîn	۱۹- ریکە ریکۆلە ، کۆم
20- anus	20- pind, pindil	۲۰- دەرچە کۆم
21- descending colon	21- zeblota dakêşayî	۲۱- بەشە نزمە ریکۆلە ئەستوورە
22- jejunum	22- rûviya birçî	۲۲- پێچە ریکۆلە (باریکە) ، بەشی سەرەوێ ریکۆلە باریکە
23- mesentery	23- hinavpêç, kinte	۲۳- پەردە ریکۆلە
24- transverse colon	24- zeblota rakêşayî, ze- blota berwarkî	۲۴- پانە ریکۆلە
25- pyloric part	25- bindevka made, aşik	۲۵- دەرگە بەش
26- spleen , lien	26- xalxalk, faterêşk	۲۶- سپل
27- cardia	27- serdevka made, aşik	۲۷- دەرچە سەر دڵ، دەمی گەدە
28- fundus of stomach	28- dilebeş	۲۸- بەشی سەرەوێ گەدە
29- stomach	29- made, aşik	۲۹- گەدە

1- liver

2- cystic duct

3- (common) bile duct

4- gall bladder

5- pancreatic duct

6- greater duodenal pa-
pilla

7- duodenum

8- pancreas

9- inslets of Langer hans

10- common heptic duct

1- kezeb reş, mêlak

2- coya zirav, kerxa zer-
davê

3- ducoya zirav

4- kîsikê zirav, zerdav
dank

5- coya şêlavkê

6- coya zirav û şêlavka
hawbeş

7- donzdetilîk

8- şêlav, pankreas

9- gravên Langer- hans

10- coya kezebên hawbeş

۱- جگەر ، جەرگ

۲- جۆگەى زەرداو ، بۆرى زەرداو

۳- جۆگەى زەرداوى هاوبەش

۴- توورەگەى زەرداو ، کیسەى زەرداو

۵- جۆگەى پەنکریاس

۶- کونى هاوبەشى جۆگەى زراو و
پەنکریاس

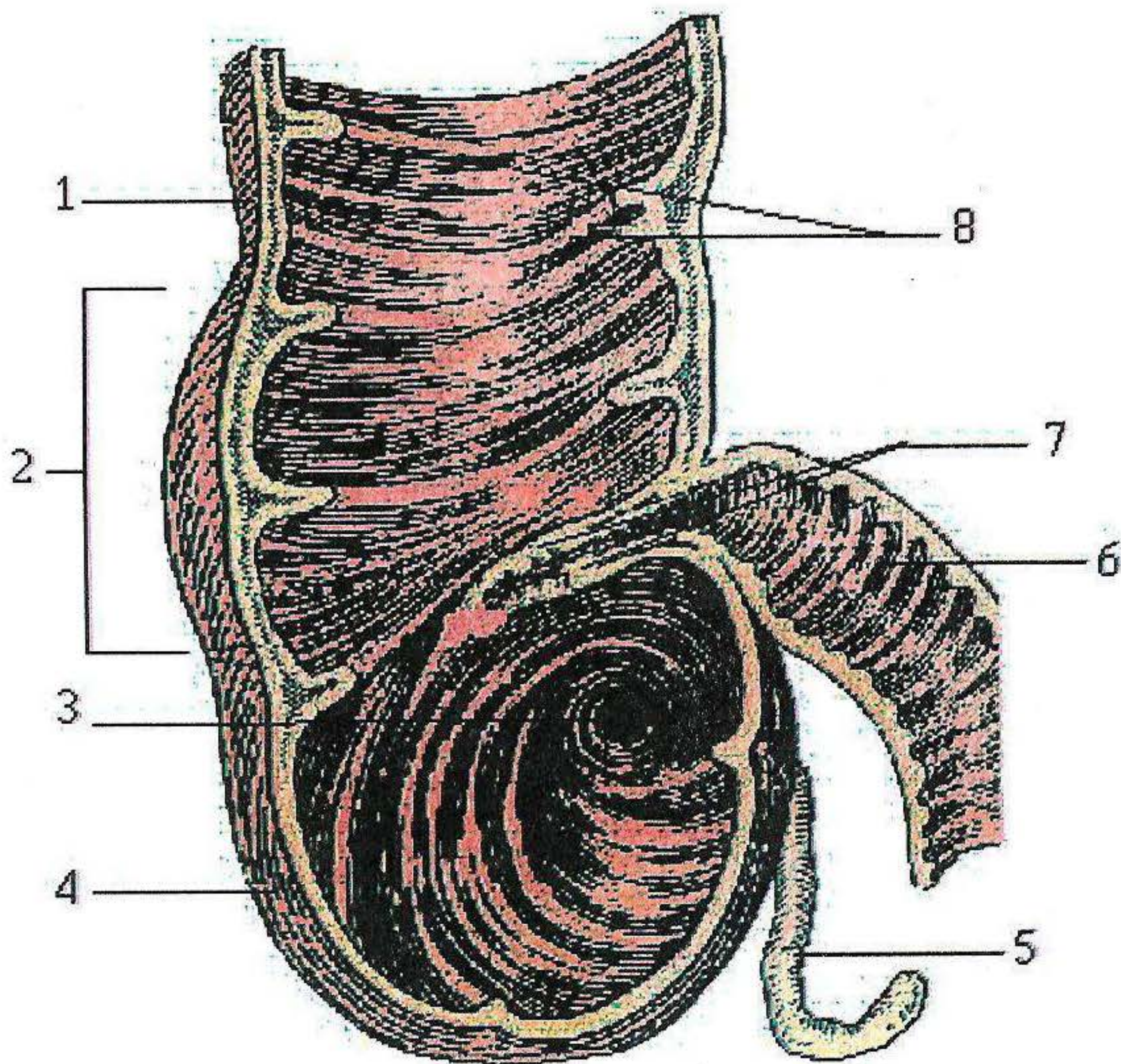
۷- ریخۆلەى دوانزەگرتی

۸- پەنکریاس

۹- دورگەکانى لانگەر هانز

۱۰- جۆگە هاوبەشى جگەر

1- ascending colon

2- haustrations of colon

3- orifice of appendix

4- cecum

5- appendix vermiformis

6- ileum

7- ileo-caecal orifice &
valve

8- mucous membrane

1- zeblota hilkêşayî

2- pêçên zeblota
hilkêşayî

3- derçêya rûviya zêde

4- rûviya kor

5- rûviya zêde

6- rûviya zirav

7- derçeya rûviya zirav

8- perdeya lîncê

١- بهرزه ریخۆله

٢- پێچاو پێچی ناوهندی ریخۆله

کویره و بهرزه ریخۆله

٣- ده‌رچه‌یه‌ك بۆ ریخۆله کویره

٤- کیسه ریخۆله

٥- ریخۆله کویره

٦- لووسه (باریکه) ریخۆله

٧- ده‌رچه‌یه‌ك بۆ لووسه ریخۆله

(باریکه) ده‌چیت

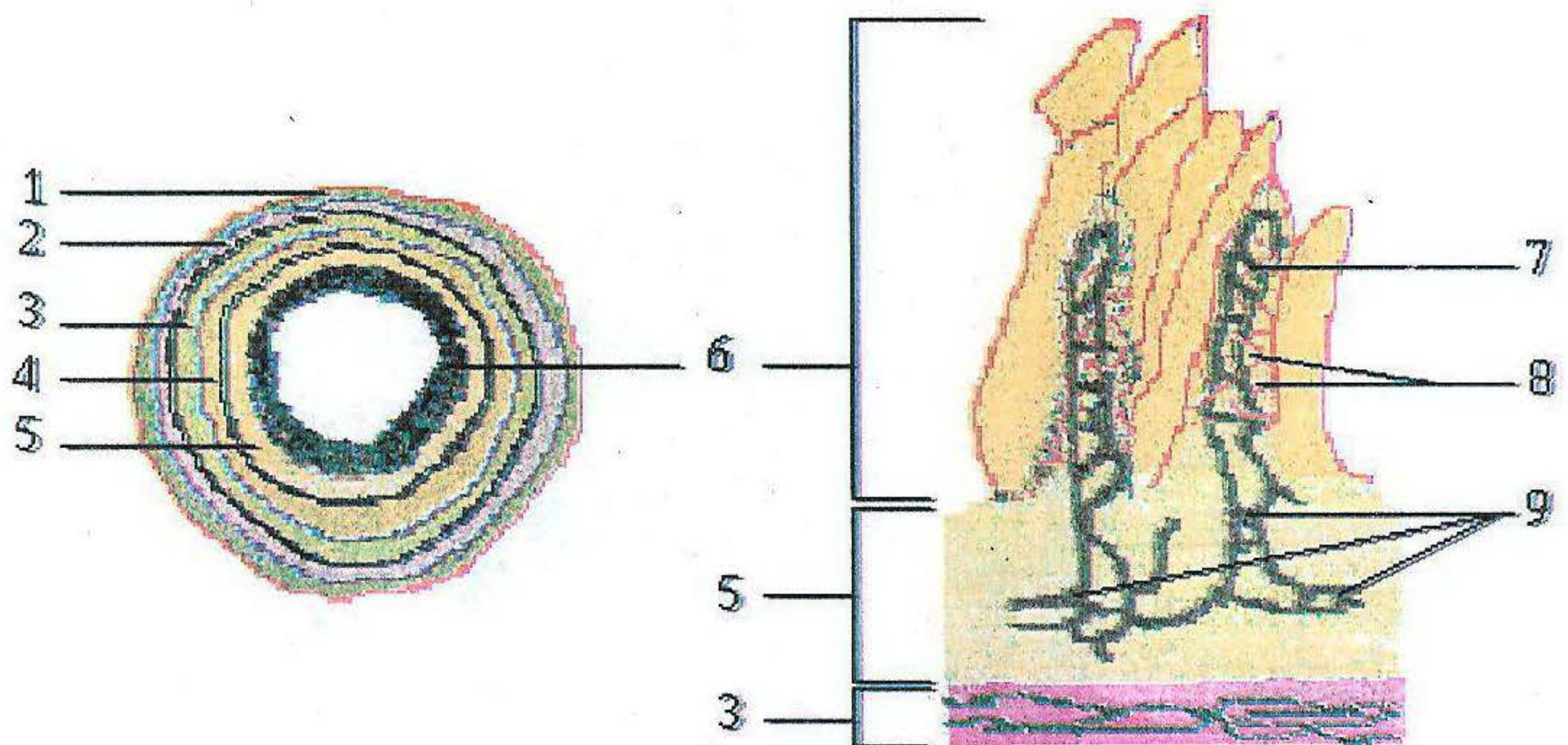
٨- په‌رده‌ی لێنج ، لێنجه په‌رده

THE WALL OF THE SMALL INTESTINE

TEBERGEHEK JI RÛVIYA ZIRAV

تەبرگەپەکی لە رێخۆڵە باریکەدا

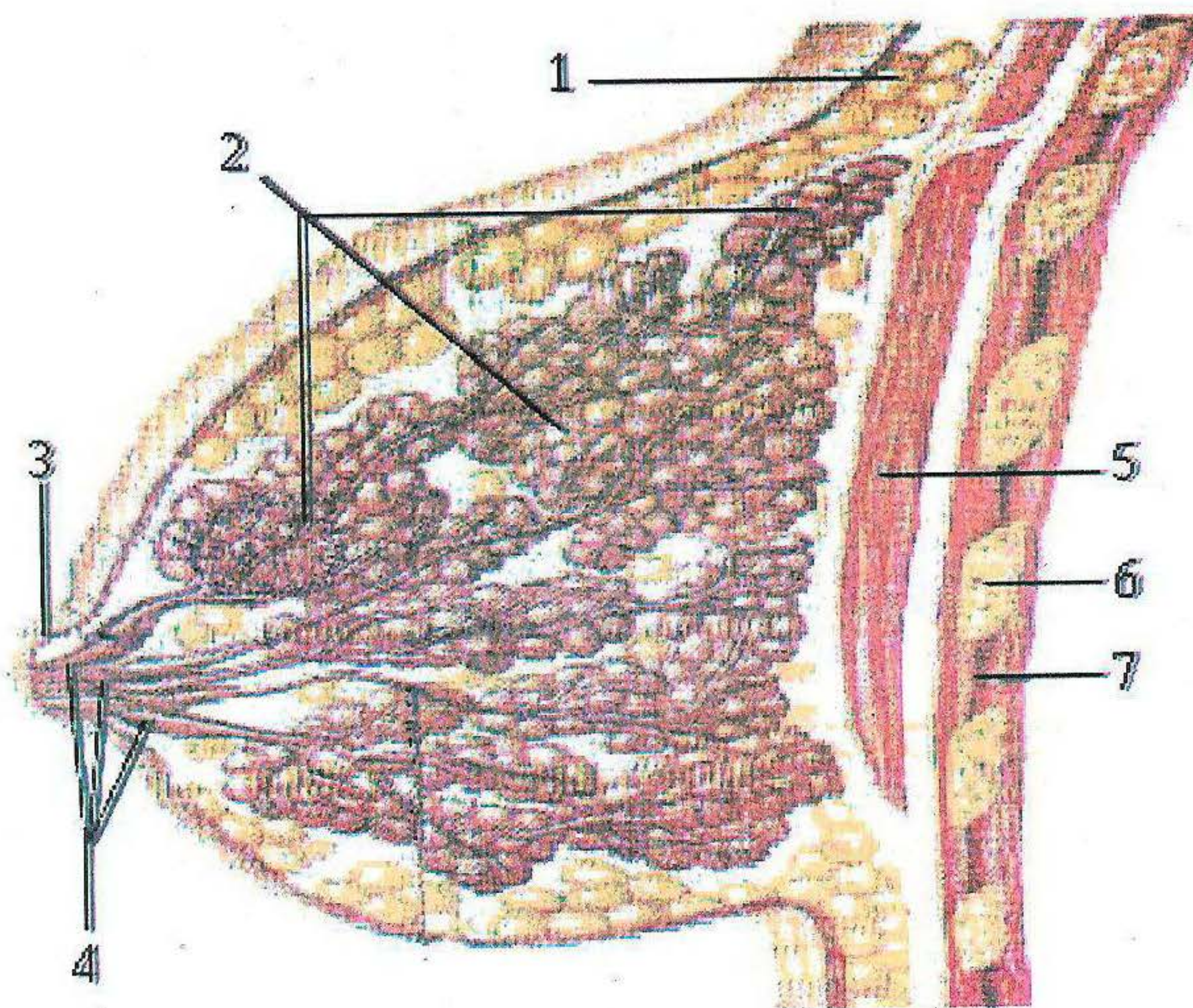

- 1- serosa
- 2- circular muscles
- 3- transverse muscles
- 4- tela conjunctiva
- 5- mucous membrane
- 6- villi
- 7- lymphatic vessel
- 8- blood vessels
- 9- Lymphatic ducts

- 1- perdeya prîton
- 2- çîna masûlkeya dirêj
- 3- çîna masûlkeya pan
- 4- çîna lînceya jêrîn û tevna mûdemarên xwînê
- 5- çîna lîncê
- 6- memîle
- 7- mûlûleyên limfê
- 8- mûdemarên xwînê
- 9- toşpiya limfê

- ١- پەرەدەیی دەرەوێ رێخۆڵە
- ٢- چینه ماسوولکەیی بازنەیی
- ٣- ماسوولکە چینی پان
- ٤- ژێر لێنجە چین لەگەڵ تەوێ مۆلۆولەیی خوێن و دەمار
- ٥- لێنجە چین
- ٦- مەمیلەکان
- ٧- لیمفە لوولە ، مۆلۆولەیی لیمف
- ٨- مۆلۆولەیی خوێن
- ٩- بۆری لیمفی

- 1- mammary adipose body
- 2- mammary gland
- 3- mammary papilla, nipple
- 4- lactiferous ducts
- 5- pectoralis major muscle

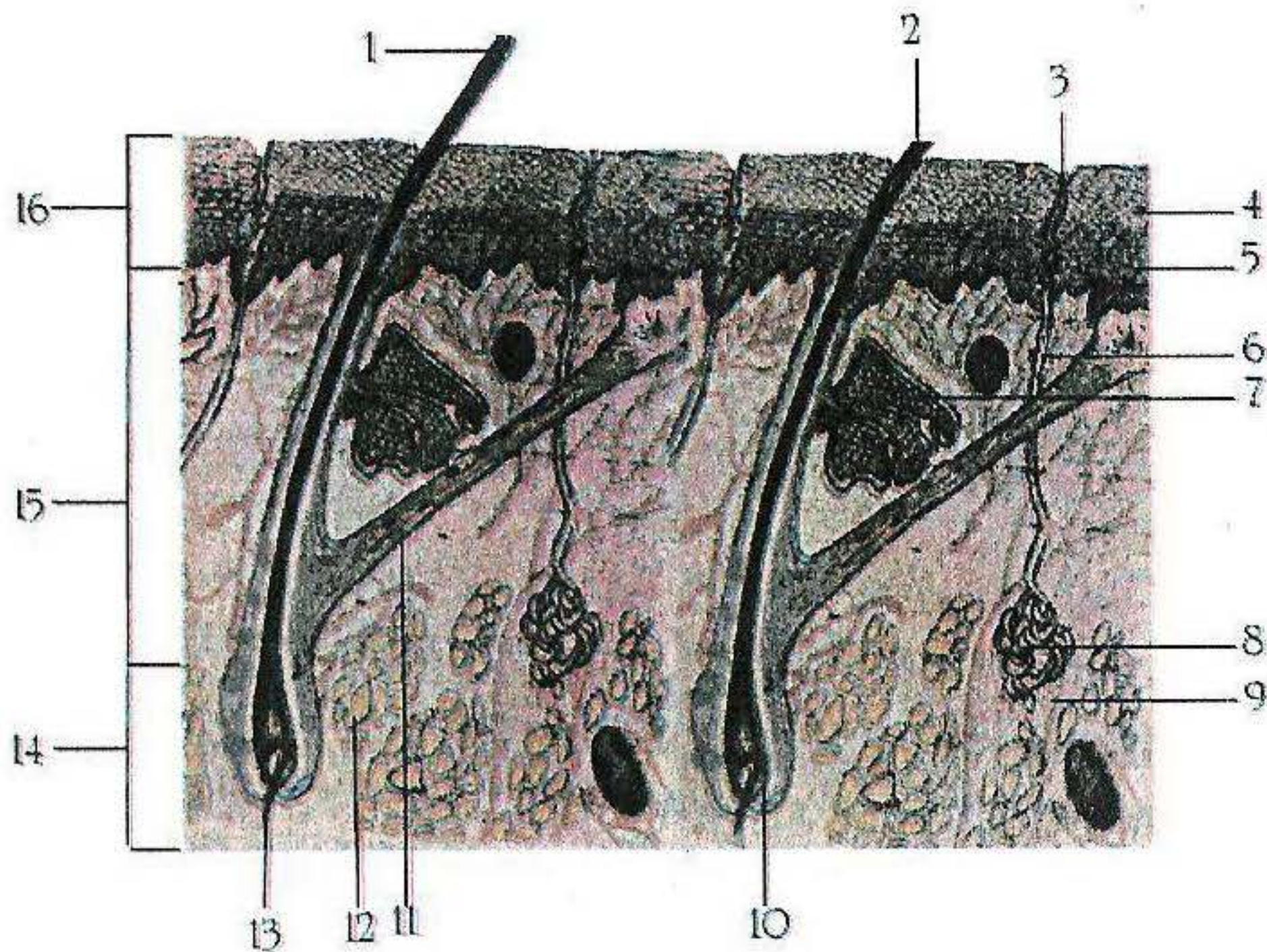
- 6- rib , costa
- 7- intercostal muscle

- 1- tevana bez
- 2- toşpiya şîr
- 3- gupika memkê
- 4- coyên şîr
- 5- zîperra (şa ma-sulka sîngê)

- 6- parsû
- 7- zeblota teniştê

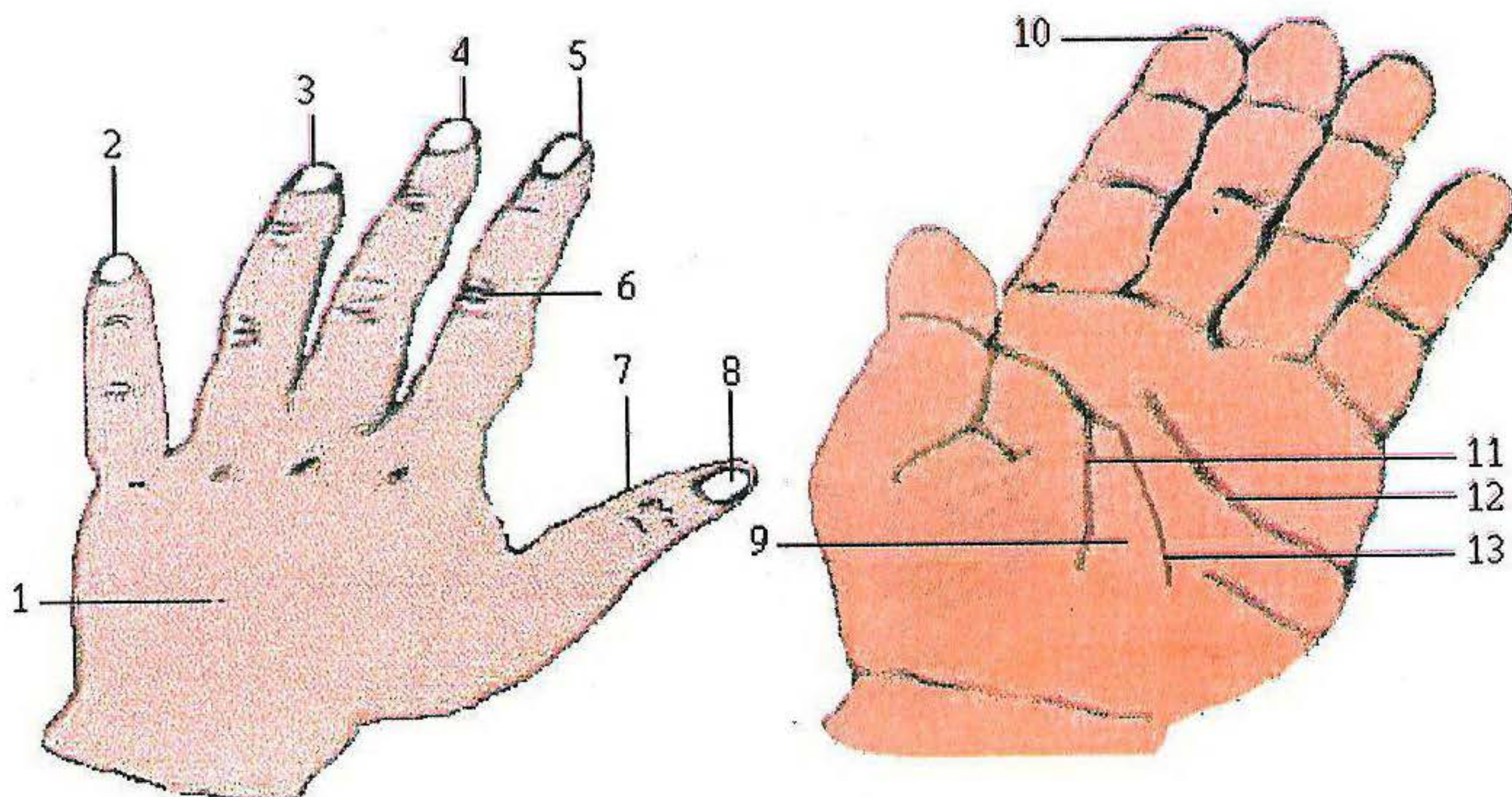
- ۱- تەونی بەز ، تەونی چەوری
- ۲- لوی مەمک ، گلاندی مەمک
- ۳- سەرگۆی مەمک ، گۆی مەمک
- ۴- جۆگەکانی شیر، پێرەوہەکانی شیر
- ۵- شا ماسوولکەھێ سینگ
- ۶- پەراسو
- ۷- ماسوولکەکانی نیوان پەراسوہەکان

1- hair	1- mû, por	١- موو ، تالە موو
2- hair - pith	2- navka mûyê	٢- ناوکی موو
3- pore of the skin	3- çavka xwêdanê	٣- دەرچە جوڭەیی ئارەقە
4- horny (dead) layer	4- çînê hişkbû	٤- چینی ووشکەلاتوو
5- stratum germinativum	5- çînê dûrsker	٥- چینی دروستکەر
6- sweat gland duct	6- coya xwêdanê	٦- جوڭەیی ئارەقە رژین ، بۆری
7- Sebaceous gland	7- toşpya bez	گلاندی ئارەقە
8- sweat gland	8- toşpya xwêdanê	٧- لویی چەوری ، چەوری یە
9- blood vessels	9- mûdamara xwînê	رژین ، گلاندی چەوری
10- hair follicle	10- binika mûyê	٨- گلاندی ئارەقە ، لویی ئارەقە
11- hair muscle	11- masûlkeya mûyê	٩- مۆلولووی خوین
12- adipose tissue	12- tevna bez	١٠- سەلکی موو ، پیازوولکە موو
13- nerve	13- reh	١١- ماسوولکەیی موو
14- subcutis	14- binçerim	١٢- چەوری یە شانە ، تەونی
15- corium , dermis	15- çerim	چەوری
16- epidermis	16- rûçerim	١٣- دەمارە ریشال ، رەگ
		١٤- چینی ژێرەووی پێست
		١٥- چینی بن تووژ
		١٦- چینی تووژ، رووی پێست

1- back of the hand

2- little finger

3- ring finger

4- middle finger

5- index finger

6- finger joint

7- thumb

8- nail

9- palm of hand

10- fingertip

11- line of the life

12- line of the heart

13- main line

1- piştadest

2- qilîçk, tiliya biçûk

3- babelîçk, tiliya gustîlkê

4- tiliya dirêj, tiliya navîn

5- tiliya nîşandanê

6- girçika tiliyan

7- tiliya mezin, tiliya
beranê

8- neynûk

9- navlep, hevêsa dest
kefa dest

10- sertilî

11- hêlî jiyan

12- hêlî dil

13- hêlî serekî

۱- پشتی دەست

۲- پەنچەى بچووک ، تووتە

۳- پەنچەى هەلفە ، برای تووتە

۴- پەنچە درێژه ، زەنگڵە قووتە

۵- پەنچەى نیشانەدان ،

دۆشاومرە

۶- جەمگەى پەنچە

۷- پەنچە گەورە ، ئەسپى کوژە

۸- نینۆک ، نووخان ، ناخون

۹- ناولەپ ، ناودەست ، بەرى

دەست

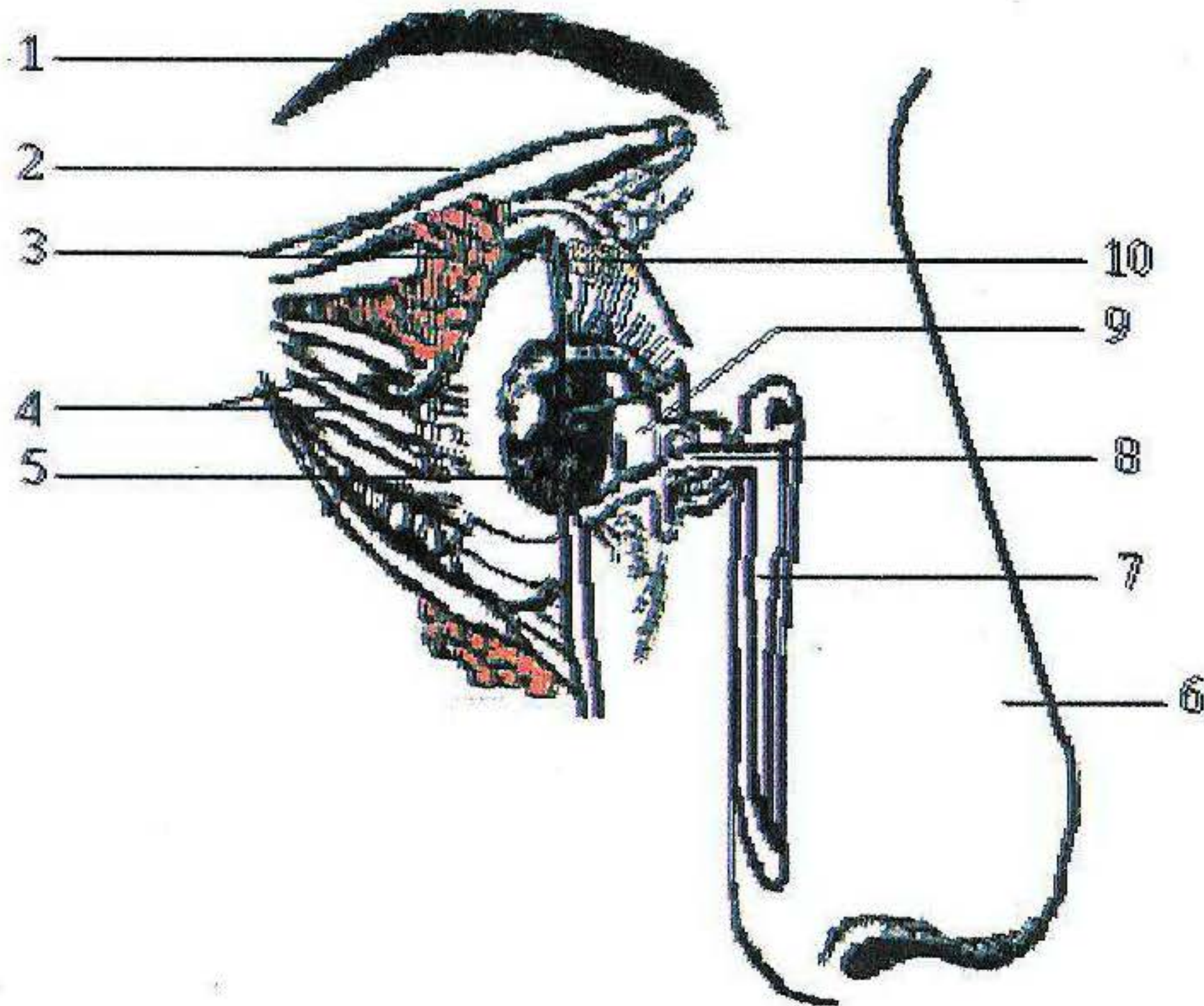
۱۰- سەرپەنچە ، نووکی پەنچە

۱۱- هێلێ ژیان

۱۲- هێلێ دل

۱۳- هێلێ سەرەکی

1- eyebrow

2- upper eyelid

3- lacrimal gland

4- ophthalmic muscle

5- Cornea

6- nos

7- ductus nasolacrmalis

8- punctum lacrimalis

9- adipose tissue

1- birî, birh

2- palika jorî , qepûlka
jorî

3- toşpiya rondikan

4- masûlkeyên çav

5- reşka çav

6- difin, poz, lût

7- coya rondika difnê

8- coya rondikê

9- toşpiya bez

۱- برۆ ، ئه‌برۆ

۲- پیلووی سه‌رووی چاو

۳- لووی فرمیتسک ، گلاندی فرمیتسک

۴- ماسوولکەیی چاو

۵- ره‌شکینه‌ی چاو ، ره‌شکینه‌ی چاو

۶- لووت ، که‌پوو

۷- جۆگه‌ی فرمیتسک

۸- سه‌رتای جۆگه‌ی فرمیتسک له‌ دیوی

ناوه‌وه‌ی چاو

۹- لووی به‌ز ، گلاندی چه‌ردی

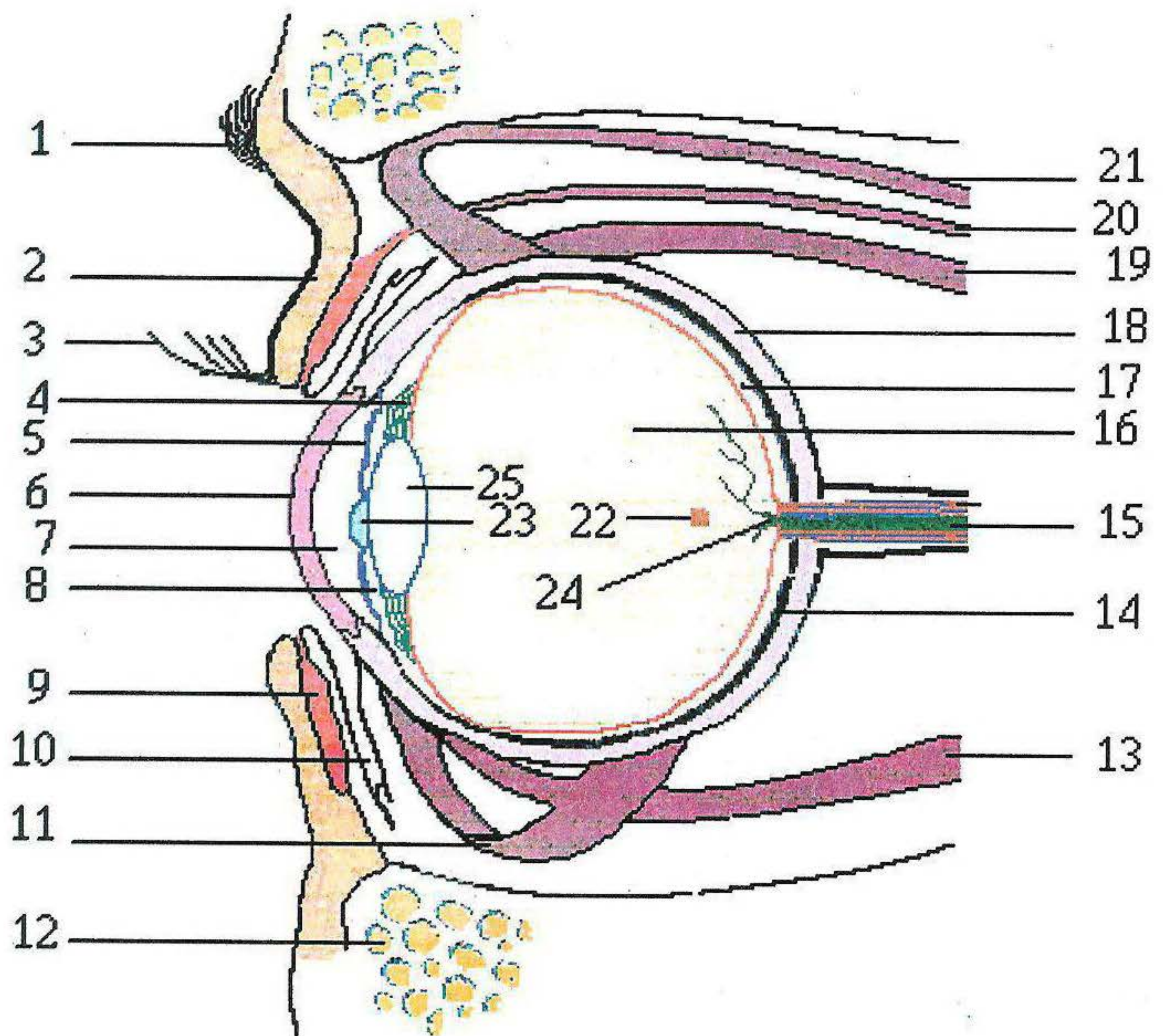

PARTS OF THE HU- PARÇÊN ÇAVÊ MAN EYE

چاو

1- eyebrow	1- birî, birh, brû	۱- برۆ ، ئه‌برۆ
2- upper eyelid	2- palika jorî, qepûlka jorî	۲- پێلۆوی سه‌ره‌وه‌ی چاو
3- eyelash	3- bijang	۳- برژانگ ، موژگان ، مژۆل
4- ciliary muscle	4- masûlkeya bijangê	۴- ده‌زووله ماسوولکه‌ی هاوینه
5- iris	5- reşika çav	۵- ره‌شکینه
6- cornea	6- perdeya çav	۶- ره‌شینه‌ی چاو
7- anterior chamber of eye	7- valahiya pêşî	۷- بۆشایی پێشه‌وه‌ی چاو (ده‌لاقى پێشه‌وه)
8- posterior chamber of eye	8- valahiya paşî	۸- بۆشایی دو‌اوه‌ی چاو (ده‌لاقى پاشه‌وه)
9- Sebaceous gland	9- toşpiya bez	۹- گلاندی چه‌وری ، لۆوی به‌ز
10- bulbar conjunctiva	10- kîsê bester	۱۰- سه‌لکی به‌سته‌ر ،
11- inferior oblique muscle	11- xwaremasû lkeya jêrîn	توورکه‌ی به‌سته‌ر
12- adipose tissue	12- tevna bez	۱۱- لاره ماسوولکه‌ی ژێره‌وه‌ی چاو
13- inferior rectus muscle	13- rastemasûlkeya jêrîn	۱۲- ته‌ونی به‌ز ، ته‌ونی چه‌وری
14- choroid	14- torê xwînber û xwîn- hêner	۱۳- راسته ماسوولکه‌ی ژێره‌وه‌ی چاو
15- optic nerve	15- reha bînahiyê, dîtîne	۱۴- تۆری خوێن‌به‌رو خوێنه‌ینه‌ر
16- vitreous body	16- spîka çav, avka bînahyê	۱۵- بینینه ده‌مار ، ده‌ماری چاو
17- retina	17- tora çav	۱۶- ته‌نی شووشه‌یی ، شله‌ی شووشه‌یی
18- sclera	18- torê çeq	۱۷- چینی تۆره ، تۆری چاو
19- superior rectus muscle	19- rastemasûlkeya jorîn	۱۸- سپینه‌ی چاو
20- levator palpebrae superioris	20- hilgiremasûlka palika jorîn	۱۹- راسته ماسوولکه‌ی سه‌ره‌وه‌ی چاو
21- superior oblique muscle	21- xwaremasûlka çav	۲۰- هه‌لگره ماسوولکه‌ی پێلۆوی ژو‌درو‌ی چاو
22- macula lutea	22- zerdepele	۲۱- لاره ماسوولکه‌ی سه‌رو‌ی چاو
23- pupil	23- bîbik	۲۲- زه‌رده په‌له
24- blind spot, optic disc	24- piniya kor, korepele	۲۳- بێبێله‌ی چاو ، گلینه‌ی چاو
25- lens	25- nîske, bîbîcamk	۲۴- کویره په‌له
		۲۵- هاوینه ، بێبێله

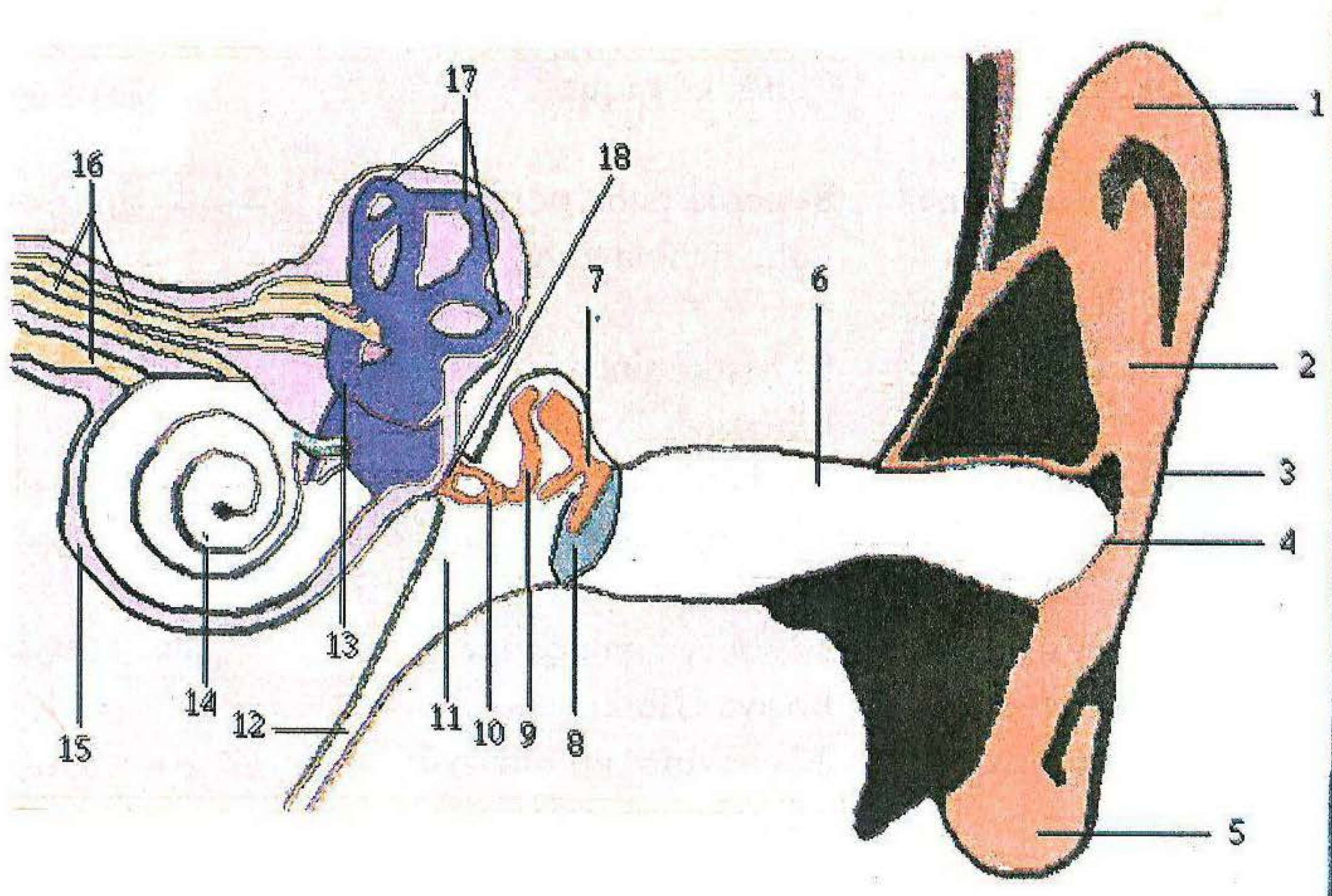

PARTS OF THE EAR PERÇÊN GUH

گوئی

1- helix	1-perê guhî, serçimika guh	۱- پەری گوئی
2- external ear	2- guhê derva	۲- گوئی دەرەوه
3- auricle	3- kiroje, kevçika guh	۳- کرۆژه
4- external auditory meatus	4- kuna guhê derve	۴- کونی گوئی دەرەوه ، کونه گوئی
5- ear lobe	5- pelka guhî, nermika, gurçika guh	۵- پەلکی گوئی
6- external auditory canal	6- borya guhî ya derva, kerrika guh	۶- بۆری گوئی دەرەوه
7- hammer	7- hêstkê raqut	۷- چهکوشه ئیسکی گوئی ، ئیسکی چهکوش
8- tympanic membrane	8- perda guhî, perdeya guh, deholâ guhî	۸- پەردە گوئی ، تەپلە گوئی
9- anvil (incus)	9- hêstkê sindanî, hestûkên bihêstinê	۹- ئیسکی دەزگای گوئی
10- stirrup (stapes)	10- hêstkyê menekî, zengû	۱۰- ئیسکی ئاوزهنگی
11- middle ear	11- guhê naverastê, guhê navîn	۱۱- گوئی ناوهراست
12- eustachian tube	12- borya guhlêbûnê, boriya Ustakî	۱۲- جۆگە ئوستاکی
13- ear vestibule	13- navbira guh masyê	۱۳- پارەوی ناوهرەوی گوئی
14- cochlea	14- guhmasî, guncivêlk şeytanok	۱۴- سەدەفە پیچ ، لول پیچ ، پیچۆکە گوئی
15- aqua labyrinthi	15- lerze avk	۱۵- لەرزە ئاو
16- auditory nerve	16- rehên guhlêbûnê hawsengî, rehê bihêstinê	۱۶- دەماری بیستن، دەماری گوئی
17- semicircular ducts	17- borryêt nîvbaday, guhê hundirîn	۱۷- بۆرییه نیمچه بازنەییەکان
18- oval window	18- kuna hêlkê , delaqî hêlkê	۱۸- دەلاقە هیلکەیی ، کونی هیلکەیی

RESPIRATORY SYSTEM

DEZGAHÊ PIŞÛ YÊ

کۆنه‌ندامی هه‌ناسه‌دان

1- nasal cavities

2- nostril

3- septum

4- tongu

5- uvula

6- hyoid bone

7- larynx

8- epiglottis

9- esophagus

10- trachea

1- valahiya difnê

2- kirkirok difnê,
ximximk

3- kuna difnê

4- ziman

5- zimanê biçûk, gelalûç

6- hestiyê gelalûçê

7- gewrî

8- dilkê gewriyê

9- sorsorik, soriçk

10- zengilor, kirkirok

11- falka jorîn, loba jorîn

12- tayên kirkirokê

13- pişika rastê

14- falka navê, loba
navincî

15- falka jêrîn, loba jêrîn

16- perdeya navbirê

17- mûkirkirokên,
bronşik

18- porgeha bay, sikilda-
noçke

19- xwînhênera pişkê

20- xwînbera pişkê

21- pişika çepê

22- xwînbera porgeha
bayî

23- xwînhênera porgeha
bayî

24- tora mûdemarên
xwînê

۱- بۆشایی لووت ، کۆرکا دفنێ

۲- کونه لووت ، تفنک

۳- ناوېره‌ی لووت

۴- زمان

۵- زمانه‌ی مه‌ل‌اشو ، گه‌لا لووچ

۶- لامه ئێسک ، ئێسکی گه‌لا لووچ

۷- گه‌روو ، قورگ ، ئه‌وس

۸- زمانه‌ بچکۆله ، قه‌پاخێ گه‌رووی

۹- سورینچک ، سورسۆرک

۱۰- بۆریی هه‌وا ، ئه‌لفه‌ کرکراکه‌یی-

یه‌کان ، کرکڕۆک

۱۱- پله‌ی سه‌ره‌وه ، فالكاسه‌ره‌هه

۱۲- بۆریچکه‌ی هه‌وا

۱۳- سیی راست ، سیپه‌لکا راستی

۱۴- پله‌ی ناوه‌ندی ، فالكا ناھی

۱۵- پله‌ی خواره‌وه ، فالكا بنقه

۱۶- ناویه‌ نچک ، په‌ردا ناھیری

۱۷- موو بۆریچکه‌ی هه‌وایی ،
مووکرکراگه

۱۸- سیکلدانۆچکه ، بلفی سی ،
پۆرگا بای

۱۹- خۆینه‌ری سی

۲۰- خۆینه‌یه‌ری سی

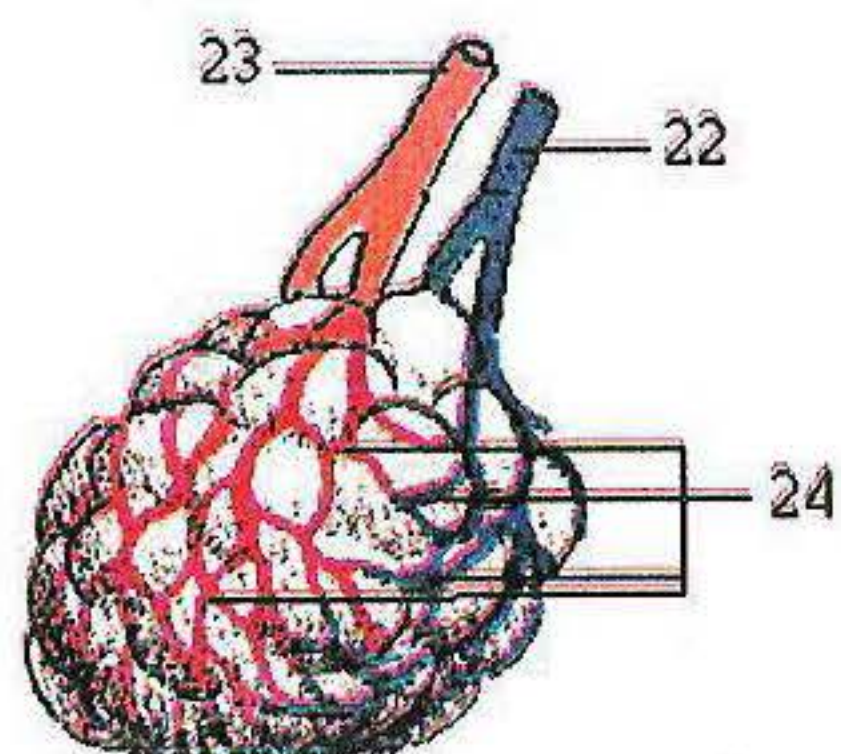
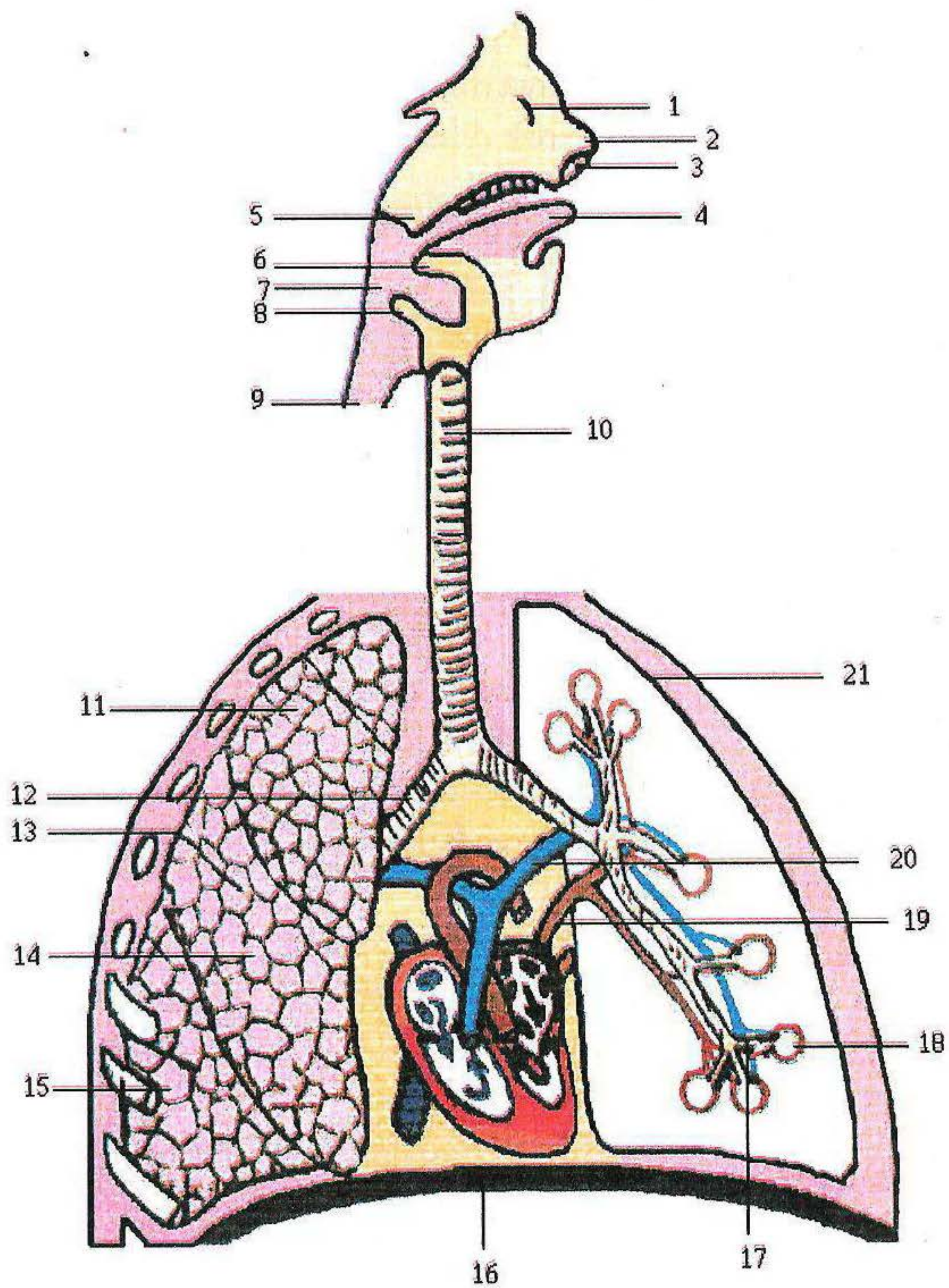
۲۱- سیی چه‌پ ، سیپه‌لکا چه‌پی

۲۲- خۆینه‌ر بۆ سیکلدانۆک

۲۳- خۆینه‌یه‌ره‌کانی سی

۲۴- تۆری موولوه‌ی خۆین

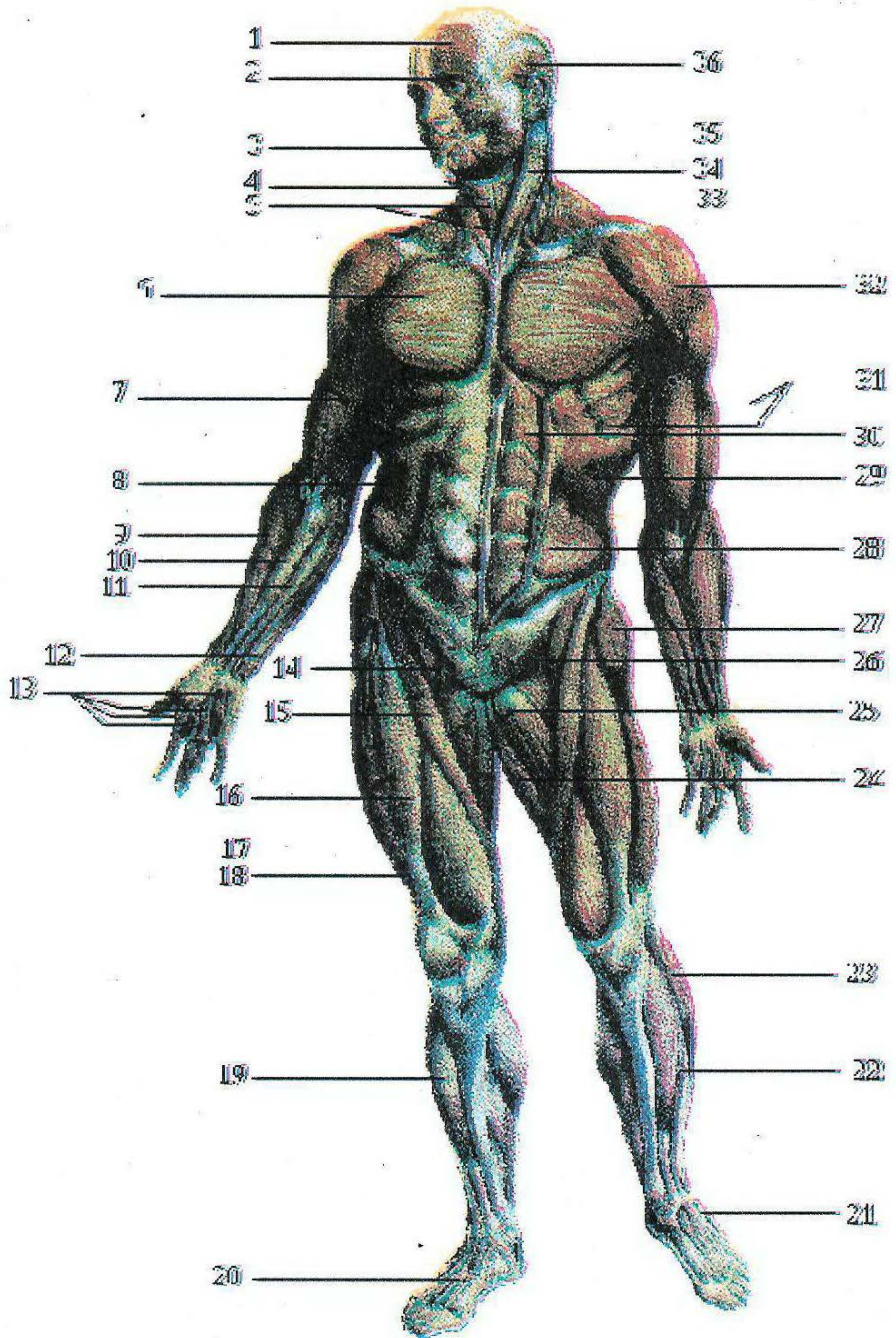
MUSCULATURE ANTERIOR ASPECT

MASÛLKÊN PÊŞ

ماسوولکه‌کانی له‌شی مرۆف له‌ پورێ پیشه‌ره

1- frontalis muscle	1- masûlkên eniyê	۱- ماسوولکه‌ی ناوچه‌وانی ، ماسوولکه‌ی ته‌ویل
2- orbicularis palpebrarum muscle	2- masûlkên xeleka	۲- ماسوولکه‌ی ئەلفه‌یی ده‌وری چاو
3- orbicularis oris muscle	3- masûlkên dora dev	۳- ماسوولکه‌ی ئەلفه‌یی ده‌وری ده‌م
4- muscles omohyoid m.	4- masûlkên bin lamê	۴- ماسوولکه‌ی بنه‌ شه‌ویلکه
5- sterno-hyoideus muscle	5- zîpera hefkê	۵- ماسوولکه‌ ئێسکی کۆله‌ی سنگ
6- pectoralis major muscle	6- zîpera sîngê	۶- شا ماسوولکه‌ی سنگ
7- biceps brachii deltominismuscle	7- masûlkên mil du serî, masûlkên du serî bazû	۷- ماسوولکه‌ی دوو جه‌مه‌سه‌ری بازو
8- obiquus externus abdominis muscle	8- masûlkên zik yên xar	۸- لاره‌ ماسوولکه‌ی سک
9- branhioradialis muscle	9- masûlkên mil û zendên stûr	۹- ماسوولکه‌ گه‌وره‌ی بازو و زهند
10- flexor radius ulnaris m.	10- tewanga zendên stûr	۱۰- ماسوولکه‌ی چه‌مانه‌وه‌ی مه‌چه‌ک
11- palmaris longus muscle	11- masûlkên kefa dest	۱۱- پانه‌ ماسوولکه‌ی له‌پی ده‌ست
12- flexor digitorum superficialis muscle	12- tewanga tiliyan	۱۲- ماسوولکه‌ی چه‌مانه‌وه‌ی په‌نچه‌کان
13- abductor digiti minimi muscles	13- kurmê masûlkên nav dest	۱۳- کرمه‌ ماسوولکه‌ی ناو ده‌ست
14- pubio-ischiadic muscle	14- masûlkên nêk û piştîkê	۱۴- ماسوولکه‌ی نێک و پشتیکێ
15- muscle sartorius	15- paqa ran, dûrîn	۱۵- ماسوولکه‌ دوورینه
16- quadriceps femoris m.	16- şilka ran	۱۶- چوارینه‌ ماسوولکه
17- vastus medialis muscle	17- panka ran ya navê	۱۷- پانه‌ ماسوولکه‌ی ناوه‌کی
18- vastus lateralis	18- panka ran ya rex	۱۸- پانه‌ ماسوولکه‌ی ده‌ره‌کی
19- dorsiflexors muscle	19- zebleka lûlaqa stûr	۱۹- ماسوولکه‌ی پیشه‌وه‌ی لاق
20- extensor hallucis brevis muscle	20- rahêla berana pê (kurt)	۲۰- کورته‌ ماسوولکه‌ی راکیشی په‌نچه‌ گه‌وره‌ی پی
21- tendon of peroneus brevis muscle	21- rahêla tiliyên pê yên kurt	۲۱- کورته‌ ماسوولکه‌کانی راکیشی په‌نچه‌کانی پی
22- extensor bravis digitorum pedis muscle	22- rahêla tiliyên pêyên biçûk	۲۲- درێژه‌ ماسوولکه‌ی راکیشی په‌نچه‌ گه‌وره‌ی پی
23- longiperoneus muscle	23- zebleka lûlaqa zirav	۲۳- درێژه‌ ماسوولکه‌ی لاق
24- gracilis muscle	24- tenka ran	۲۴- باریکه‌ ماسوولکه‌ی ران

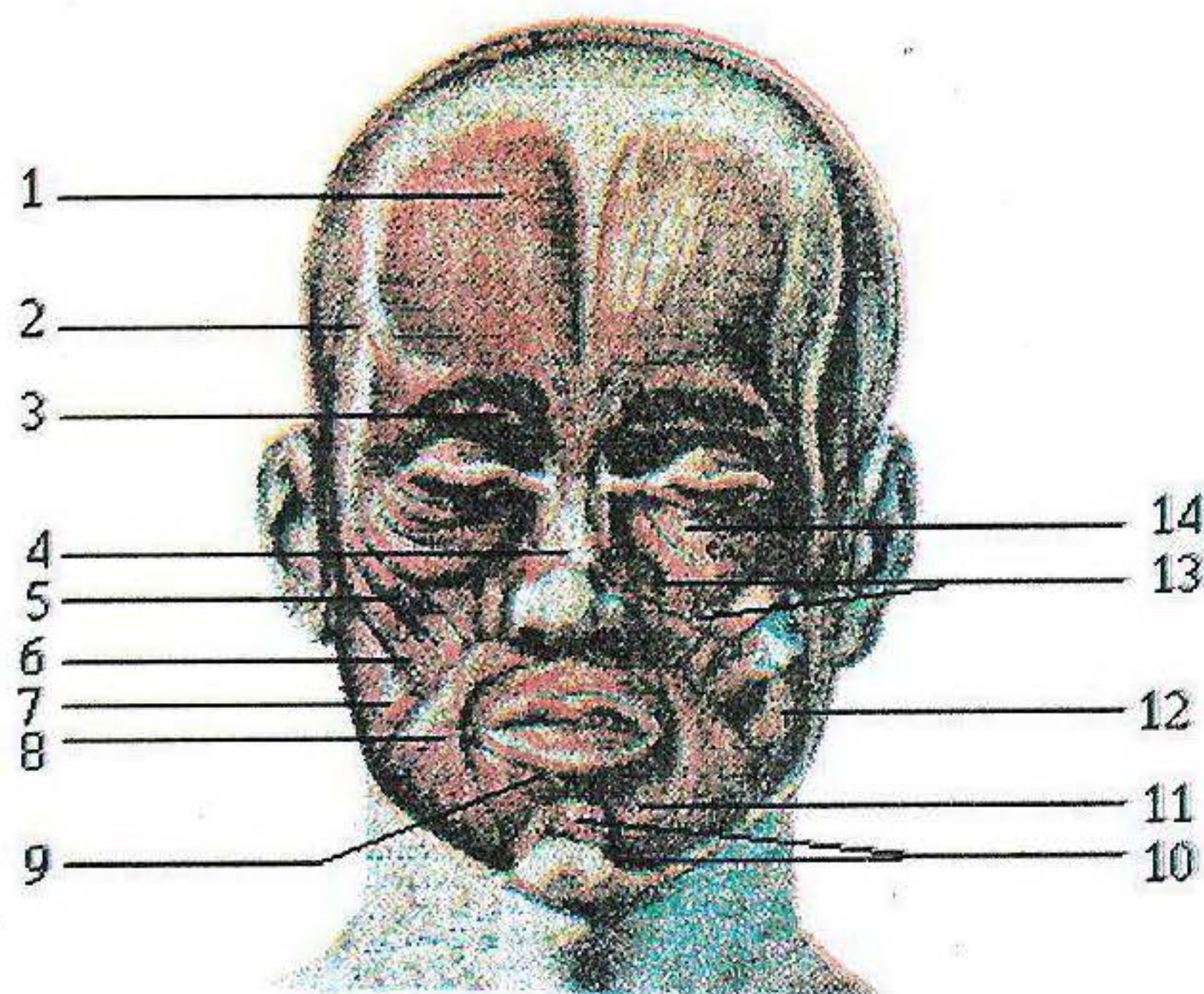
25- adductor longus m.	25- binpiştka ran	۲۵- دریژە ماسوولکەیی بن ران
26- gluteus medius muscle	26- mitlok	۲۶- ناوەندە ماسوولکەیی پاشەل
27- tensor fasciae latae muscle	27- rahêla pan ya binçer-mê ran	۲۷- ماسوولکەیی بن پیستی ران
28- transversus abdominis muscle	28- pana masûlkên zik	۲۸- پانە ماسوولکەیی سک
29- obliquus externus abdominis muscle	29- masûlkên zik xwar, masûlkên têlekê	۲۹- لارە ماسوولکەیی سک
30- rectus abdominis muscle	30- masûlkên zik rast	۳۰- رێکە ماسوولکەیی سک ، ماسوولکە راستەیی سک
31- serratus anterior	31- zebleka tenîştê, masûlkên navbera parsuwan	۳۱- نێوانە پەراسوو
32- deltoideus muscle	32- sêsera sermil	۳۲- ماسوولکەیی سێ جەمسەری (سەر شان و قۆل) ، ماسوولکەیی دەلتا
33- trapezius muscle	33- zîpera paşmil	۳۳- ماسوولکەیی سەر دەفەیی شان
34- sternocleidoma stioideus muscle	34- gapor	۳۴- ماسوولکە راستەیی مل (چەمانەوهی سەر)
35- masseter muscle	35- masûlkên cûtinê	۳۵- ماسوولکەیی جاوین
36- temporal muscle temporalis	36- masûlkên cinûkê, masûlkên sêwincê	۳۶- ماسوولکە لاجانگی

THE FACIAL MUSCLES

MASÛLKÊN NAVÇAVAN

ماسوولكه كاني دههه چاره

- 1- frontal muscle
- 2- temporal muscle
- 3- levator palpebra superior muscle
- 4- nasalis muscle
- 5- zygomaticus minor muscle
- 6- zygomaticus major muscle
- 7- risorius muscle
- 8- depressor anguli oris muscle
- 9- orbicularis oris muscle
- 10- mentalis muscle
- 11- depressor labii inferioris muscle
- 12- masseter muscle
- 13- levator labii superioris muscle
- 14- orbicularis palpebrarum muscle

- 1- masûlkên eniyê
- 2- masûlkên cinûkê
- 3- helkêşa qepûlka jorîn
- 4- pêpesta difnê
- 5- masûlkên ber çav ya biçûk
- 6- masûlkên ber çav ya mezin
- 7- masûlkên pêkenînê
- 8- dakêşên qoziyên dev
- 9- masûlkên xeleka dev
- 10- masûlkên erzingê
- 11- dakêşa lêva jêrîn
- 12- masûlkên cûtinê
- 13- helkêşa lêva jorîn
- 14- masûlkên xeleka

- ۱- ماسوولكه كاني ناوچه وانی ، تهوێل
- ۲- ماسوولكه كاني لاجانگی ، جنووكی
- ۳- ماسوولكه كاني شه لگری پیلوی سه ره وهی چاو (برویی)
- ۴- ماسوولكه كاني داکیشی لووت
- ۵- ماسوولكه كاني كولمی بچووک
- ۶- ماسوولكه كاني كولمی گه وه
- ۷- ماسوولكه كاني پیکه نین
- ۸- ماسوولكه كاني داکیشی گوشه ی دهه
- ۹- ماسوولكه كاني ئەلفهیی دهوری دهه
- ۱۰- ماسوولكه كاني چه ناگه
- ۱۱- ماسوولكه كاني داکیشی لیوی خواره وه
- ۱۲- ماسوولكه كاني جوین ، جاوین
- ۱۳- ماسوولكه كاني شه لگره ی لیوی سه ره وه
- ۱۴- ماسوولكه كاني ئەلفهیی دهوری چاو ، ماسوولكه كاني قه پوولكه

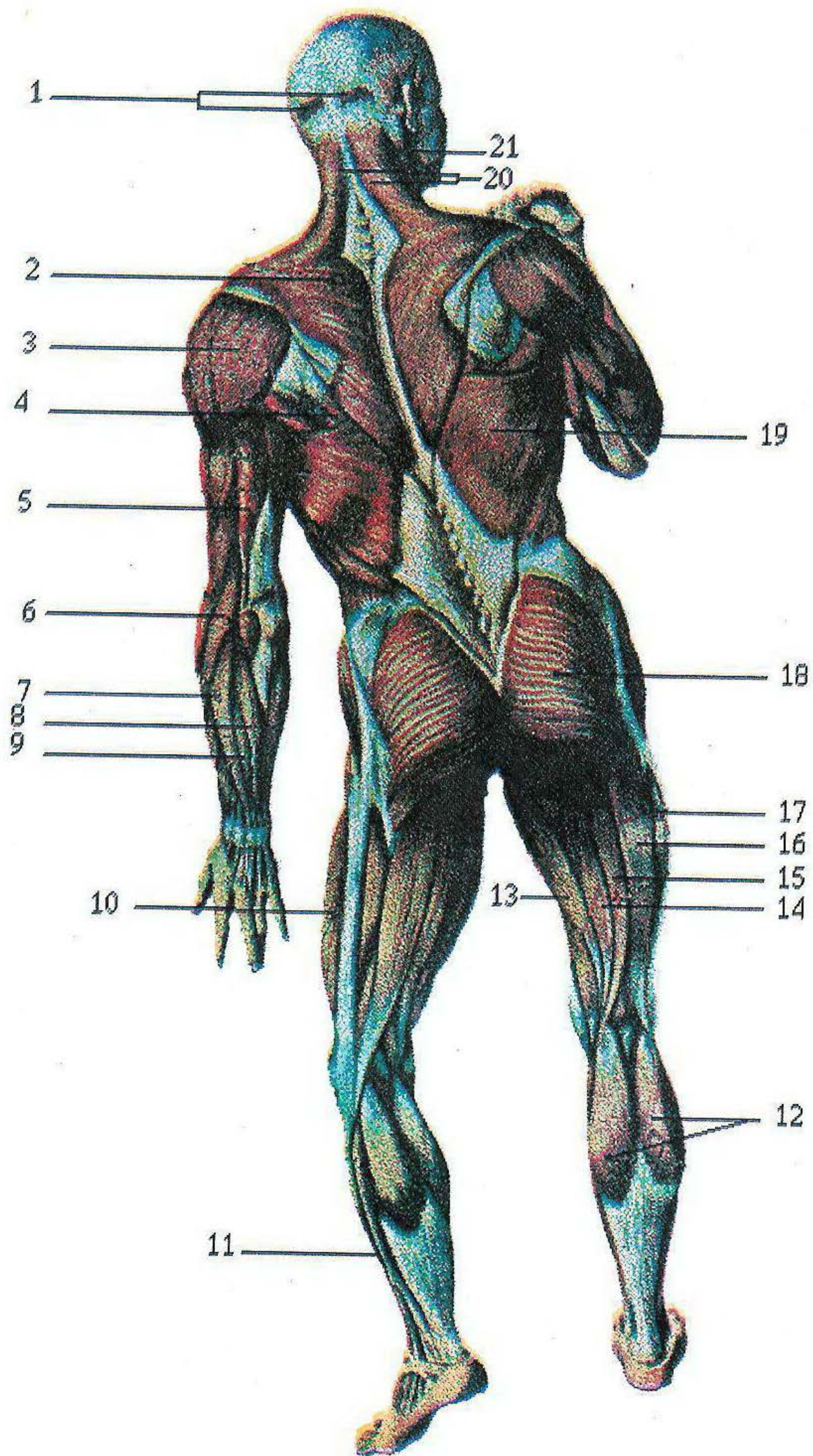
MUSCULATURE POSTERIOR ASPECT

MASÛLKÊN PAŞ

ماسوولکه‌کانی له‌شی مرۆف له‌پرووی پاشه‌وه

1- occipitalis muscle	1- zebleka patka serî	۱- ماسوولکه‌ی پشت مل
2- trapezius muscle	2- zîpera pašmil	۲- ماسوولکه‌ی سه‌ر ده‌فه‌ی شان
3- deltoideus muscle	3- sêsera sermil	۳- ماسوولکه‌ی سێ جه‌مه‌ری
4- rhomboideus muscle	4- masûlkên bin mil	(سه‌ر شان و قۆل) ، ماسوولکه‌ی ده‌لتا
5- triceps brachii muscle	5- masûlkên sêsera bazû	۴- ماسوولکه‌ی بن ده‌فه‌ی شان
6- extensor carpi radialis muscle	6- rahêla bazendê stûr	۵- ماسوولکه‌ی سێ جه‌مه‌ره‌ی بازو
7- digital extensors muscle	7- rahêla tiliyan	۶- درێژه ماسوولکه‌ی مه‌چه‌ک
8- extensor digiti minimi muscle	8- rahêla qilîşkê	۷- ماسوولکه‌ی راکێشی په‌نچه‌کان
9- extensor carpi ulnaris muscle	9- rahêla zendê zirav	۸- ماسوولکه‌ی راکێشی په‌نچه‌ بچووک
10- vastus lateralis m.	10- panka ran ya rexî	۹- ماسوولکه‌ی راکێشی جمگه‌ی ده‌ست
11- soleus muscle	11- masûlkên paniya pê	۱۰- پانه ماسوولکه‌ی ده‌ره‌کی پان
12- gastrocnemius m.	12- paqa ling , belek	۱۱- پانه ماسوولکه‌ی پشتی لاق
13- gracilis muscle	13- masûlkên tenik, tenka ran	۱۲- ماسوولکه‌ی نه‌رمایی لاق
14- semimembranous muscle	14- nîvhulîska ran	۱۳- باریکه ماسوولکه‌ی پان
15- semitendinosus	15- nîvjîya ran	۱۴- ماسوولکه‌ی نیمچه‌ په‌رده‌یی پان
16- biceps femoris	16- dusera ran	۱۵- نیمچه‌ ژێ یی ماسوولکه‌ی پان
17- vastus lateralis	17- panka ran ya rexî	۱۶- ماسوولکه‌ی دوو جه‌مه‌ری پان
18- gluteus maximus muscle	18- masûlkên stûr yên gurmikê	۱۷- پانه ماسوولکه‌ی ده‌ره‌کی پان
19- latissimus dorsi m.	19- panka piştê	۱۸- ماسوولکه‌ی گه‌وره‌ی سمت
20- semispinalis capitis muscle	20- rahêla pišta stû	۱۹- پانه ماسوولکه‌ی پشت
21- digastricus muscle	21- masûlkên pišta guh	۲۰- ماسوولکه‌ی پشت مل (دوو په‌ته ماسوولکه‌ن به‌ ته‌نیشته‌ بر‌په‌ره‌کانی مله‌وه)

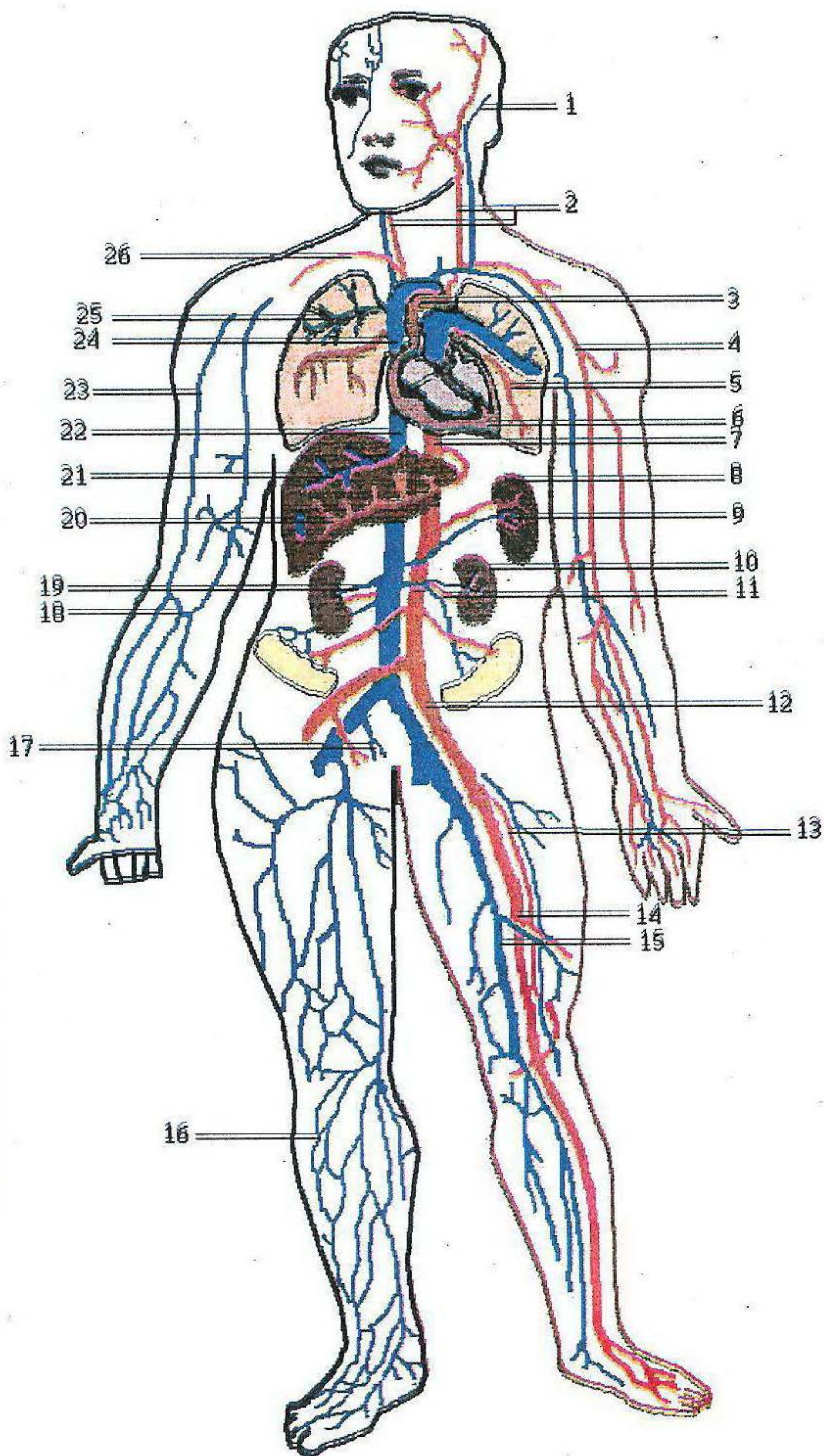
BLOOD CIRCULATION

GERA XWÎNÊ

کۆنەندامی سوورانی خوین

1- jugular vein	1- xwînhênera stû	۱- خوینەپنەری مل
2- carotid artery	2- xwînbera stû	۲- خوینبەری مل
3- arch of aorta	3- kevanê şahdemarê	۳- کەوانەى شا خوینبەر
4- brachial artery	4- xwînbera mil	۴- خوینبەری قۆل و بازو
5- pulmonary vein	5- xwînhênera pişikê	۵- خوینەپنەری سى
6- heart	6- dil	۶- دل
7- aorta	7- şahdemar	۷- شاخوینبەر
8- lien, splen	8- xalxalk, faterêşk	۸- سپل ، خالخالک
9- splenic vein	9- xwînhênera xalxalk	۹- خوینەپنەری سپل
10- kidney, ren	10- gurçik	۱۰- گورچیک ، گورچیلە ، گورچک
11- renal artery	11- xwînbera gurçikê	۱۱- خوینبەری گورچیلە
12- iliac artery	12- xwînbera kumaxê	۱۲- خوینبەری سمت (کلۆت)
13- deep femoral artery	13- xwînhênera nav ran	۱۳- خوینبەرەکانى ناو قوولایى ران
14- femoral artery	14- xwînbera ran	۱۴- خوینبەری ران
15- femoral vein	15- xwînhênera ran	۱۵- خوینەپنەری ران
16- saphenoas vein	16- xwînhênerên pê	۱۶- خوینەپنەرهکانى پى
17- intestinal circulation	17- xwînhênera ûr û rûviyan	۱۷- خوینەپنەری رىخۆلە و گەدە
18- cubital vein	18- xwînhênera enîşkê	۱۸- خوینەپنەری ئەنیشک
19- renal vein	19- xwînhênera gurçikê	۱۹- خوینەپنەری گورچیلە
20- hepatic artery	20- xwînbera kezebê	۲۰- خوینبەری جگەر
21- hepatic vein	21- xwînhênera kezebê	۲۱- خوینەپنەری جگەر
22- vein cava inferior	22- xwînhênera serekiya jêrîn	۲۲- کلۆره خوینەپنەری خوارو
23- brachial vein	23- xwînhênera mil	۲۳- خوینەپنەری بازو ، قۆل
24- superior vein cava	24- xwînhênera serekiya jorîn	۲۴- کلۆره خوینەپنەری سەرۆ
25- pulmonary artery	25- xwînbera pişikê	۲۵- خوینبەری سى
26- subclavian artery	26- xwînbera kilîlka mil	۲۶- خوینبەری جۆلەمه ، خوینبەری چاکلە

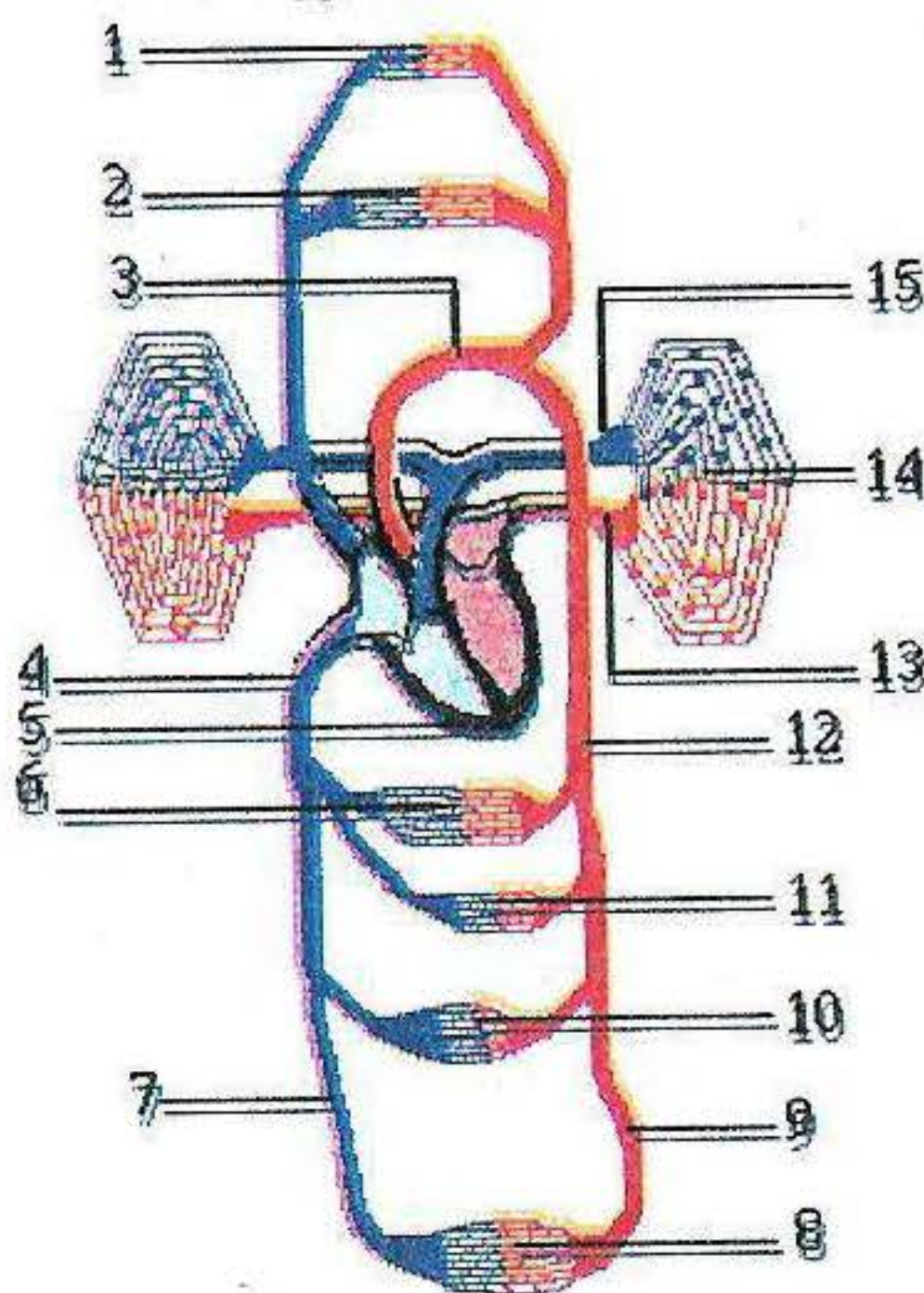

BLOOD CIRCULATION

XWÎN ZIVRÎNÊ

سۆڤى خۆيىن

1- head capillaries
2- upper limb capillaries

3- aorta
4- vein cava inferior

5- heart
6- portal circulation

7- femoral vein
8- lower limb capillaries

9- femoral artery
10- renal circulation

11- intestinal circulation
12- aorta descendens
13- hepatic vein
14- pulmonary circulation
15- pulmonary artery

1- tora mûdemarên serî
2- tora mûdemarê mil û dest
3- şahdemar
4- xwînhênera sereke ya jorîn
5- dil
6- tora mûdemarên kezebê

7- xwînhênera ran
8- tora mûdemarên laq û pê
9- xwinbera ra
10- tora mûdemarên gurçikê
11- tora mûdemarên hêrandinê
12- şahdemara bin
13- xwînhênera pişikê
14- tora mûdemarên pişikê
15- xwînbera pişikê

۱- تۆڤه موولوولەى خۆيىن له سەردا
۲- تۆڤه موولوولەى خۆيىن له سنگ و پەلەکانى سەر وەدا
۳- شاخۆينەبەر
۴- کلۆره خۆينەينەرى سەروو

۵- دل
۶- تۆڤه موولوولەى خۆيىن له جگەردا

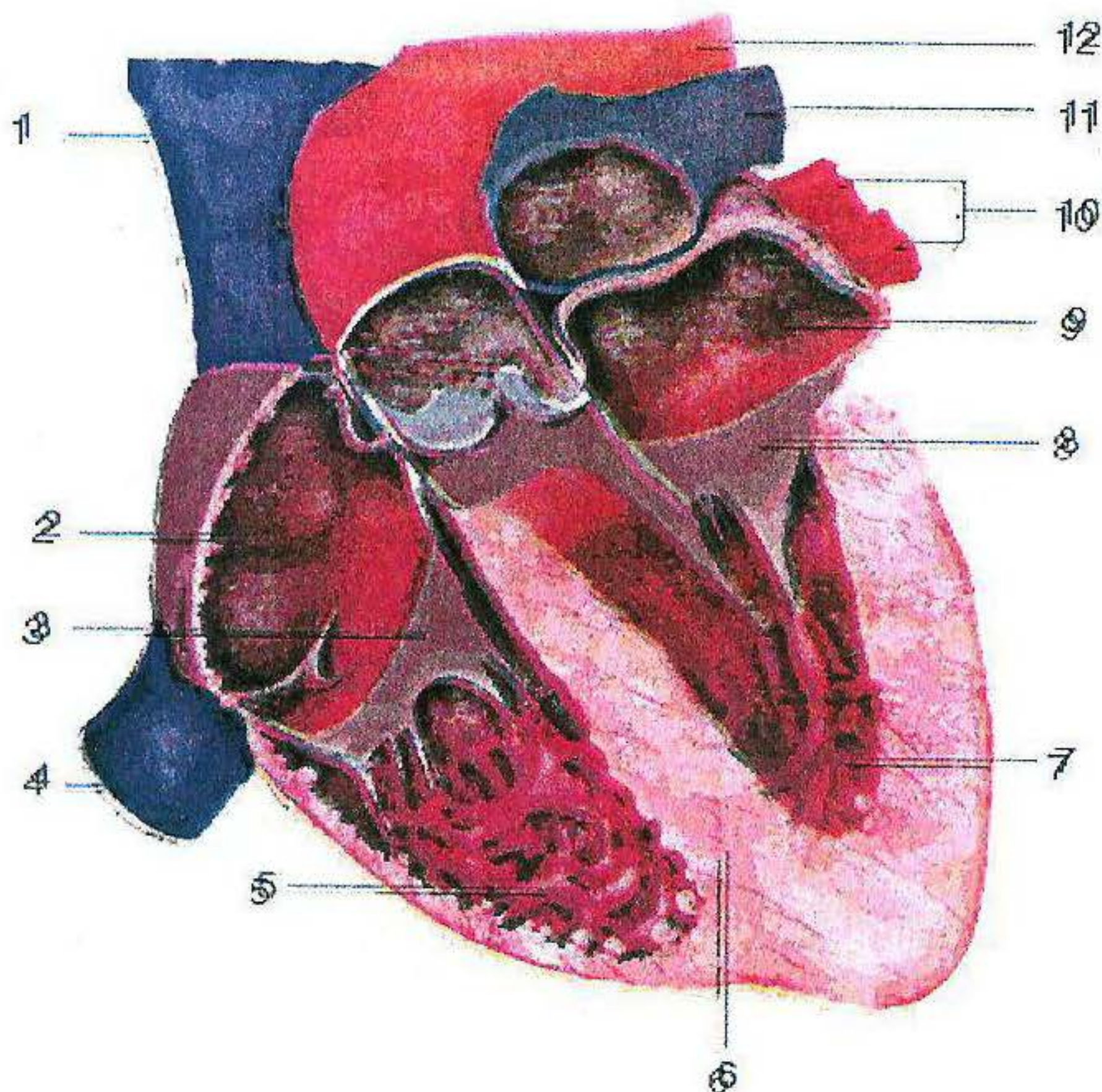
۷- خۆينەينەرى ران
۸- تۆڤه موولوولەى خۆيىن له سمت و پەلەکانى خوار وەدا
۹- خۆينەبەرى ران
۱۰- تۆڤه موولوولەى خۆيىن له گورچيلەدا
۱۱- تۆڤه موولوولەى خۆيىن له کۆئەندامى هەرسدا
۱۲- بەشى خوار وەى شا خۆينەبەر
۱۳- خۆينەينەرى جگەر
۱۴- تۆڤه موولوولەى خۆيىن له سيبه کانددا
۱۵- سيبه خۆينەبەر ، خۆينەبەرى سى

HEART

DRÊJE BIRGEYEK JI DIL

دریژه برگیهک له دل

1- vein cava superior

2- right atrium

3- valva tricuspidalis

4- vein cava inferior

5- right ventricle

6- septum cord
(septum interventricular)

7- left ventricle

8- mitral valve

9- left atrium

10- pulmonary vein

11- pulmonary artery

12- aorta

1- xwînhênera serekeya
jorîn

2- guhikê rastê

3- derçêya sêniçik

4- xwînhênera serekeya
jêrîn

5- malika rastê

6- navbira malikan

7- malika çepê

8- derçêya duwanî

9- guhikê çepê

10- xwînhênera pişikê

11- xwînbêra pişikê

12- şahdemar

١- کلۆره خوینهینه‌ری سه‌روو

٢- گوێچکه‌له‌ی راست

٣- زمانه‌ی سیانی

٤- کلۆره خوینهینه‌ری خواروو

٥- سکۆله‌ی راست

٦- ناوبره‌ی دل

٧- سکۆله‌ی چه‌پ

٨- زمانه‌ی دوانی (تاجی)

٩- گوێچکه‌له‌ی چه‌پ

١٠- سییه خوینهینه‌ره‌کان

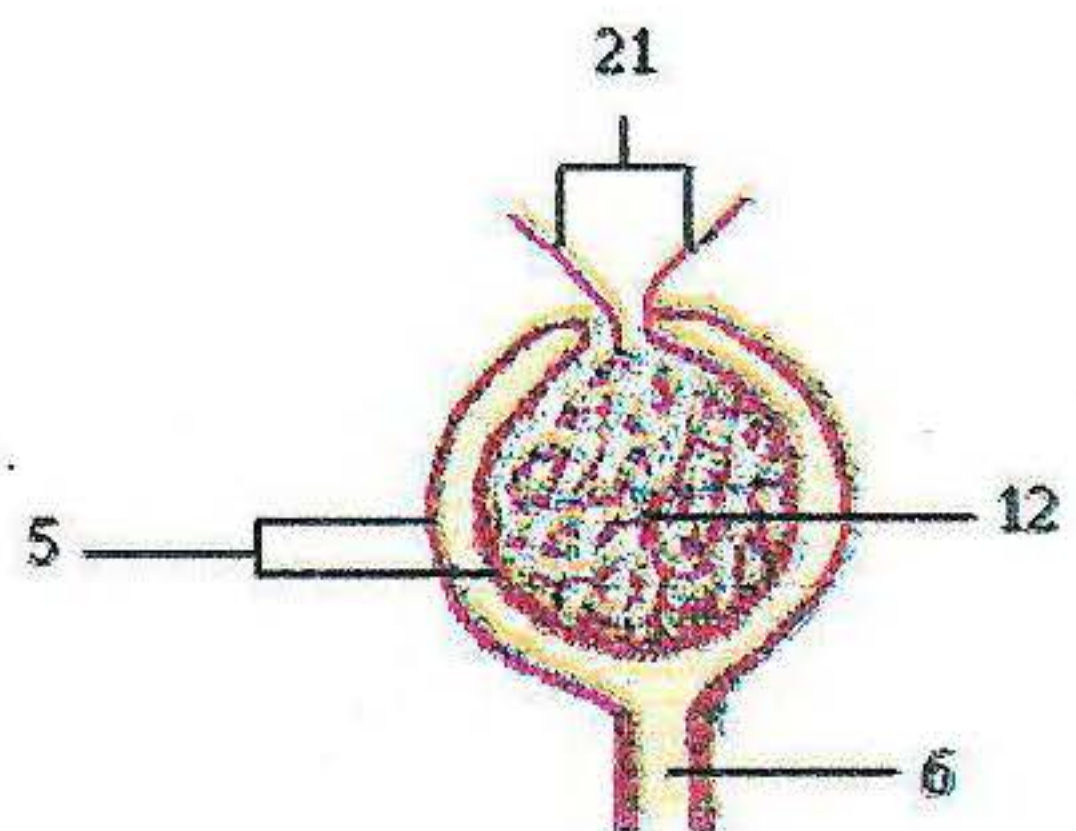
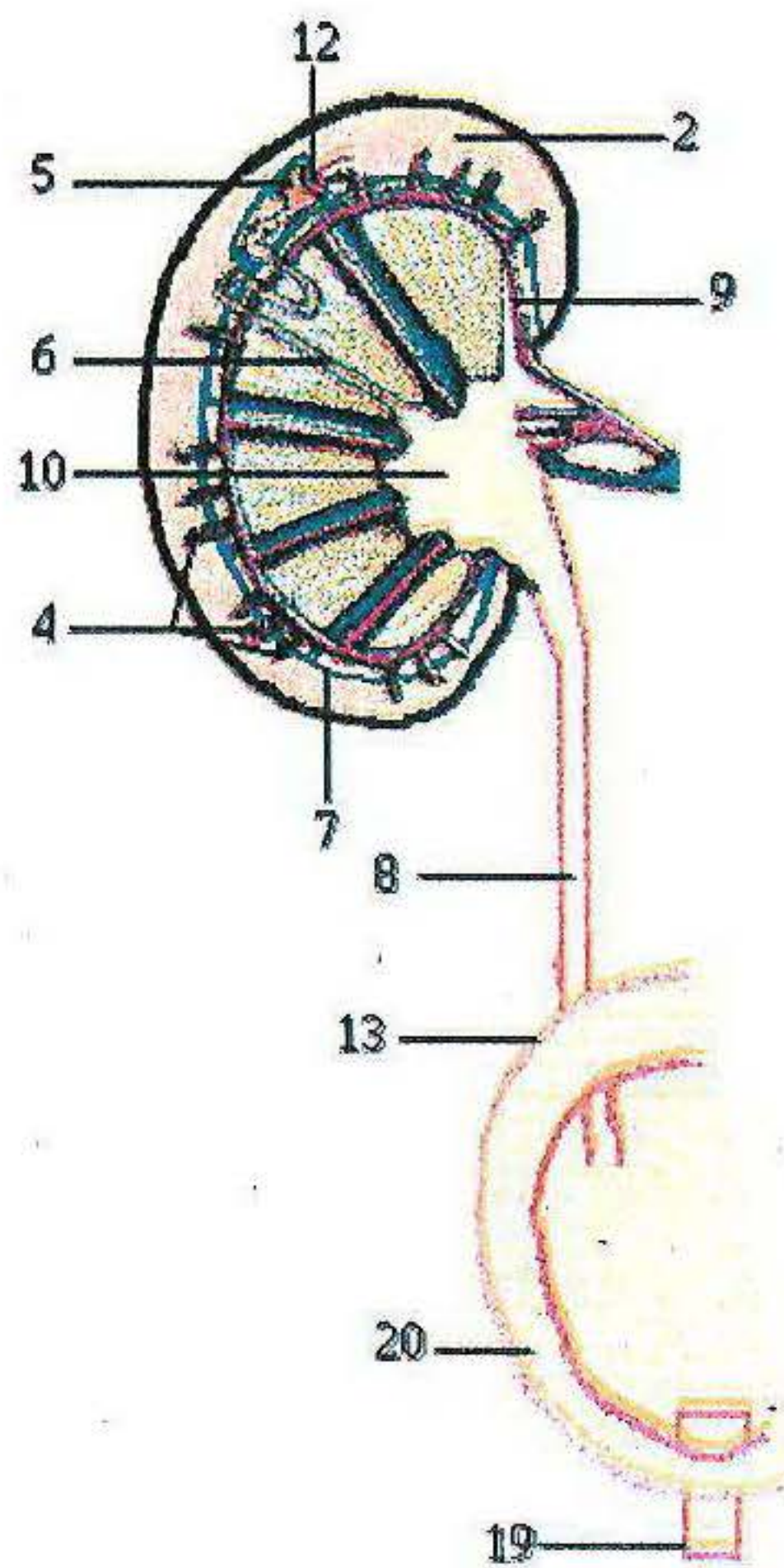
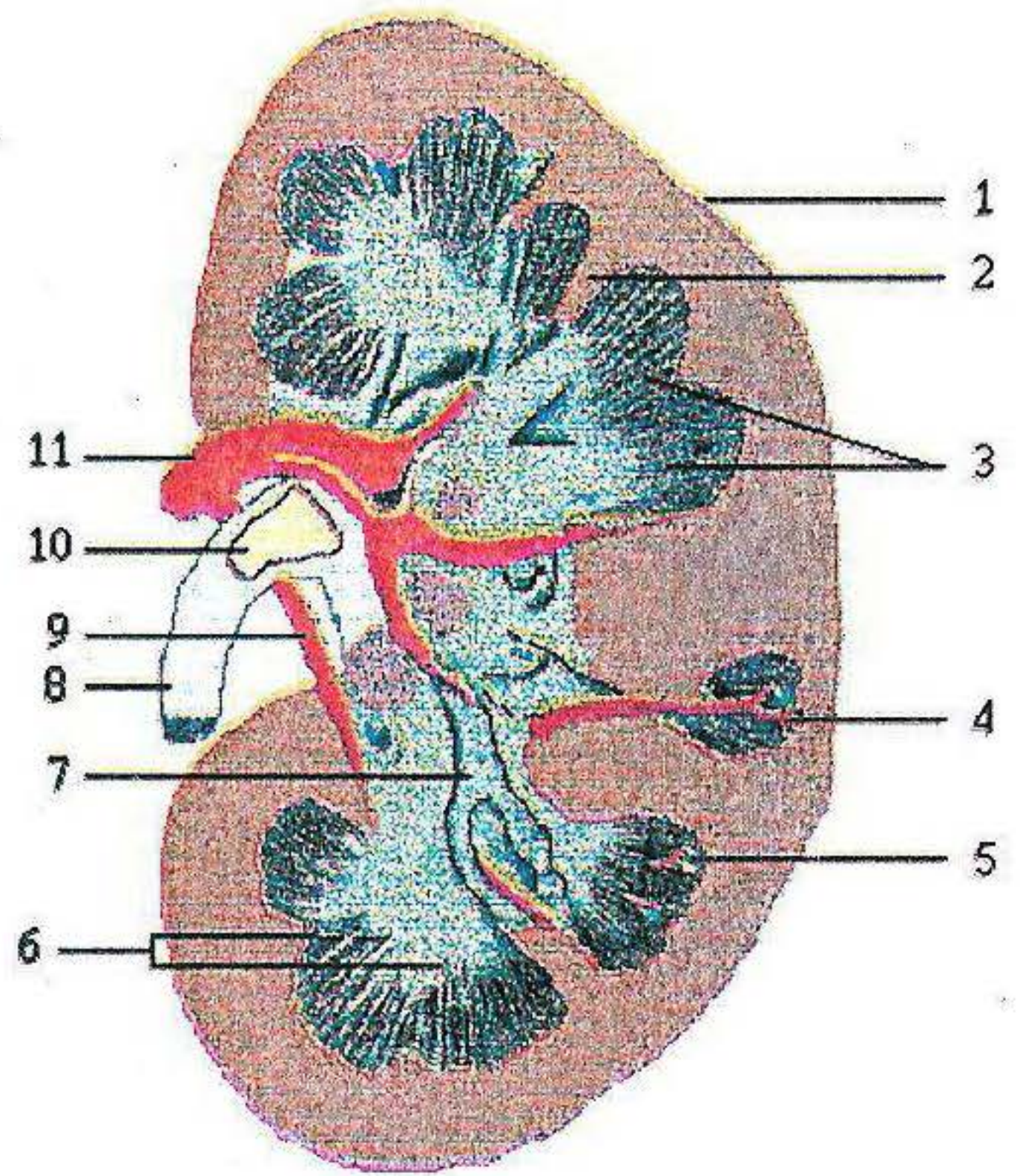
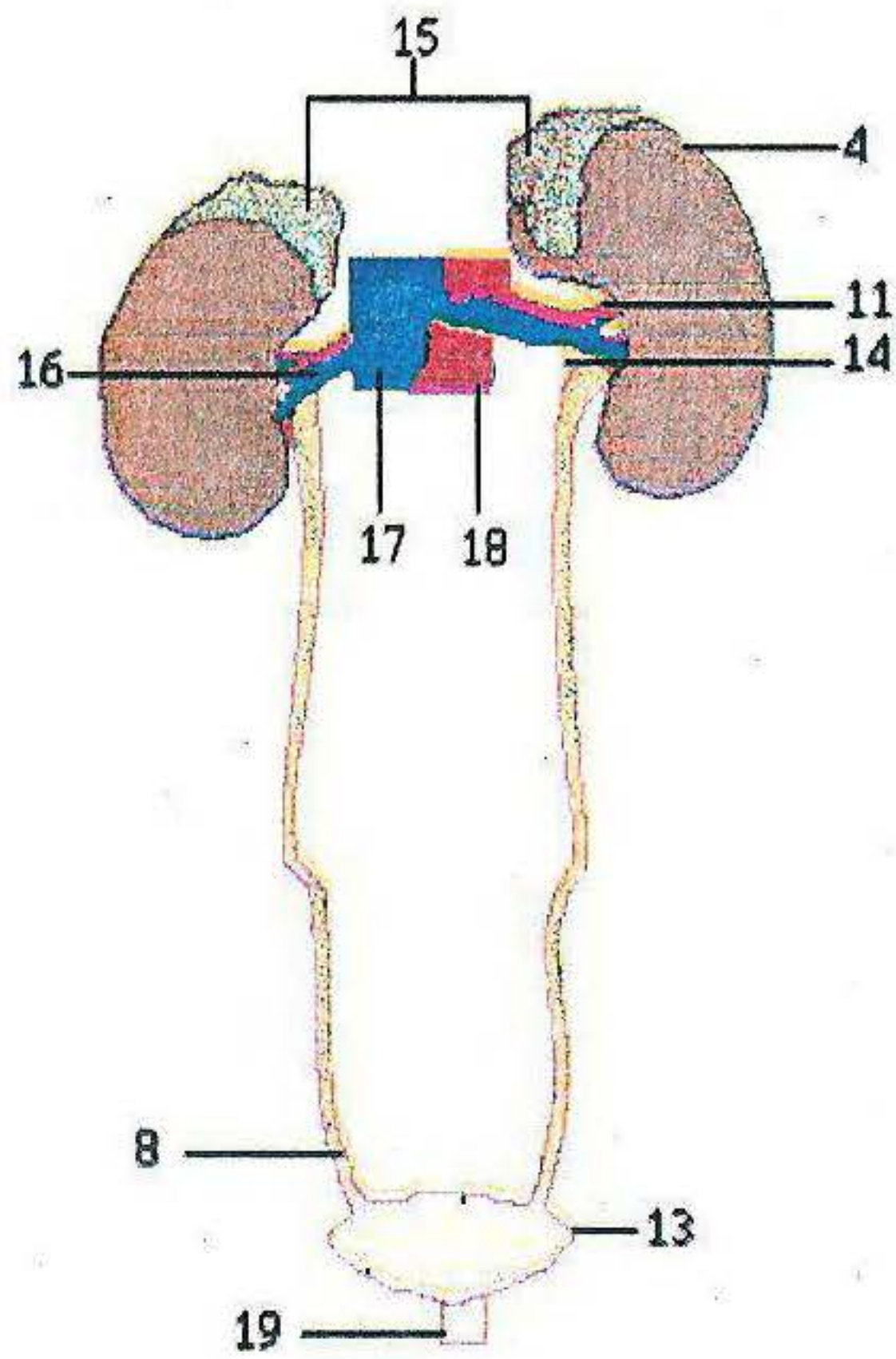
١١- سییه خوینبه‌ر

١٢- شاخوینبه‌ر

1- kidney, ren	1- gurçik	۱- گورچیلە
2- renal medulla	2- kakloka gurçikê	۲- کرۆک ، مەغز ، مۆخی گورچیلە
3- renal pyramid	3- pîramîda gurçikê	۳- پۆپ تیزی گورچیلە ، قووچەکەکانی گورچیلە
4- blood vessels	4- mûdemarên xwînê	۴- لۆولەکانی خوین
5- Bowmans capsule	5- pordanka Boman	۵- توورەکەیی بۆمان
6- tubulus uriniferi	6- mûdemarên mîzê	۶- مۆلولولەیی بۆرپچکەیی میز
7- calyces	7- borîçkeya mîzê	۷- بۆرپچکەیی میز
8- ureter	8- mîzkêş, kenala mîzê	۸- بۆریی میز
9- renal artery branches (renal vessels)	9- tayên xwînbera gurçikê	۹- لقى خوینبەری گورچیلە
10- renal pelvis	10- legena gurçikê, mîzvegira gurçikê	۱۰- حەوزی گورچیلە
11- renal artery	11- xwînbera gurçikê	۱۱- خوینبەری گورچیلە
12- malpighian	12- topka Malpîç	۱۲- تەنۆچکەیی مالمپیچی
13- urinary bladder	13- mîzdank, kisikê mîzê	۱۳- میزڵدان
14- adipose tissue	14- bezbenda navka gurçikê	۱۴- بەزە شانەیی گورچیلە
15- suprarenal gland, adrenal gland	15- toşpîya ser gurçikê (toşpiya Adrînalî)	۱۵- رژیینی (لەزی) سەر گورچیلە ، رژیینی (لوی) ئەدرینال
16- renal vein	16- xwînhênera gurçikê	۱۶- خوینبەری گورچیلە
17- inferior vein cava	17- xwînhênera serekiya jêrîn	۱۷- کلۆرە خوینبەری خواروو
18- aorta	18- şahdamar	۱۸- شا خوینبەر
19- urethra	19- coya mîzê	۱۹- رپەرەوی میز ، میزەرۆ ، رپەرەووی ھاوبەش
20- bladder muscles	20- masûlkên mîzdankê	۲۰- ماسۆولکەیی میزڵدان
21- blood vessels	21- mûdemarên xwînê	۲۱- مۆلولولەیی خوین

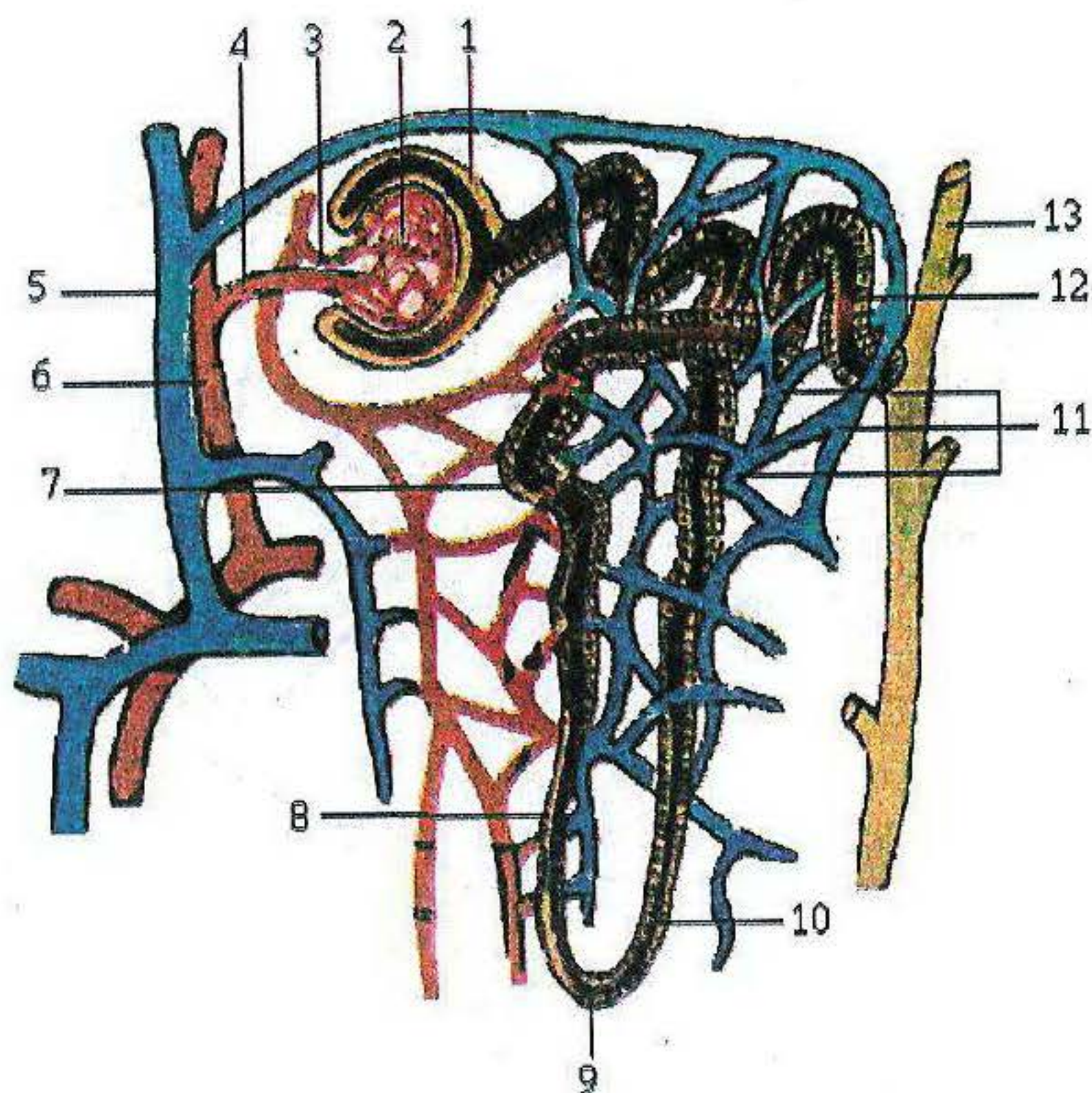

NEPHRON

YEKEYA MÎZÊ, NEFRON

يەكەي مەيز

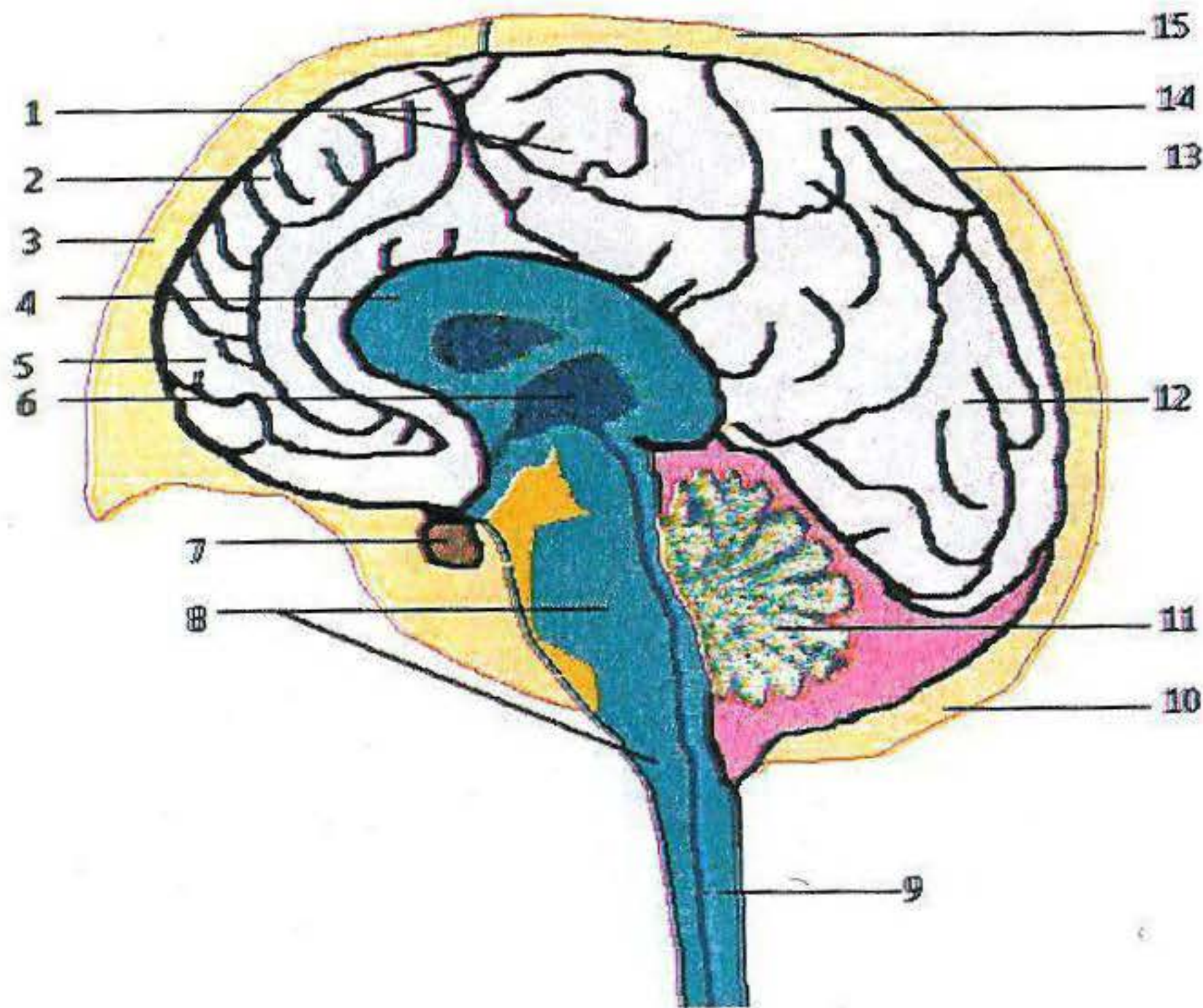

- 1- Bowmans capsule
- 2- malpighian
- 3- efferent arteriol
- 4- afferent arteriol
- 5- vein
- 6- artery
- 7- distala tubulus
- 8- descending of Henle's loop
- 9- Henle's loop
- 10- ascendding of Henle's loop
- 11- blood vessel
- 12- proximala tubulus
- 13- collecting tube

- 1- pordanka Boman
- 2- topka Malpîç
- 3- xwînbera çûnê
- 4- xwînhênera hatinê
- 5- xwînhêner
- 6- xwînber
- 7- beşê binî yê mûdemara mîzê
- 8- borîçkeya mîzê ya serjêr
- 9- pêça Henles
- 10- borîçkeya mîzê ya serjor
- 11- porgên xwînê
- 12- beşê ser yê mûdemara mîzê
- 13- borîçkeya kokerewe

- ۱- توورەكەي بۆمان
- ۲- تەنۆچكەي مالپیچی
- ۳- خۆینبەری دەرچوو
- ۴- خۆینبەری هاتوو
- ۵- خۆینبەینەر
- ۶- خۆینبەر
- ۷- بەشی خوارەوێ
- ۸- بۆریچكەي میزی نزمە رۆ
- ۹- پیچی هێلی
- ۱۰- بۆریچكەي میزی
- بەرزە رۆ
- ۱۱- تۆری موولووڵە خۆین
- ۱۲- بەشی سەرەوێ
- بۆریچی گورچیلە
- ۱۳- بۆریچكەي کۆ کەرەو

1- convolutions
2- cerebrum

3- frontal bone
4- corpus callosum
5- frontal lobe
6- diencephalon
7- hypophys

8- brain stem ,
medulla oblongata
9- medulla spinalis,
spinal cord
10- occipital bone
11- cerebellum
12- occipital lobe
13- mater encephali
14- parietal lobe
15- parietal bone

1- pêçên mêjî
2- mêjî, mêjiyê
mezin
3- hestiyê eniyê
4- tenî girêdar
5- loba eniyê
6- mêjiyê navendî
7- toşpiya jêrmêjî, hîpofîz
8- pîvazoka mêjî
9- mêjiyê piştê
10- hestiyê patikê
11- mêjîkok, mêjiyê biçûk
12- loba patka serî
13- perdeya mêjî
14- toqa tasa serî
15- hestiyê tasa serî

١- پێچ و پەنای مێشک
٢- مێشک ، مێشکە گەورە ، مەغزی
گەورە
٣- ناوچەوانە ئێسک
٤- تەنی گریدار
٥- پلی ناوچەوان ، ناوچەوانە پل
٦- ناوەندە مێشک
٧- پڕژینی ژێر مێشک ،
ژێرمێشکە ، گلاندی ژێر مێشک
٨- درێژکۆڵی مێشک ، لاکیشە مۆخ
٩- دڕکە پەتک ، دەماری دڕکاوی ،
دڕکە مۆخ
١٠- ئێسکی دوایی
١١- مێشکۆڵە ، مێشکی بچووک
١٢- پشته پل ، پلی دوایی
١٣- پەردە مێشک
١٤- دیواره پل
١٥- ئێسکی دیواری ، ئێسکی تاتی

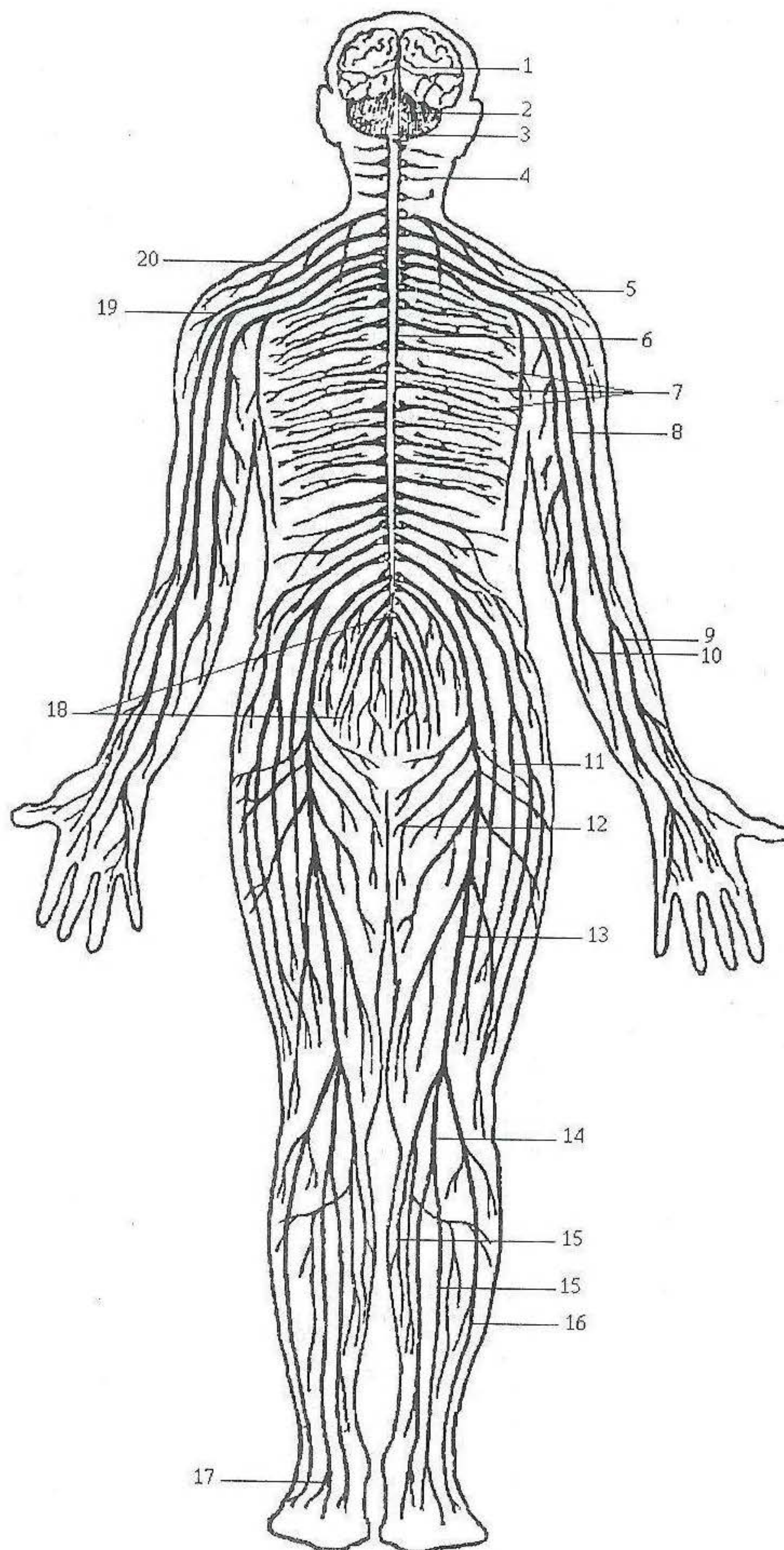
NERVE SYSTEM

DEZGAHÊ DEMAR

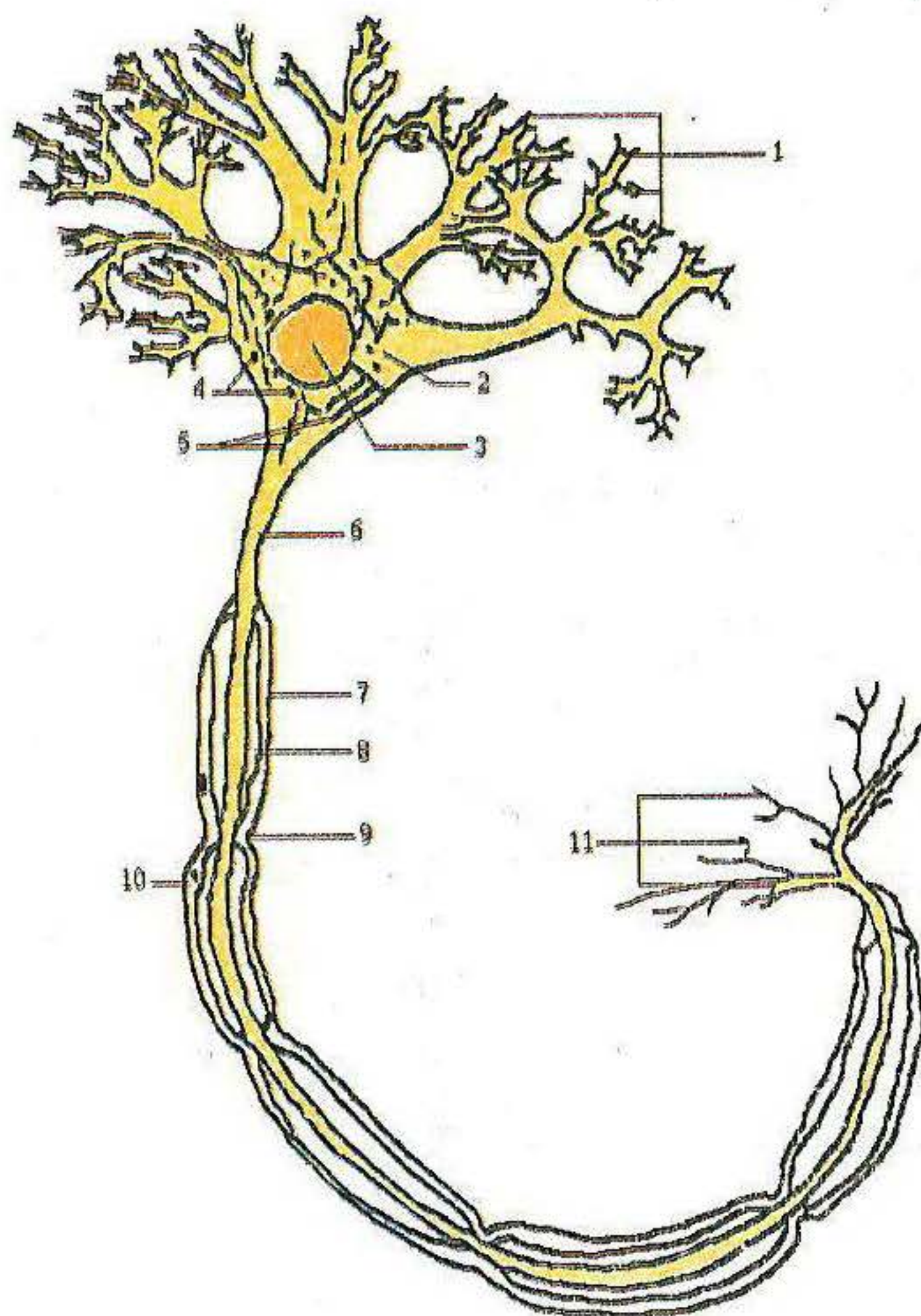
کۆئەندامی دەمار

1- cerebrum	1- mêmî, mêmîyê mezin	۱- مێشک ، مێشکە گەورە ، مەغز
2- little brain, cerebellum	2- mêmîkok, mejiyê biçûk	۲- مێشکۆلە ، مێشکی بچووکی
3- brain stem , medulla oblongta	3- pîvazoka mêmî	۳- درێژکۆلە مێشک ، لاکێشه مۆخ
4- cervical plexus	4- pelkedemarên stû	۴- تۆرپە دەمارى ئەستۆ (مل)
5- brachial plexus	5- pelkedemarên mil	۵- تۆرپە دەمارى قۆل (بازو)
6- spinal cord	6- mêmîyê piştê	۶- دڕکە پەتک ، دەمارى دڕکاو
7- nerve thoracic	7- dirkedemarên sîngê	۷- دڕکە دەمارەکانى سنگ
8- median nerve	8- navenda demarên mil	۸- ناوەندە دەمارى قۆل
9- radial nerve	9- demarên zendên stûr	۹- دەمارى ئێسكى کەوهره
10- ulnar nerve	10- demarên enîşkê	۱۰- دەمارى ئانیشک
11- femoral nerve	11- demarên ran	۱۱- دەمارى ئێسكى ران
12- nervus cutaneus femoris intermedius	12- dirkedemarên piştê ran	۱۲- دڕکە دەمارەکانى پشته پیستی ران
13- sciatica nerve	13- demarên ischias	۱۳- دەمارى کلۆت
14- tibial nerve	14- demarên lûlaqa stûr	۱۴- دەمارى ئێسكى قامیشه
15- deep peroneal nerve	15- demarên lûlaqa zirav yên jorîn	۱۵- دەمارى ناوهرکى تهلهزمه ئیسک
16- superficial peroneal nerve	16- demarên lûlaqa zirav yên derve	۱۶- دەمارى دهرهکى تهلهزمه ئیسک
17- sural nerve	17- demarên binçokan	۱۷- دەمارى بن چۆک ، دەمارى بن ئەژنو
18- sacrolumbul plexus	18- demarên sêbende, demarên kemaxê	۱۸- دڕکە دەمارەکانى کەلهکە
19- axillary nerve	19- demarên mil, demarên bêrokê	۱۹- دەمارى بن هەنگل
20- suprasclavicular nerve	20- demarên sermil	۲۰- دڕکە دەمارى سه‌ر ده‌فهى شان

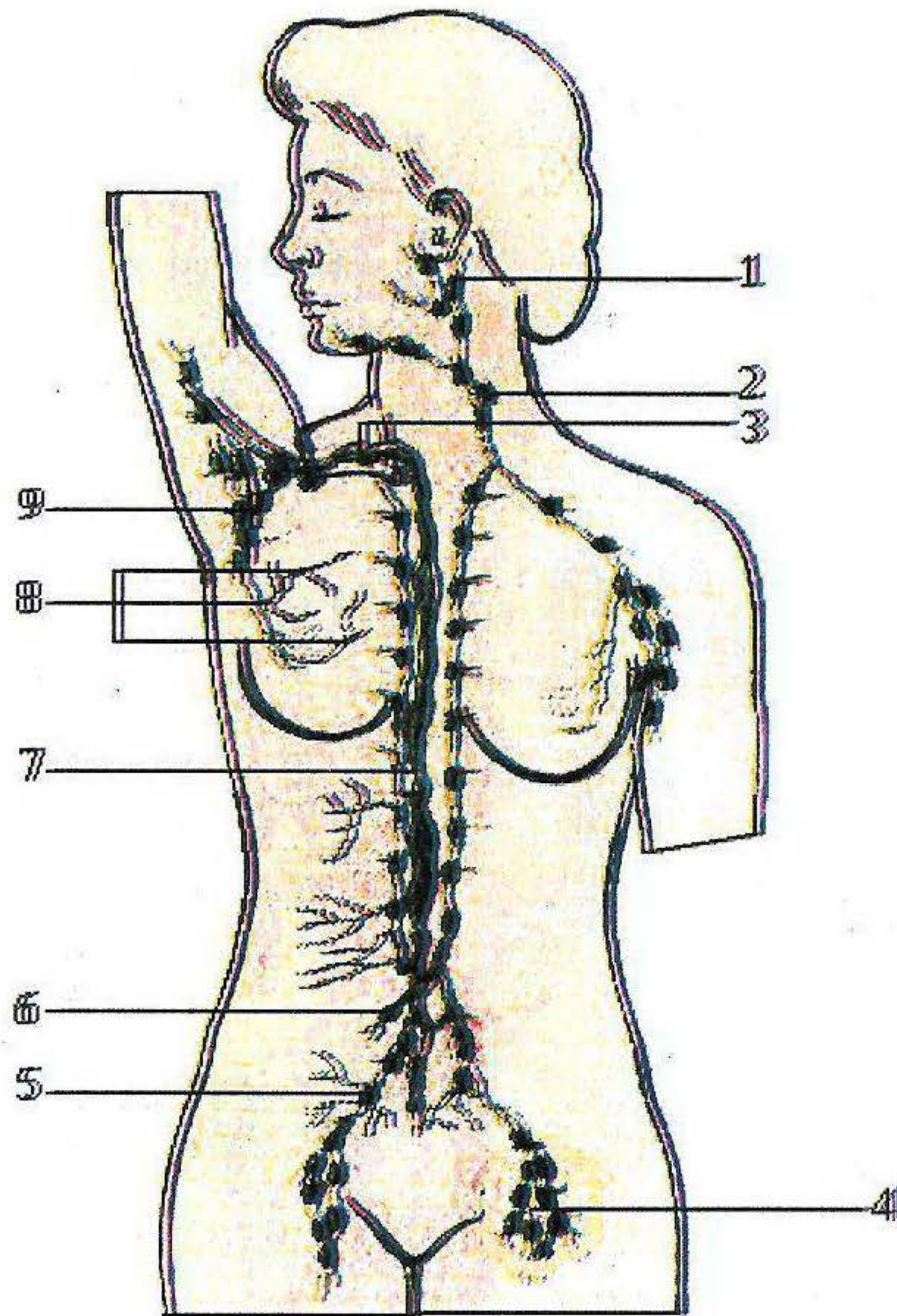

- 1- dendriter
- 2- cell body
- 3- nucleus
- 4- nissl granules
- 5- neurofibrilla
- 6- axon
- 7- neurilemma
- 8- myelin sheath
- 9- node of Ranvier
- 10- Schwanns cell
- 11- terminal branches

- 1- liq û pop
- 2- laşê şanê
- 3- navik
- 4- dendikên neslê
- 5- demare rîşaloçke
- 6- tewera demarê, axon
- 7- parêzera şanê
- 8- bergê mêjî
- 9- girêka ranvêr
- 10- şaneyê şivan
- 11- serşaxên dawî yê axonê

- ١- لق و پۆپ
- ٢- لەشی خانە ، تەنی خانە
- ٣- ناووک
- ٤- دەنکۆلەکانی نسل
- ٥- دەمارە ریشالۆچکە
- ٦- تەوەرە ، تەوەرەى دەمار
- ٧- بەرگی خانە ، پارێزەری خانە
- ٨- بەرگی مۆخینی
- ٩- گرێی رانفیر، قەفی رانفیر
- ١٠- خانەى شوان
- ١١- دوالقەکانى تەوەرە

- 1- auricular lymph nodes
- 2- cervical lymph nodes
- 3- right lymphatic duct
- 4- inguinal lymph nodes
- 5- lumbar lymph nodes
- 6- intestinal lymph nodes
- 7- thoracic duct
- 8- lymphatic vessels
- 9- axillary lymph node

- 1- toşpiya lîmfa binguh
- 2- toşpiya lîmfa stû
- 3- coya lîmfa rastê
- 4- toşpiya lîmfa binran
- 5- toşpiya lîmfa kumaxê
- 6- toşpiya lîmfa rûviyan
- 7- coya lîmfa sîngê
- 8- mûdemarên lîmfê
- 9- toşpiya lîmfa binçeng

- ١- لیمفە ڕژینی (گری) بن گوئی
- ٢- لیمفە ڕژینی (گری) مل، ئەستۆ
- ٣- لیمفە جوگی راست
- ٤- لیمفە ڕژینی (گری) بن ڕان
- ٥- لیمفە ڕژینی (گری) سمت
- ٦- لیمفە ڕژینهکانی ریخۆلە
- ٧- لیمفە جوگی سنگ
- ٨- مۆلولولەکانی لیمف
- ٩- لیمفە ڕژینی (گری) بن باخەل

THE FEMALE GENTAL ORGANS

ORGANÊN CINSÎ YÊN JINAN

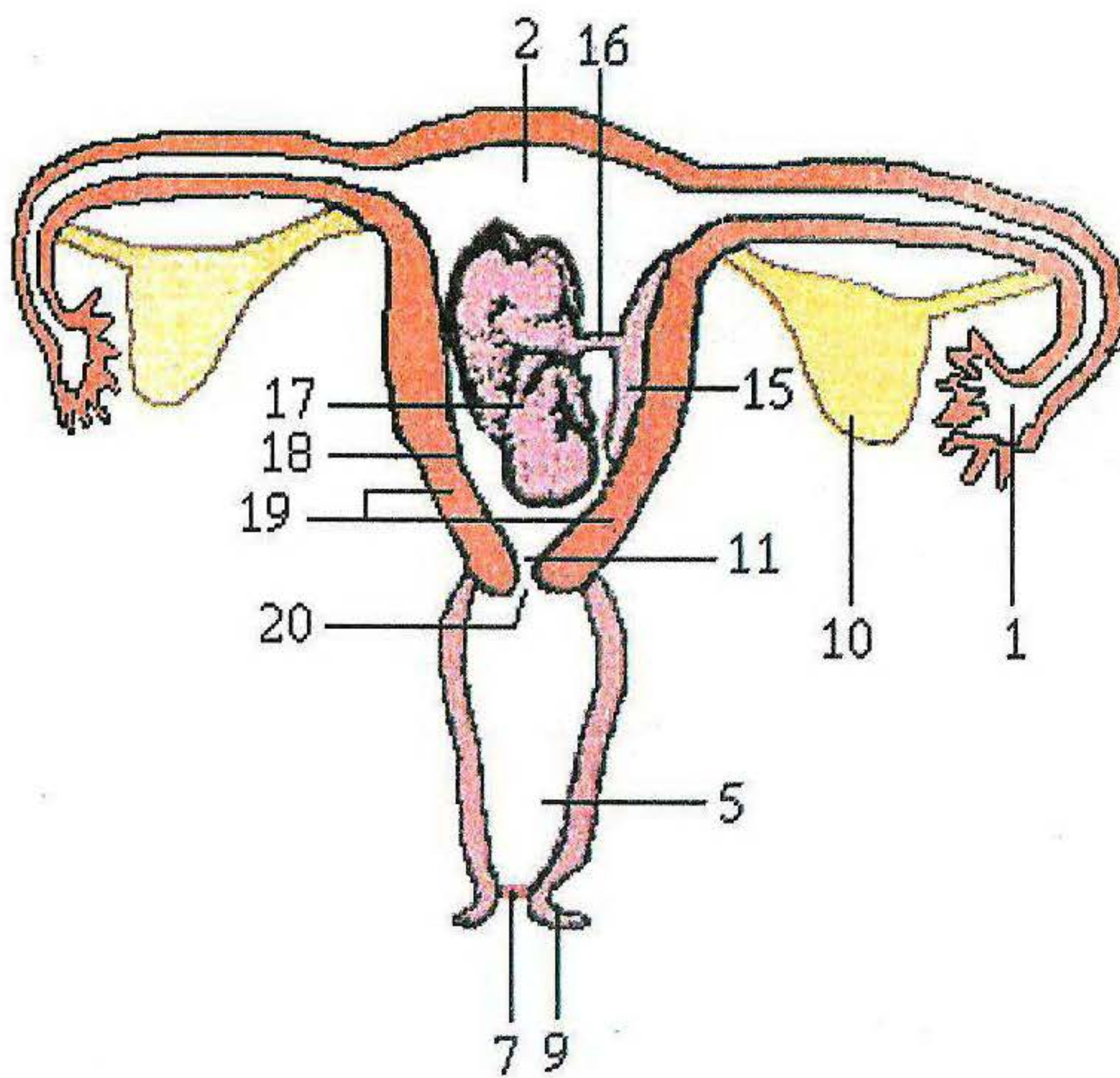
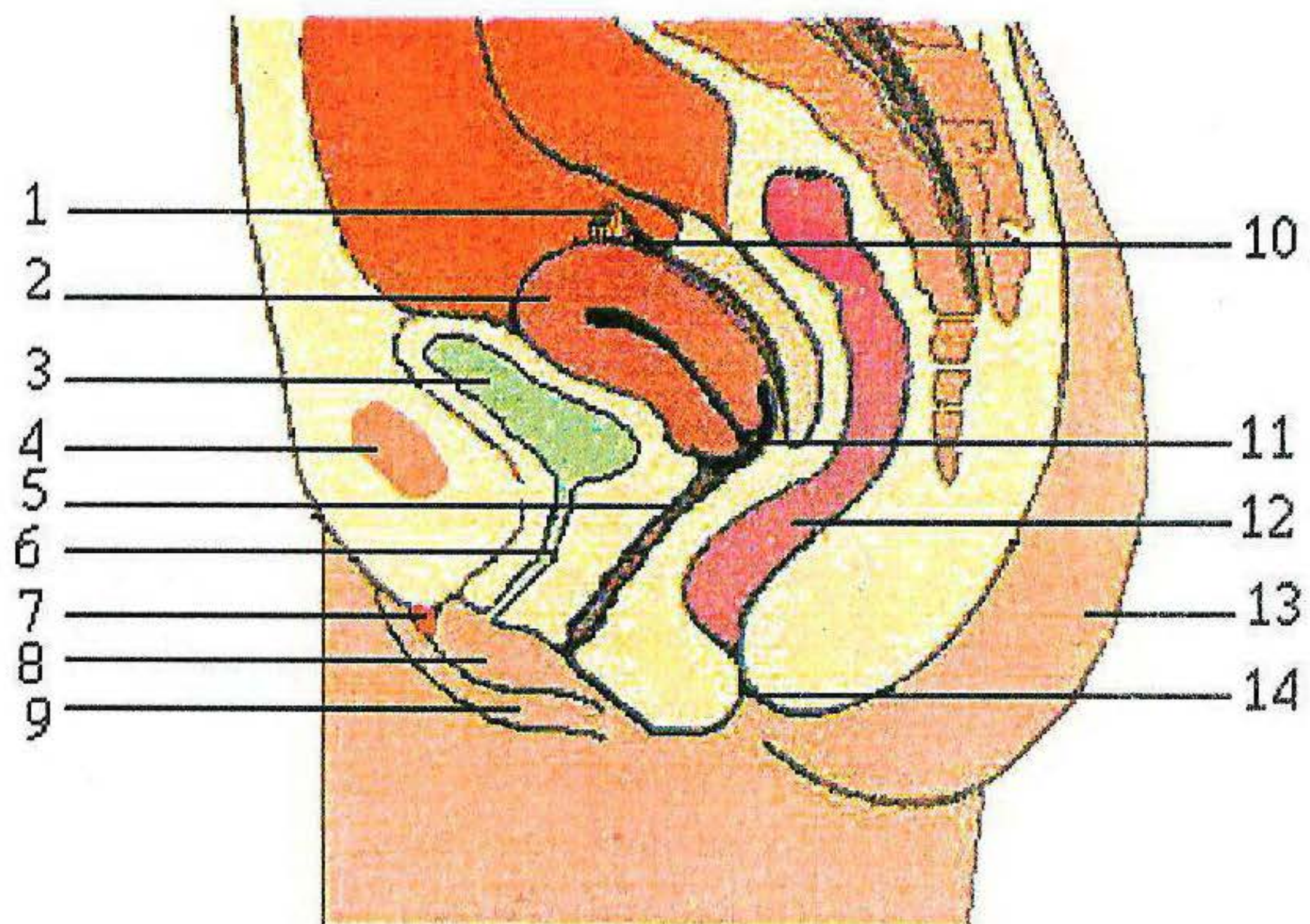
کۆئەندامی زاووزیی مێیینە

- 1- uterine tube ,
ovarian duct
- 2- uterus
- 3- urinary bladder
- 4- pubicbone
- 5- vagina
- 6- urethra
- 7- clitoris
- 8- labium mins
- 9- labium majus
- 10- ovary
- 11- cervix of uterus
- 12- rectum
- 13- buttock
- 14- anus
- 15- placenta
- 16- umbilical cord
- 17- fetus , embryo
- 18- endometrium
- 19- body of uterus
- 20- external os of uterus

- 1- rûvika xerzerê
- 2- malbiçûk, malzarûk
- 3- mîzdank
- 4- hestiyê rûv
- 5- pîz, vagîna
- 6- coya mîzê
- 7- gîlik, zîlik
- 8- lêva pîza biçûk
- 9- lêva pîza mezin
- 10- xêrzdank, hêkdank
- 11- stûyê malbiçûkê
- 12- rûviya dawîn,
tirtirok
- 13- gurmik
- 14- pînd , zotik
derçey kom
- 15- hevalbiçûk ,
hevalok
- 16- navkepitik
- 17- zikmak , avlime
- 18- perdeya malbiçûkê
- 19- laşê malbiçûkê
- 20- devê malbiçûkê

- ۱- جۆگەیی هێلکە
- ۲- مندالەدان ، پێزدان
- ۳- مێزلەدان
- ۴- ئێسکی موسڵەدان
- ۵- زێ ، پێ ، ئەندامی مێیینە
- ۶- رێرهوی مێز ، جۆگەیی مێز
- ۷- قیتکە ، مێتکە ، چیچک ، بەلۆکە
- ۸- لچی بچووکی زێ
- ۹- لچی گەورەیی زێ
- ۱۰- هێلکەدان
- ۱۱- ئەستۆی مندالەدان ، ملی مندالەدان
- ۱۲- راستە رێخۆلە ، کۆم
- ۱۳- پاشەل ، سمت ، لاقوون
- ۱۴- دەرچەیی کۆم
- ۱۵- وێلداش ، وێلاش ،
هەقالۆک ، هاوێل
- ۱۶- ناوکه پەتک ، ناوکه‌داو
- ۱۷- ئاوه‌له‌مه ، ئاوه‌له‌مه ،
پس ، پێزه ، بێچوو
- ۱۸- پەرەیی لینچی مندالەدان
- ۱۹- لەشی مندالەدان
- ۲۰- دەمی مندالەدان

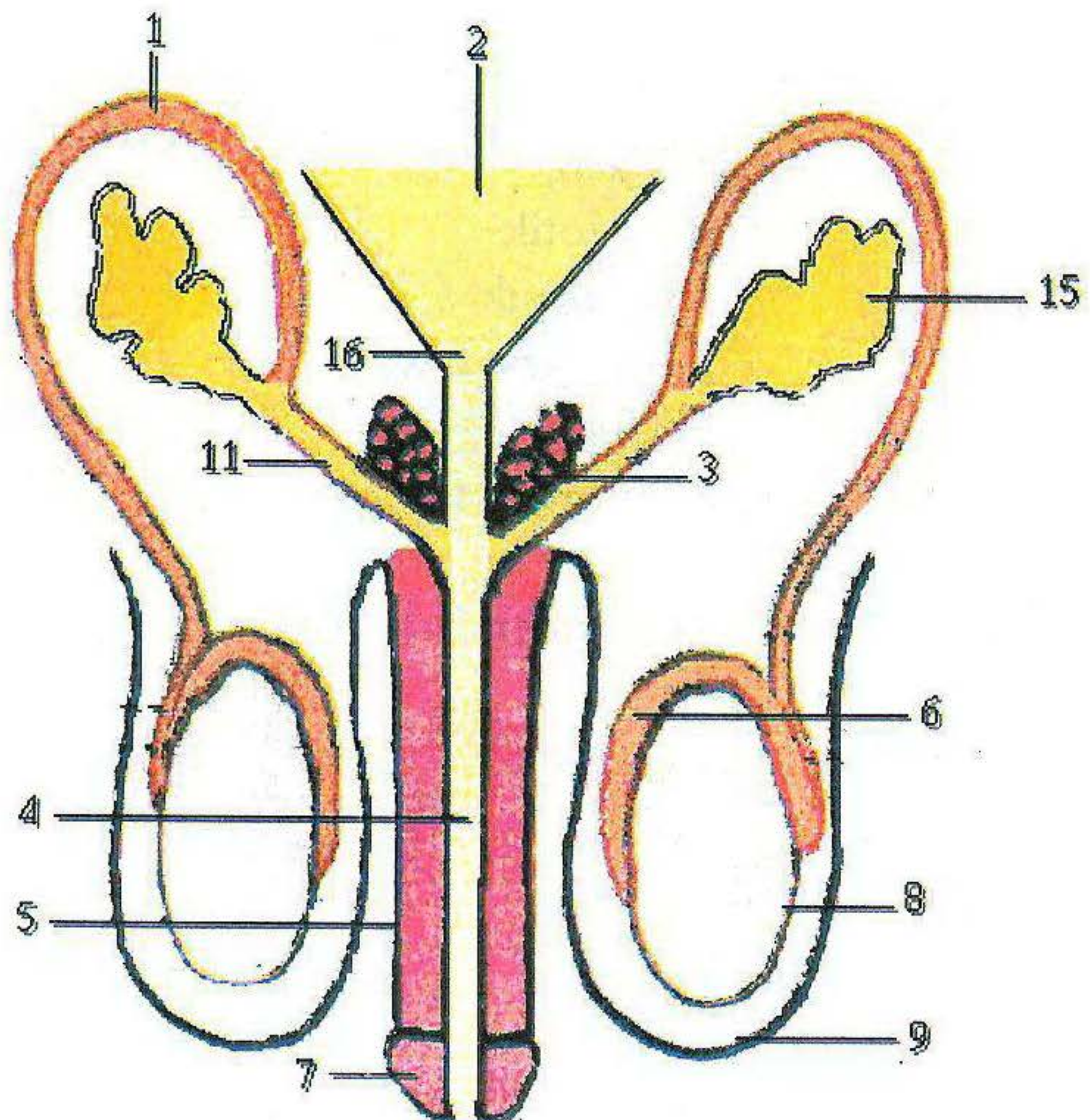
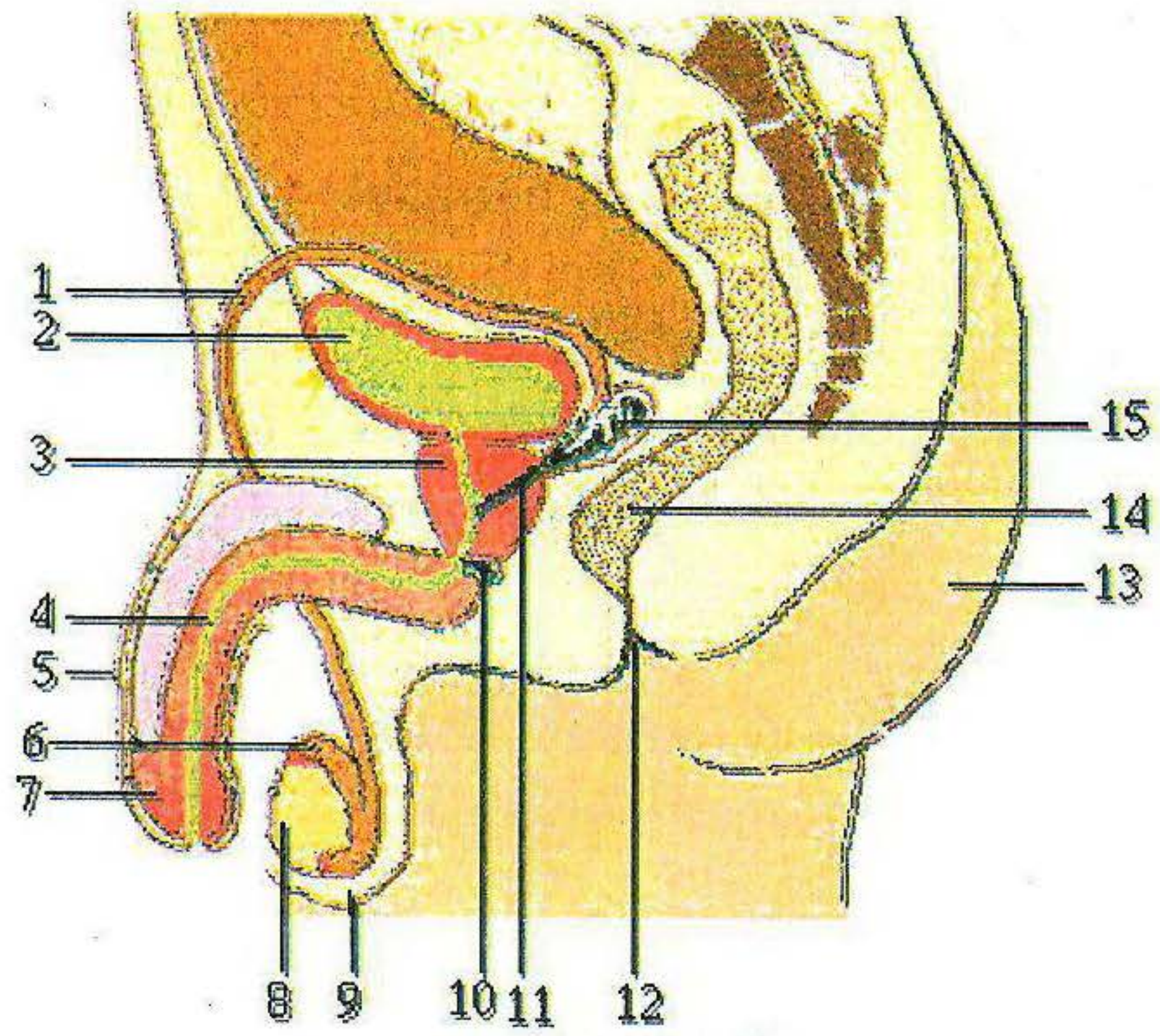
THE MALE GENITAL ORGANS

ORGANÊN CINSÎ YÊN MÊRA N

کۆئەندامی زاوژیی نێرینه

1- deferent duct	1- kerxa tuxmavê	۱- تۆواوه جوگه ، بۆری تۆ ، لوولە گەیاندن
2- urinary bladder	2- mîzdank, kisikê mîzê	۲- میزڵدان
3- prostate gland	3- toşpya prostat	۳- پزۆینی (لووی) پرۆستات ، کلاندى پرۆستات
4- urethra	4- coya mîzê, mîzkêş	۴- میزه پۆ ، رێرهوی میزو زاوژیی
5- penis	5- endamî nêrîne, penîs	۵- ئەندامی نێرینه ، زەکەر
6- epididymis	6- coya tuxmavê	۶- بۆربوخ ، هاوهیلکه گون ، گۆنهوێله بۆریی یهکانی سپێرم
7- glans	7- gupik	۷- کلّاوه ئەندامی نێرینه
8- testis	8- gun	۸- گون ، پاتوو
9- scrotum	9- kisikê gun	۹- توورەکهی گون ، کیسهی گون
10- bulbourethral gland	10- toşpiya cowper	۱۰- رزۆینی کۆپەر ، لووی کۆپەر
11- ejaculatory duct	11- coya perînê	۱۱- جوگه ی پهرین ، کهنالی هاوشتن
12- anus	12- derçey kom, pind zotik	۱۲- دەرچهی کۆم ، کونی کۆم
13- buttock	13- gurmik	۱۳- پاشه‌ل ، سمت ، لاقوون
14- rectum	14- rûviya dawîn, tirtirok	۱۴- رێکه ریخۆله ، کۆم
15- seminal vesicle	15- porgên tuxmavê	۱۵- تۆودان ، توورەکهی تۆ ، تۆواوه چیکڵدانه
16- bladder neck	16- stûyê mîzdankê	۱۶- ئەستۆی میزڵدان ، ملی میزڵدان

سەرچاوهكان

بۆ ئەم فەرهنگه سوودمان له م سەرچاوانه ی خوارهوه وهرگرتوو ه :-

- ۱- فەرهنگی ههنبانه بۆرینه ، دانانی ههزار ، چاپخانه ی سروش - تهران سالی ۱۳۶۸ چاپی یه کهم
- ۲- قاموس مدرسی کوردی - عه ره بی دانانی کۆمه لی زانستی له سلیمانی ، چاپی ۱۹۷۲ چاپخانه ی دارالجاحظ- به غدا .
- ۳- فەرهنگی زانیاری دانانی که مال جه لال غه ریب ، به رگی یه کهم ۱۹۷۴ ، به رگی دووم ۱۹۷۹ ، به رگی سی یه م ۱۹۸۳
- ۴- فەرهنگی زانستی زیوار ، جه مال عه بدول ، چاپی یه کهم ۱۹۹۵ هه ولیر .
- ۵- فەرهنگی شه وکار ، دانانی جه مال عه بدول له بڵا وکردنه وه کانی ناوهندی رۆشنبیری- سلیمانی/بازاری راپه رین ، یه کهم چاپ ، ۱۹۹۸ .
- ۶- فەرهنگی نۆبه ره ، دانانی گیو مکیانی ، به رگی یه کهم ، چاپخانه ی الحواث - به غدا ۱۹۸۶
- ۷- فەرهنگی پزیشکی سویدی - کوردی ، دانانی مژده خه لیل ره شید ، چاپی یه کهم ۱۹۹۷ ستوکهۆلم .
- ۸- کتییی زانیاری ، پۆلی سی یه می ناوهندی .
- ۹- معجم مصطلحات- DICTIONARY-FERHENGOK دانانی عه زیز عه قراوی .
- ۱۰- له بڵا وکراوه کانی کۆری زانیاری ، ژماره ۱- ۶ به غدا .
- 11- Svenska - kurdiskt lexikon, översättare Rewo Zilan, ISBN 91- 7688 - 164 - 4, Norstedts Tryckeri, 1989
- 12-Svensk -SYd kurdiskt lexikon , HASSAN QHAZI, HEWA CARDOI, Norstedts förlag- sweden 1992
- 13- ROJNAMEY KURMANCÎ- Enustîtuî kurdî ya pirês
hejmar 3 havîn 1988
hejmar 5 havîn 1989
hejmar 6 zivistan 1990
hejmar 7 havîn 1990
- 14- ENGELSK-SVENSKA , SVENSK- ENGELSKA - ORD BOKEN, ISBN 91-1-945552-6, Norstedts Förlag AB, 1994
- 15- AN ATLAS OF ANATOMY BY J. C. BOILEAU GRANT, 1956
- 16- VÄGEN TILL HÄLSA , CARL OTTOSEN, STOCKHOLM 1921
- 17- MÄNNISKOKROPPEN, EGRON VALLÉN, STOCKHOLM 1959
- 18- HUS LÅKAREN, Nr: 1, 2, 3, 4 ,Trykt hos Esselte Herzogs, Nacka 1982.
- 19- SKOL ORDLISTA, UTGIVEN AV SVENSKA AKADEMIEN OCH SVENSKA SPRÅKNÄMNDEN , Esselte Herzogs, Nacka 1982.
- 20- ANATOMISK BILDORDBOK, Heinz Feneis, översättning Ingrid Brinkman 1979.
- 21- BRA BÖCKAR LÄKARLEXIKON Nr 1- 6 , ISBN 91- 86102 - 34 - 6, 1981

سوپاس نامە

پر بە دل سوپاسى ھەموو ئەم برا كوردانە دەكەم كە لەگەڵم زۆر خەرىك بوون و لە يارمەتيدانم ھىچ دريغيان نەكردوو و ئەوپەرى ئەركيان خستە سەرشانى خويان.

۱- دكتور مووستەفا عەلى ، پيداچوونەوھى ووشە پزىشكى يەكانى بەزمانى بېگانەكان (سویدی / ئینگلیزی).

۲- فەرھاد شاكەلى ، پيداچوونەوھى پاكنووسىنى ووشە كوردییەكان زاراوھى سۆرانى و نووسىنى بە زاراوھى كرمانجى.

۳- مژدە خەلیل رەشىد ، پيداچوونەوھى و پاكنووسىنى ووشە كوردییەكان بە زاراوھى سۆرانى و زمانى سویدی. ھەروەھا سوپاسى ئەو پيشەكى يە جوانەى دەكەم كە بۆ فەرھەنگى چاپە سویدی يەكەى نووسىویەتى.

۴- نورى ئەيوب لە گەل فارس تاير بامەرنى ، پاكدردنەوھى و پيداچوونەوھى ووشەكان بە زاراوھى كرمانجى.

۵- ھەسىب رۆژبەيانى و عەلى لەبریز پيداچوونەوھى ووشە سویدیيەكان و كوردییەكان.

۶- فليپ لەيلانى لە پاكدردنەوھى و سازکردنى وینەكان.

۷- سالى پېرشون (Sally Persson) مامۆستای زمانى سویدی.

۸- سوپاسى ئىنستوتىتى كوردى دەكەم لە ستۆكھۆلم بۆ پەيداکردنى سەرچاوھى ووشەى كوردى بەزاراوھى كرمانجى و ھەروەھا كارى چاپکردنى ئەم فەرھەنگەى گرتە ئەستۆى خۆى .

۹- سوپاسى ئىنستوتىتى كوردى فرەنسا دەكەم بۆ سوود وەرگەردنم لە گوڤارى كرمانجى وەك سەرچاوھەكى سەرەكى بۆ زاراوھى كرمانجى .

ئيتەر ھىوادارم كە ھەموو دلسۆزىك لە راو پيشنيارى خۆى بى بەشمان نەكات تا لە پاشەپۆژدا بتوانم فەرھەنگىكى زانستى رېك و پېك ترو دەولەمندتر پيشكەش بە زمانە شرینەكەى و نەتەوھەمان بكەين .

ئيتەر پشت بە خوا و ھەموو دلسۆزىكى كورد پەرور.

چاپكراوهكانى وەزارەت سالى 2003

- ۱۴۰- ھەلدىران (كورتە چىرۆك) - ئاسۇ ھەسەن
- ۱۴۱- أربيل دراسات ديموغرافية - اقتصادية... د. خليل اسماعيل محمد
- ۱۴۲- فرينهكان... ئەحمەد محەمەد ئىسماعىل (كۆمەلە چىرۆك)
- ۱۴۳- كۆلنەدان... عەزىزى مەلای رەش (چىرۆكىكى درىژى مندالانە)
- ۱۴۴- رىيەرى تەندروستىي وەرزشوانان... صلاح سعدون
- ۱۴۵- دۇنای نۇن... مەوجود سامان (شىعر)
- ۱۴۶- خەم بەپىوهرى رىختەر... رەزا سەيد گول بەرزنجى (كورتە چىرۆك)
- ۱۴۷- شەش پىي بەحرى... دىئىبراھىم ئەحمەد شوان (ھەكايەتى فۆلكلورى)
- ۱۴۸- چەند راھىنانىك بۇ بىياتنانى يارى لەشجوانى... جاسم رەمەزان شىخۇ
- ۱۴۹- کاتم بەفیرۆ نادەم... کاکل محەمەد - بەھرام
- ۱۵۰- پەپرھوانى راستى، يارانى کوردستان «ئەھلى ھەق»... وەرگىرانى - ئاسۇ کەرىم
- ۱۵۱- رىنمايى و خۇپاراستن لەكىشەو رووداومکانى ھاتوچۆ... بىستون نورالدين
- ۱۵۲- قاقلە جندۆکە... نازناز محەمەد عەبدولقادىر کردوویەتیپە کوردى
- ۱۵۳- گيانلەبەران چۆن قسە دەکەن... نازناز محەمەد عەبدولقادىر کردوویەتیپە کوردى
- ۱۵۴- گيانلەبەران چۆن دەبین.. نازناز محەمەد عەبدولقادىر کردوویەتیپە کوردى
- ۱۵۵- سەرھتايەك بۇ تىگەیشتنى ھەلزاردن... محەمەد خورشید توفیق
- ۱۵۶- ھەشیشە کیشەکان... فەرھاد پىربال (شانۆنامە)
- ۱۵۷- بۆنى ئەشکەوت.... جەلیل کاکە وەیس (چىرۆك)
- ۱۵۸- قەفەسىكى زىرىن..... جەمال گەردە سوورى (چىرۆكى مندالان)
- ۱۵۹- سىندىرئالا... وەرگىرانى مستەفا ئىلخانى زادە (چىرۆكى ئەفسانە)

- ۱۶۰- جرجه مشك... وەرگىرانى مستهفا ئىلخانى زاده (چىرۆكى مىندالان)
- ۱۶۱- مراوى... وەرگىرانى مستهفا ئىلخانى زاده (چىرۆكى مىندالان)
- ۱۶۲- سەگى ئاوى... وەرگىرانى مستهفا ئىلخانى زاده (چىرۆكى مىندالان)
- ۱۶۳- ھەلوۋزە فروش... وەرگىرانى گولەر سيامەنسورى (چىرۆكى مىندالان)

چاپكراۋەكانى وەزارەت سالى 2004

- ۱۶۴- زەردمخەنى جوان... ئەحمەد سەيد ەلى بەرزنجى (چىرۆكى مىندالان)
- ۱۶۵- ۋەشەن خان چۈن تابلۇكەي رەنگاۋرەنگ كەرد... ەزىز رەشىد ەرىرى (كۆمەلە چىرۆكى مىندالانە)
- ۱۶۶- مايە، ەيز و خۇشەويستى... وەرگىرانى بەزاد ئەرشەد ەويىزى
- ۱۶۷- دەرماي مىندال... رۆستەم باجەلان (رۇمانى مىندالان)
- ۱۶۸- گولەكان مەقرىتىن... رەسول بەختيار (چىرۆكى مىندالان)
- ۱۶۹- نامەكانى ژاكۇن... جەبار جەمال غەرىب (كۆمەلە چىرۆك)
- ۱۷۰- كالى و گەۋەرى بەخت... محەمەد رەھىم رەمەزان نىروانى (چىرۆكى مىندالان)
- ۱۷۱- بەسەرھاتى دايكىك... ەيمەت ەزىز كاكەيى (چىرۆكى مىندالان)
- ۱۷۲- داب و نەرىتى ژنەيتان لە كوردەۋاريدا... د. عومەر ئىبراھىم ەزىز (پەتى)
- ۱۷۳- گرى كۆپرە... محەمەد ەسەن رۆژبەيانى كرەۋىيەتى بەكوردى (كۆمەلە چىرۆكى تەنز ئامىزە)
- ۱۷۴- ئىسماعىل ەقى شاۋىس - تويژىنەۋە دىشاد مەحمۇد ەبىدۇررەمان.
- ۱۷۵- ئەتەسى تويكارى لەشى مەۋف - مۇستەيىن لەيلانى

ATLAS OF THE HUMAN ANATOMY

KURDISH - ENGLISH

MUSTAEEN LAILANI

2004

هه‌ولێر